

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΕ'

Τρίτη 6 Μαΐου 2003

Αθήνα, σήμερα στις 6 Μαΐου 2003, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.50' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Χριστός Ανέστη και χρόνια πολλά!

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Κωνσταντίνο Τσιπλάκη, Βουλευτή Σερρών, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Αρκαδίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Αρκαδίας διαμαρτύρεται για τη μεταφορά της έδρας της Οικονομικής Επιθεώρησης Πελοποννήσου, από την Τρίπολη στην Πάτρα.

2) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΙΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Ι. Παρασκευής, τέως Δήμαρχος Λαυρεωτικής, ζητεί την άμεση ανάρτηση των πινάκων επιτυχόντων για την πλήρωση θέσεων μόνιμου προσωπικού του Δήμου Λαυρεωτικής.

3) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Πολιτικών Συνταξιούχων Νομού Λάρισας ζητεί να μην αποδεσμευτούν οι συντάξεις των πολιτικών συνταξιούχων από τους εν ενεργεία μισθούς.

4) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΦΡΑ-ΓΚΙΑΔΟΥ-ΛΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στη μεγάλη καθυστέρηση της καταβολής της στρεμματικής ενίσχυσης στους δικαιούχους αγρότες.

5) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δραμινό Σωματείο Εργατοϋπαλλήλικού Προσωπικού Εργοστασίου Δράμας της Αθηναϊκής Χαρτοποιίας Α.Ε. ζητεί την επανεξέταση του προγράμματος ολοκληρωμένης παρέμβασης για τους απολυμένους του εργοστασίου.

6) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Λεύκτρου Μεσσηνίας ζητεί την άμεση στελέχωση με ιατρικό προσωπικό του Κέντρου Υγείας Αγίου Νικολάου Λεύκτρου Μεσσηνίας.

7) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ευπαλίου Φωκίδας ζητεί τη συνέχιση της λειτουργίας των Δημοτικών Σφαγείων Ευπαλίου για σφαγή βοοειδών.

8) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Νικόλαος Καραγιώργος πρώην πρόεδρος κοινότητας, ζητεί την αναπροσαρμογή των χορηγιών της τοπικής αυτοδιοίκησης.

9) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΛΩΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μακρυχωρίου Λάρισας ζητεί να δοθεί στην κυκλοφορία ο δρόμος που διέρχεται παράλληλα με τον οικισμό του Ευαγγελισμού.

10) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί την επαναλειτουργία όλων των ορφανοτροφείων της χώρας.

11) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί την άμεση καταβολή αποζημιώσεων από τον ΕΛΓΑ στους δικαιούχους αγρότες του Δήμου Κάρλας.

12) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών – Βελεστίνου – Ρήγα ζητεί τη διόρθωση του ονόματος και του έτους γεννήσεως του Ρήγα Βελεστινλή στο βιβλίο της Β' τάξης του Ενιαίου Λυκείου.

13) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Πολυτέκνων Βορείου Ελλάδος ζητεί να χορηγηθούν τα σπίτια του Ολυμπιακού Χωριού στις πολύτεκνες οικογένειες μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

14) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί την επαναλειτουργία όλων των ορφανοτροφείων της χώρας.

15) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Εργοληπτών Εγκαταστάτων Ηλεκτρολόγων Πειραιά ζητεί την άμεση εφαρμογή του νόμου για τον επανέλεγχο και το δειγματολογικό έλεγχο των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων.

16) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος αδιορί-

στων επιτυχόντων διαγωνισμού ΑΣΕΠ, Φεβρουαρίου 1998, για το Δημόσιο Τομέα, ζητεί την απορρόφηση των μελών του σε θέσεις του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα.

17) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Κερατέας Αττικής θεωρεί πως η τεχνολογία της αεριοποίησης θα δώσει την οριστική λύση στο θέμα της τελικής διάθεσης των απορριμμάτων της περιοχής του.

18) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Κερατέας Αττικής διαμαρτύρεται για την απόφαση της ΕΥΔΑΠ να επιβάλει αύξηση 45,5% στο τιμολόγιο ενίσχυσης Δήμων και Κοινοτήτων.

19) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Λαυρεωτικής διαμαρτύρεται για την απόφαση της ΕΥΔΑΠ να επιβάλλει αύξηση 45,5% στο τιμολόγιο ενίσχυσης Δήμων και Κοινοτήτων.

20) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αγίου Νικολάου Λασιθίου ζητεί την αποκατάσταση των ζημιών που προκάλεσε η κακοκαιρία στο δίκτυο ύδρευσης της περιοχής του.

21) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί να καταβληθούν οι υπόλοιπες πιστώσεις για την εξόφληση αρδευτικών έργων στο Νομό Λασιθίου.

22) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Λασιθίου ζητεί την αλλαγή του τρόπου εξυπηρέτησης των ασφαλισμένων του ΟΓΑ.

23) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Λασιθίου ζητεί την αλλαγή του τρόπου εξυπηρέτησης των ασφαλισμένων του ΟΓΑ.

24) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Λασιθίου ζητεί την επαχρωρότηση του λιμένα Τυμπακίου.

25) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Αμβουκών – Αμπελουργών Νομού Σερρών ζητεί να παραμείνουν ως έχουν οι διατάξεις που αφορούν στους μικρούς αμπελοκαλλιεργητές.

26) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Βουπρασίας Ηλείας ζητεί την άμεση λειτουργία του γραφείου του ΙΚΑ Βάρδας Ηλείας.

27) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Αμαλιάδας ζητεί την άμεση λειτουργία του γραφείου του ΙΚΑ Βάρδας Ηλείας.

28) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Ομάδα Παραγωγών Φρούτων της ΕΑΣ Αμαλιάδας Ηλείας ζητεί τη ματαίωση της διαδικασίας εκποίησης του οиноποιείου της Κουρούτας.

29) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ και ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Εργολάβων Ηλεκτρικών Έργων Αττικής καταδικάζει τον πόλεμο των ΗΠΑ κατά του Ιράκ και τη στάση της ελληνικής κυβέρνησης απέναντι σ' αυτόν.

30) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ και ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Πρόεδροι των Σωματείων Συνταξιούχων ΙΚΑ, ΤΕΒΕ και ΤΣΑ της Επαρχίας Ελασσόνας Λάρισας καταγγέλλουν την

έλλειψη μικροβιολόγου ιατρού από το ΙΚΑ Ελασσόνας.

31) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Ομοσπονδίες Βιοτεχνικών Σωματείων και Επαγγελματιών Εμπόρων Θεσσαλονίκης καταγγέλλει τον πόλεμο των ΗΠΑ κατά του Ιράκ και τη στάση της Ελληνικής κυβέρνησης απέναντι σ' αυτόν.

32) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Ομοσπονδίες Βιοτεχνικών Σωματείων και Επαγγελματιών Εμπόρων ζητούν την αλλαγή του τρόπου φορολόγησής τους.

33) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ και ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Εργολάβων Ηλεκτρικών Έργων Αττικής ζητεί τον έλεγχο των μονοπωλίων και την προστασία των ΜΜΕ.

34) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ και ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του 16ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών καταγγέλλει το σχέδιο της ΠΑΕ ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ για την αναδιοργάνωση του γηπέδου της, που αποδιοργανώνει την περιοχή και τη ζωή των κατοίκων της.

35) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ και ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων Νομού Άρτας ζητεί να εκτιμηθούν άμεσα οι ζημιές από παγετό στην εσπεριδοκαλλιέργεια της περιοχής της και να αποζημιωθούν οι παραγωγοί.

36) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ και ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Παράρτημα Υμηττού της ΠΕΑΕΑ καταδικάζει την επίθεση των ΗΠΑ ενάντια στο Ιράκ.

37) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Λάρισας ζητεί να δοθεί έκτακτη οικονομική ενίσχυση για το Πάσχα σε όλους τους μακροχρόνια άνεργους του Νομού Λάρισας.

38) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Άρτας καταγγέλλει την Ε.Ε. και την Ελληνική Κυβέρνηση για τη στάση τους απέναντι στα εργατικά λαϊκά δικαιώματα.

39) Οι Βουλευτές κύριοι ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Αργαλαστής Μαγνησίας ζητεί την ενίσχυση του Αστυνομικού Σταθμού Αργαλαστής με πρόσθετο προσωπικό.

40) Οι Βουλευτές κύριοι ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Μαγνησίας ζητεί τη λήψη μέτρων για την ενίσχυση του τουρισμού στο Νομό Μαγνησίας.

41) Ο Βουλευτής Πέλλας κ. ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΖΑΜΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Συντονιστική Επιτροπή Εργαζομένων ΑΣΟ των Νομών Πέλλας και Ημαθίας ζητεί την κάλυψη των μισθών και των ασφαλιστικών εισφορών για το μόνιμο προσωπικό των ΑΣΟ.

42) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Κάτοικοι του Δημοτικού Διαμερίσματος Πεδινής, Δήμου Μουζακίου Ιωαννίνων ζητούν να τους καταβληθούν οι αποζημιώσεις που δικαιούνται από την απαλλοτρίωση ακινήτων τους για την κατασκευή της Εγνατίας Οδού.

43) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί την επανεξέταση του ορίου ηλικίας στο διαγωνισμό πρόσληψης ατόμων για την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

44) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Ιωάννης Σαράντης ζητεί τη χορήγηση επιδόματος.

45) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Μαραθώνα διαμαρτύρεται για τη διαδικασία επιδοτήσεων αιγοπροβάτων ΟΣΔΕ 2003.

46) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Μαραθώνα διαμαρτύρεται για τη διαδικασία επιδοτήσεων αιγοπροβάτων ΟΣΔΕ 2003.

47) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Πολυτέκνων Νομού Κορινθίας ζητεί την τροποποίηση της Υπουργικής Απόφασης, ως προς την έκπτωση επί του ναύλου, σε όλες τις θέσεις των πλοίων για τους πολύτεκνους.

48) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Λεύκτρου Μεσσηνίας ζητεί τη λήψη μέτρων για την κανονική λειτουργία του Κέντρου Υγείας Αγίου Νικολάου Λεύκτρου Μεσσηνίας.

49) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Βοίων Νομού Λακωνίας διαμαρτύρεται για τον τρόπο συγκοινωνιακής εξυπηρέτησης της ορεινής περιοχής του Δήμου και ζητεί τον εκσυγχρονισμό της.

50) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Αστέριος Μάλαμας ζητεί την τροποποίηση του άρθρου 68 Ν. 2545/1940.

51) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Ιδιοκτητών Ραδιοφωνικών Σταθμών ζητεί την προάσπιση του τοπικού χαρακτήρα της ραδιοφωνίας.

52) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων ΕΚΑΒ Λαμίας ζητεί τη λήψη μέτρων για την καλύτερευση των συνθηκών εργασίας των μελών του.

53) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ – ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων – Κηδεμόνων 1ου Δημοτικού Σχολείου Νεάπολης Αιτωλ/νίας ζητεί την επέκταση των κτηριακών εγκαταστάσεων του Σχολείου.

54) Ο Βουλευτής Πέλλας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Νοσοκομειακή Επιτροπή του Γενικού Νοσοκομείου Γιαννιτσών ζητεί την αύξηση της επιχορήγησης για την κάλυψη των εφημεριών των γιατρών.

55) Ο Βουλευτής Πέλλας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Βιομηχανιών Ψύξης Νομών Ημαθίας και Πέλλας ζητεί την ικανοποίηση οικονομικών αιτημάτων του κλάδου των Εκμεταλλευτών Ψυγείων Δημόσιας Χρήσης.

56) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΤΣΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορές με τις οποίες ο Σύλλογος Εργαζομένων Δήμου Λουτρακίου Περαχώρας και το Περιφερειακό Γραφείο Αιμοδοσίας Δερβενίου Κορινθίας ζητούν να μην αφαιρεθούν δικαιώματα και πλεονεκτήματα αιμοληψιών και μεταγίσεων από το Σταθμό Αιμοδοσίας Α' του Γενικού Νοσοκομείου Κορίνθου.

57) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΤΣΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Ξυλοκάστρου «Ο ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ» διαμαρτύρεται για την υποβάθμιση του Α' Σταθμού Αιμοδοσίας του Γ.Ν.Ν. Κορίνθου εξαιτίας της προτεινόμενης ανακατάταξης των Αιμοδοσιών.

58) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δ.Σ. της ΠΕΣΕΝ ζητεί τη λήψη μέτρων για την καταπολέμηση της ανεργίας.

59) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Συμβασιούχων ΟΤΑ Νομού Πειραιά ζητεί την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων των μελών του.

60) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Συνταξιούχων Υπαλλήλων ΟΛΠ ζητεί την επίλυση συνταξιοδοτικού προβλήματος των μελών της.

61) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Αδελφότητα Ολυμπιτών Καρπάθου «Η ΔΗΜΗΤΡΑ» ζητεί την ολοκλήρωση της κατασκευής του επαρχιακού δρόμου Όλυμπος – Σπόδα.

62) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Κ. Καρκανίδου, ψυχολόγος, ζητεί να μη χρησιμοποιούνται τα κινητά τηλέφωνα στα μέσα συγκοινωνίας, από το επιβατηγό κοινό.

63) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιτροπή Πρωτοβουλίας του Συλλόγου Πτυχιούχων Μονίμων Υπαλλήλων Κλάδου ΠΕ του Υπουργείου Τύπου και ΜΜΕ ζητεί την άρση της άνησης μεταχείρισης που υφίσταται ο κλάδος τους με τις ρυθμίσεις του κατατεθέντος στη Βουλή Νομοσχεδίου.

64) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Έπαρχος Θήρας ζητεί τη σύσταση περιφερειακού ιατρείου στο Καμάρι και την κάλυψη της θέσης του ιατρού από το ΕΖΥ.

65) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επαρχιακό Συμβούλιο Θήρας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων ζητεί την επιδότηση μικρού σκάφους για την κάλυψη των αναγκών ενδοεπικοινωνίας των νήσων της Επαρχίας Θήρας.

66) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Ιωάννης κάτοικος Κώμης Τήνου ζητεί την επίλυση προβλήματός του.

67) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επαρχείο Θήρας Κυκλάδων ζητεί την πρόσληψη γιατρού στο ΙΚΑ Θήρας.

68) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επαρχείο Μήλου ζητεί την αναθεώρηση των κτηματογραφικών πινάκων με γνώμονα την προστασία και του δημόσιου συμφέροντος και των συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών.

69) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Θεσσαλικών Βιομηχανιών ζητεί την τροποποίηση της σχετικής Νομοθετικής Διάταξης που αφορά στη σύσταση των Νομαρχιακών Επιτροπών Σύνδεσης της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση.

70) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Καθηγητών Φυσικής Αγωγής Ολυμπιακής Παιδείας ζητεί την καθιέρωση του μαθήματος της Ολυμπιακής Παιδείας και μετά το 2004.

71) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δασικός - Αγροτικός Συνεταιρισμός Μολόχας Ευρυτανίας ζητεί την ικανοποίηση εργασιακού αιτήματος των μελών του.

72) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε

αναφορά με την οποία η Ένωση Συνταξιούχων Υπαλλήλων ΟΛΠ ζητεί την επίλυση συνταξιοδοτικού τους αιτήματος.

73) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΣΠΥΡΟΣ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ιταμού Καρδίτσας ζητεί την αύξηση των πιστώσεων για την αποκατάσταση των ζημιών από θεομηνίες στο Νομό Καρδίτσας.

74) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΣΠΥΡΟΣ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί να επιτραπεί το κυνήγι του φασιανού στο Νομό Καρδίτσας.

75) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΣΠΥΡΟΣ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Θεσσαλικών Βιομηχανιών ζητεί την αναθεώρηση του κανονιστικού πλαισίου που καθορίζει τη λειτουργία των μηχανημάτων έργων στους χώρους των επιχειρήσεων.

76) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΣΠΥΡΟΣ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων ΕΑΠΑΕ ζητεί την επίλυση μισθολογικού και συνταξιοδοτικού προβλήματος των μελών του.

77) Εργαζόμενοι, Άνεργοι, Νέοι και Συνταξιούχοι που πήραν μέρος στη συγκέντρωση της 1ης Μάη 2003 με ψήφισμα που επέδωσαν στον κύριο Πρόεδρο της Βουλής ζητούν τη θεσμοθέτηση του 35ωρου χωρίς μείωση αποδοχών, τη μη αλλαγή στους όρους και στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης κ.λπ.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 1751/23-9-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμό 307/17-10-02 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης του Βουλευτή κ. Α. Παπανικολάου με αριθ. πρωτ. 1751/23-9-2002, σας γνωρίζουμε ότι στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» (ΕΠΑΝ) του Υπουργείου Ανάπτυξης έχει προβλεφθεί το Μέτρο 4.2 «Θερμοκοιτίδες νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης, επιστημονικών και τεχνολογικών πάρκων και ερευνητικών κέντρων με την συμμετοχή επιχειρήσεων» που στοχεύει στην ανάπτυξη τεχνολογικών πάρκων και ερευνητικών κέντρων προς την κατεύθυνση της παροχής υπηρεσιών που ενδιαφέρουν τις επιχειρήσεις.

Μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία για την υλοποίηση του Μέρους αυτού θα γίνει προκήρυξη η οποία θα παραμείνει συνέχεια ανοικτή και οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να υποβάλλουν προτάσεις, παράλληλα με την αναζήτηση συγχρηματοδότησης της επένδυσης από την ιδιωτική πρωτοβουλία.

Εκτός από το ΕΠΑΝ οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έχουν απευθείας χρηματοδότηση από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) Πελοποννήσου κατόπιν συνεννόησης με τον περιφερειάρχη.

Ο Υπουργός

Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ»

2. Στην με αριθμό 1766/23-9-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμό 4105/18-10-02 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 1766/23-9-2002 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Πρ. Παυλόπουλο, για τα θιγόμενα σ' αυτή θέματα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο ΟΑΕΔ κατά τη φάση του σχεδιασμού του περιεχομένου του Ε.Π. είχε υποβάλει από 01/12/2000 στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αίτημα, για να συμπεριληφθεί προς χρηματοδότηση, για κατάρτιση 12.000 ανέργων στα ΜΤΕ με προϋπολογισμό 52,3 εκατομμύρια Ευρώ. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι ο ΟΑΕΔ, ως υπεύθυνος φορέας υλοποίησης του έργου, είχε ορθά προβλέψει τις αυξημένες στον τομέα αυτό ανάγκες για κατάρτιση ανέργων, αφού στην παρούσα περίοδο η έξαρση στις κατασκευές των ΜΤΕ, αποτελεί έναν από τους κύριους τομείς απασχόλησης στην χώρα μας.

Η δράση αυτή, συμπεριλήφθηκε στις προς χρηματοδότηση

ενέργειες, μαζί με άλλες κατηγορίες δράσεων, που στοχεύουν «στην ενίσχυση και αναβάθμιση των παρεμβάσεων και ενεργειών υπέρ των ανέργων, για την προσαρμογή των δεξιοτήτων τους στις ανάγκες της Αγοράς Εργασίας», όπως είναι π.χ. η κατάρτιση ανέργων από τα πιστοποιημένα ΚΕΚ ή η εναλλακτική κατάρτιση ανέργων από τα ΚΕΚ του ΟΑΕΔ.

Σημειώνεται ότι, όλες οι παραπάνω δράσεις είναι ετήσιες, κατά κύριο λόγο, διάρκειας και επαναλαμβανόμενες με αντίστοιχες κάθε χρόνο προκηρύξεις.

Μετά την έγκριση του Ε.Π., ο ΟΑΕΔ στις 06/09/01 υπέβαλε αίτημα για κατάρτιση ανέργων στα ΜΤΕ για μόνο 3.000 άτομα. Η μείωση του φυσικού αντικείμενου σε σχέση με το αρχικό αίτημα, οφειλόταν στο ότι η υλοποίηση του Ε.Π. μόλις είχε ξεκινήσει, με αποτέλεσμα να μην έχει διαμορφωθεί ακόμα ένας χρηματοδοτικός ορίζοντας, που να επιτρέπει ασφαλείς προβλέψεις ως προς την εκτέλεση έργων.

Μετά την προκήρυξη του σχετικού έργου και την υποβολή αιτημάτων από τις εταιρείες, για κατάρτιση 12.800 ατόμων, αποφασίστηκε η αύξηση του αριθμού των ατόμων από 3.000 σε 8.000, λαμβανομένων υπόψη των εξής:

1. Τα αιτήματα αυτά ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες της Αγοράς Εργασίας, που σαφώς καταδεικνύουν τις μεγάλες δυνατότητες απορρόφησης ανέργων στον εν λόγω τομέα.

2. Σε κάθε περίπτωση ο ΟΑΕΔ θα προέβαινε σε μια δεύτερη προκήρυξη, για ένα νέο κύκλο κατάρτισης στα ΜΤΕ, αφού όπως αναφέρθηκε τα προγράμματα αυτά είναι επαναλαμβανόμενα κάθε χρόνο. Επομένως, η λύση που θα εξασφάλιζε την ωφέλεια και μεγαλύτερου αριθμού ανέργων και σε αμεσότερο χρόνο, ήταν προτιμητέα από αυτή της νέας προκήρυξης. Σημειώνεται ότι, μια νέα προκήρυξη, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες του Γ' ΚΠΣ, θα απαιτούσε τουλάχιστον διαδικασία έξι μηνών.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, διαπιστώνεται ότι η διαδικασία τροποποίησης της Υπουργικής Απόφασης, δεν έχει καμία σχέση με προεκλογική σκοπιμότητα, άλλωστε η έναρξη υλοποίησης των προγραμμάτων κατάρτισης θα γίνει μετά την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

Επίσης, σε ό,τι αφορά την σκοπιμότητα αύξησης του προϋπολογισμού, σημειώνουμε τα εξής:

α) Η αύξηση των καταρτιζομένων από 3.000 σε 8.000 και η ανάλογη αύξηση του προϋπολογισμού του έργου σε 41.080.000 ΕΥΡΩ σε καμία περίπτωση δεν υπερβαίνει τον προγραμματισμό υλοποίησης αντίστοιχων προγραμμάτων στα έτη 2000-2003, όπως αυτός προσδιορίζεται από το Γ' ΚΠΣ.

β) Το συγκεκριμένο πρόγραμμα δημιουργεί θέσεις απασχόλησης για τους ανέργους που θα καταρτισθούν, καθώς οι τεχνικές εταιρείες υποχρεούνται να προσλάβουν το 1/3 των καταρτιζομένων για 4 έως 5 μήνες με πλήρεις αποδοχές που θα καταβάλλονται από τις ίδιες τις εταιρείες.

γ) Με την υλοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων κατάρτισης διαμορφώνουμε ένα εργατικό δυναμικό ανταγωνιστικό στην αγορά εργασίας και με προοπτικές συνεχούς απασχόλησης στον κατασκευαστικό κλάδο, παρέχοντας ταυτόχρονα δυνατότητες κατάρτισης και απασχόλησης σε σημαντικό αριθμό ανέργων αποφοίτων βασικής εκπαίδευσης, για τους οποίους δεν υπάρχουν επιλογές παρακολούθησης προγραμμάτων κατάρτισης και οι οποίοι είναι συνήθως λιγότερο ανταγωνιστικοί στην αγορά εργασίας.

Ο Υπουργός

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ»

3. Στην με αριθμό 1778/24-9-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 99671/17-10-02 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1778/24-9-02 την οποία κατέθεσε στη Βουλή η Βουλευτής κ. Ζέττα Μ. Μακρή και αφορά στους αναπληρωτές καθηγητές πληροφορικής, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ δεν έγιναν δεκτές βεβαιώσεις παρακολούθησης σεμιναρίων 400 ωρών στην πληροφορική που διοργανώθηκαν από επιστημονικούς συνεργάτες

ή επιστημονικούς υπευθύνους των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ σε συνεργασία με άλλους φορείς και συνήθως εκτός των προαναφερθέντων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Σημειώνεται ότι ο πίνακας υποψηφίων πτυχιούχων Πανεπιστημίων ή ΤΕΙ που έχουν παρακολουθήσει σεμινάρια 400 τουλάχιστον ωρών στην πληροφορική δεν έχει λάβει ακόμη την οριστική του διαμόρφωση, διότι το ΥΠΕΠΘ εξετάζει τυχόν σφάλματα που έχουν σημειωθεί κατά τη σύνταξή του, αλλά και γιατί οι ανάγκες σε εκπαιδευτικό προσωπικό προς το παρόν δεν ήταν τέτοιες ώστε να απαιτείται πρόσληψη υποψηφίων από τον πίνακα αυτό.

Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ»

4. Στην με αριθμό 1784/24-9-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 99672/17-10-02 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1784/24.9.2002 την οποία κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ηλ. Καλλιώρας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.1566/30.9.1985 σε συνδυασμό με το ν. 1894/90 στον κλάδο των Οικονομολόγων ανήκουν όσοι έχουν πτυχίο οικονομικού Τμήματος Α.Ε.Ι. ή οποιουδήποτε Τμήματος Α.Σ.Ο.Ε. ή Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής της ημεδαπής και πτυχίο Παιδαγωγικών Σπουδών της ΣΕΛΕΤΕ ή πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας ή Σχολής Νηπιαγωγών Καθηγητικής Σχολής Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Επίσης στον κλάδο Νομικών και Πολιτικών Επιστημών ανήκουν όσοι έχουν πτυχίο Νομικού και Πολιτικού Τμήματος Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και πτυχίο Παιδαγωγικών Σπουδών της ΣΕΛΕΤΕ.

Η συμμετοχή των υποψηφίων εκπαιδευτικών των κλάδων ΠΕ12, ΠΕ14, ΠΕ17 και ΠΕ18 στο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. και τα τυπικά προσόντα διορισμού καθορίζονται από τις διατάξεις των νόμων 2909/2.5.2001 άρθρο 6 παρ. 2 και 3027/28.6.2002 άρθρο 6 παρ. 25.

Συγκεκριμένα, δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής στο διαγωνισμό υποψηφίων χωρίς παιδαγωγικό πτυχίο, αλλά προηγούνται οι έχοντες πλήρη προσόντα διορισμού.

Τέλος, σύμφωνα με την εγκύκλιο 86496/27.8.2002 για την κατάταξη των Οικονομολόγων και Νομικών και Πολιτικών Επιστημών προσωπικών αναπληρωτών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στον πίνακα Α (άρθρο 138 ν.2725/97) και στον ενιαίο πίνακα προσωρινών αναπληρωτών (ν.3027/2002) προηγούνται οι έχοντες ΠΑΤΕΣ/ΣΕΛΕΤΕ.

Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ»

5. Στην με αριθμό 1835/25-9-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 100143/17-10-02 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1835/25.9.2002, την οποία κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Γαρουφαλίας και αφορά στο θεσμό των Ι.Ε.Κ, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. Τα Ι.Ε.Κ. είναι, με βάση το νόμο 2009/1992, Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης και όχι Σχολές εκπαίδευσης. Σύμφωνα με τον ίδιο νόμο τα Ι.Ε.Κ. δεν εντάσσονται στο εκπαιδευτικό σύστημα και σε εκπαιδευτική βαθμίδα, αφού δεν παρέχουν μεταλυκειακή εκπαίδευση. Συνεπώς, δεν αποτελούν ενδιάμεση βαθμίδα μεταξύ της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής Επαγγελματικής και της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και δεν είναι δυνατή η συνέχιση των σπουδών των αποφοίτων των Ι.Ε.Κ. στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, με βάση τον τίτλο που αποκτούν σε αυτά.

Β. Ο τίτλος σπουδών των Ι.Ε.Κ, δηλαδή το Δίπλωμα Μεταδευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Κατάρτισης, θεωρείται και είναι στην πραγματικότητα ένα επιπλέον βήμα, μετά την ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών στη Δευτεροβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση, που παρέχει ουσιαστικά και τυπικά επαγγελματικά προσόντα στον κάτοχό του.

1. Ειδικότερα ως προς τα ουσιαστικά προσόντα σημειώνεται ότι ο κάτοχος του Διπλώματος Μεταδευτεροβάθμιας Επαγγελ-

ματικής Κατάρτισης υπερτερεί, όσον αφορά στις γνώσεις και δεξιότητές του, συγκριτικά, με τον απόφοιτο της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Αυτό γίνεται εύκολα αντιληπτό από το μεγάλο ποσοστό (60%) απορρόφησης των αποφοίτων των Ι.Ε.Κ. στην αγορά εργασίας και αυτό επειδή η ποιότητα της παρεχόμενης από τα Ι.Ε.Κ. Επαγγελματικής Κατάρτισης τόσο σε θεωρητικό όσο, κυρίως, σε πρακτικό επίπεδο είναι ήδη πολύ υψηλού επιπέδου. Εντούτοις γίνονται διαρκώς προσπάθειες περαιτέρω αναβάθμισης της με τη συνεχή αναμόρφωση, τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών, αλλά και την προσθήκη νέων καινοτόμων ειδικοτήτων, σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

2. Ως προς τα τυπικά προσόντα που παρέχει το Δίπλωμα Μεταδευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Κατάρτισης των Ι.Ε.Κ. τονίζεται ότι το τελευταίο αναγνωρίζεται ως τυπικό προσόν διορισμού στο Δημόσιο Τομέα (Π.Δ. 50, Φ.Ε.Κ. 39/τ.Α' / 5.3.2001 «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημόσιου τομέα»).

Με σχέδιο νόμου που έχει κατατεθεί, το Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης των Ι.Ε.Κ. θα μοριοδοτείται με 150 μόρια σε σχέση με το πτυχίο της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (άρθρο 8 του νόμου 3051/2002 «Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις», Φ.Ε.Κ. 220/τ.Α' 20.9.2002). Επίσης, στα Προεδρικά Διατάγματα, τα οποία ρυθμίζουν τα επαγγελματικά δικαιώματα των κατόχων Διπλώματος του Ο.Ε.Ε.Κ. επιπέδου Μεταδευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Κατάρτισης των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) του νόμου 2009/1992 και των κατόχων πτυχίων Α' και Β' κύκλου σπουδών Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (Τ.Ε.Ε.), προβλέπονται ευνοϊκότερες προϋποθέσεις πρόσβασης στο επάγγελμα για τους κατόχους διπλώματος Ο.Ε.Ε.Κ. από τις αντίστοιχες για τους αποφοίτους Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Συνεπώς, το Δίπλωμα Μεταδευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Κατάρτισης του Ο.Ε.Ε.Κ. έστω και αν δεν εντάσσεται σε εκπαιδευτική βαθμίδα ή δεν δίνει πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, εξοπλίζει με τυπικά και ουσιαστικά επαγγελματικά προσόντα τον κάτοχό του, που υπερτερούν έναντι των αντίστοιχων του αποφοίτου της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, ώστε αφενός να εντάσσεται με μεγαλύτερη ευχέρεια στην αγορά εργασίας και αφετέρου να ανταποκρίνεται με επάρκεια στις ανάγκες αυτής.

Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ»

6. Στην με αριθμό 1844/25-9-2002 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 100144/17-10-2002 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1844/25-9-02 την οποία κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Γ. Γαρουφαλίας, και αφορά στο μάθημα της Πληροφορικής, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Το ΥΠΕΠΘ έχει ήδη προβεί στην πρόσληψη 1.353 αναπληρωτών εκπ/κών για τη διδασκαλία της Πληροφορικής, σύμφωνα με τις ανάγκες σε διδακτικό προσωπικό των Δ/νσεων Β/θμιας Εκπαίδευσης τις από το αρμόδιο όργανο εγκεκριμένες πιστώσεις γι' αυτό το σκοπό. Εξάλλου από το ΥΠΕΠΘ θα συνεχίσουν να καταβάλλονται προσπάθειες για την, κατά το δυνατόν, πλήρη κάλυψη των αναγκών της εκπαίδευσης.

2. Το ΥΠΕΠΘ καθιέρωσε αντικειμενικότερα και δίκαια κριτήρια για την πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών.

3. Προς το παρόν οι ανάγκες σε διδακτικό προσωπικό καλύφθηκαν χωρίς να απαιτηθεί πρόσληψη υποψηφίων, οι οποίοι έχουν παρακολουθήσει ειδικά προγράμματα στα Παν/μία ή τα ΤΕΙ πλήρους κατάρτισης στην Πληροφορική.

Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ»

7. Στην με αριθμό 1847/25-9-2002 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 100145 /17-10-2002 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1847/25-9-2002, την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Β. Γαρουφαλιάς σχετικά με τις προσλήψεις αναπληρωτών εκπαιδευτικών σε σχολεία της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με το ν. 2942/2001 και σε συνδυασμό με το άρθρο 6 παρ. 34 του ν. 3027/2002 οι διορισμοί των αναπληρωτών σε σχολεία της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης, γίνονται με βάση την προϋπηρεσία που έχουν ως αναπληρωτές σε σχολεία της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης.

Τέλος, όσον αφορά στην αναγνώριση της διδακτικής προϋπηρεσίας των ωρομισθίων σε Πανεπιστήμια και ΤΕΙ στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ, σας γνωρίζουμε ότι οι σχετικές ρυθμίσεις έχουν γίνει με σκοπό την ενίσχυση των εργαζομένων στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ»)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Κώστας Καραμανλής και Βουλευτές του Κόμματός του κατέθεσαν πρόταση για σύσταση εξεταστικής επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 144 του Κανονισμού της Βουλής, με αντικείμενο τη διερεύνηση των αιτιών του πολύνεκρου δυστυχήματος στα Τέμπη.

Η πρόταση αυτή θα καταχωρισθεί στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης, θα τυπωθεί, θα διανεμηθεί στους κύριους Βουλευτές και θα συζητηθεί σε ημέρα κοινοβουλευτικού ελέγχου με τη διαδικασία της γενικευμένης επερώτησης, όπως προβλέπει ο Κανονισμός.

(Η πρόταση καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

**“ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Κύριο Απόστολο ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**

**ΠΡΟΤΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
(κατά τις διατάξεις των άρθρων 144 επ. του Κανονισμού της Βουλής)**

Το πολύνεκρο δυστύχημα στα Τέμπη, το οποίο στοίχισε τόσες αθώες ζωές, ιδίως μικρών μαθητών, βύθισε τις οικογένειές τους αλλά και τη Χώρα ολόκληρη σε βαρύ πένθος και προκαλέσε γενική και βαθιά συγκίνηση.

I. Θ' αποτελούσε, όμως, πραγματικό δείγμα πολιτικής επιπολαιότητας ή, ακόμη, και ανευθυνότητας εάν η πολιτική ηγεσία μείνει σε μια απλή καταγραφή συλλογικών συλλυπητηρίων και στην εκδήλωση συναισθηματικής φόρτισης, μπροστά στα θύματα και τις αιτίες που προκάλεσαν το δυστύχημα. Ιδίως μάλιστα, όταν προηγήθηκαν ή και επακολούθησαν άλλα παρεμφερή, έστω και αν, ευτυχώς, δεν είχαν τον αυτό, από πλευράς φόρου αίματος, επώδυνο απολογισμό.

II. Ειδικότερα, η πολύνεκρη τραγωδία στα Τέμπη φέρνει σταδιακά στο φως πράξεις και παραλείψεις, οι οποίες και αναδεικνύουν τα αίτια της. Αλλά και γενικότερα τα αίτια του βαρύτατου ετήσιου φόρου αίματος στην ασφαλτο. Άλλωστε είναι γνωστό ότι κάθε χρόνο θρηνούμε στην ασφαλτο τόσοους ανθρώπους, όσοι οι κάτοικοι μιας μικρής πόλης. Περίπου 2.000 νεκροί και περίπου 30.000 τραυματίες, κάθε χρόνο. Φοβούμαστε ότι εάν δεν εντοπιστούν και αν δεν αντιμετωπισθούν έγκαιρα και πλήρως, τα αίτια του τελευταίου δυστυχήματος, θα προκαλέσουν και άλλα δυστυχήματα και θα θρηνήσουμε και άλλα θύματα. Μεταξύ των αιτιών αυτών, καίριας σημασίας είναι, ιδίως:

a) Η τριτοκοσμική, κυριολεκτικώς, κατάσταση τμημάτων του εθνικού οδικού δικτύου, τα οποία έπρεπε να έχουν προ πολλού καιρού ανακατασκευασθεί και δοθεί στην κυκλοφορία,

ύστερα μάλιστα και από πακτωλούς κοινοτικών πόρων.

β) Η κυκλοφορία, σε πολυσύχναστους δρόμους, ως και τα Σαββατοκύριακα, βαρέων οχημάτων και οχημάτων μαζικής μεταφοράς, τα οποία βρίσκονται σε χειρίστη κατάσταση.

γ) Η προκλητική έλλειψη αποτελεσματικού, τόσο προληπτικού όσο και κατασταλτικού, ελέγχου οχημάτων αλλά και η έλλειψη ουσιαστικής και επαρκούς αστυνόμευσης, ακόμη και στα πιο επικίνδυνα τμήματα του οδικού δικτύου.

III. Βεβαίως ως προς τα συγκεκριμένα αίτια και τους υπευθύνους του τραγικού δυστυχήματος στα Τέμπη έχει ήδη ξεκινήσει δικαστική έρευνα, στην οποία η Βουλή και η Εκτελεστική Εξουσία δεν είναι επιτρεπτό ν' αναμειχθούν, καθ' οιονδήποτε τρόπο. Πλην, όμως, είναι εντελώς διαφορετικό το ζήτημα της κατά γενικό τρόπο αναζήτησης και ανάδειξης των εστιών εκείνων των πολιτικών και θεσμικών κενών και παραλείψεων, η συντήρηση των οποίων θα διαιωνίσει τις τραγωδίες και θα καταπλασιάζει τα θύματα στο μέλλον.

IV. Λόγοι στοιχειώδους ευθύνης και ευθιξίας υποχρεώνουν τον πολιτικό κόσμο, με αφορμή την τραγωδία στα Τέμπη, να μην αφήσει στο σκοτάδι κανένα από τους γενικότερους λόγους που την προκάλεσαν, ιδίως δε τους λόγους οι οποίοι, όπως ήδη αναφέρθηκε, ανάγονται στο οδικό δίκτυο, την κατάσταση των οχημάτων και τους κατά νόμο ελέγχους που πρέπει να διενεργούνται. Είναι προφανές ότι το ζήτημα αυτό αφορά όχι μόνο τη σημερινή Κυβέρνηση αλλά και τις μελλοντικές Κυβερνήσεις του τόπου, όπως επίσης και το σύνολο του πολιτικού κόσμου της Χώρας.

V. Υπό τα δεδομένα αυτά ουδείς μπορεί ν' αμφισβητήσει ότι το όλο ζήτημα, το οποίο θίγει η παρούσα πρόταση, συνιστά καταδής μεζον θέμα δημόσιου συμφέροντος. Για το λόγο αυτόν προτείνουμε τη σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής, κατά τις διατάξεις του άρθρου 144 επ. του Κανονισμού της Βουλής, με αντικείμενο την πλήρη διερεύνηση των όσων εκτίθενται ανωτέρω, υπό II. και III.

Η παρούσα πρόταση υπογράφεται από το προβλεπόμενο, κατά τις διατάξεις του άρθρου 144 παρ. 2 του Κανονισμού της Βουλής, αριθμό Βουλευτών και παρακαλούμε να προβείτε στις προβλεπόμενες ενέργειες για τη συζήτησή της στην Ολομέλεια του Σώματος.

**Αθήνα, 18 Απριλίου 2003
Οι προτείνοντες Βουλευτές**

Καραμανλής Κώστας
Μητσοτάκης Κων/νος
Έβερτ Μιλτιάδης
Τζαννετάκης Τζάνης
Βαρβιτσιώτης Ιωάννης
Σιούφας Δημήτρης
Παυλόπουλος Προκόπης
Μεϊμαράκης Ευάγγελος
Μπενάκη Άννα
Δήμας Σταύρος
Κεφαλογιάννης Ιωάννης
Καραμανλής Αχιλλέας
Ανδρουλάκης Απόστολος
Καλαντζής Γεώργιος
Λεονταρίδης Θεόφιλος
Παπανικολάου Ελευθέριος
Χαλκίδης Μιχάλης
Νεράντζης Αναστάσιος
Παπαληγούρας Αναστάσιος
Αγγελόπουλος Νικόλαος
Μαρκογιαννάκης Χρήστος
Τσιτουρίδης Σάββας
Αλογοσκούφης Γεώργιος
Κακλαμάνης Νικήτας

Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ
 Μολυβιάτης Πέτρος
 Πολύδωρας Βύρων
 Σαλαγκούδης Γεώργιος
 Αγγελής Ανέστης
 Αγγελούσης Ευστάθιος
 Αδρακτάς Παναγιώτης
 Αναγνωστόπουλος Θεόδ.
 Βαρβιτσιώτης Μιλτιάδης
 Βαρίνος Αθανάσιος
 Βασιλείου Θεόφιλος
 Βλάχος Γεώργιος
 Βουλγαράκης Γεώργιος
 Γαρουφαλιάς Γεώργιος
 Γιακουμάτος Γεράσιμος
 Γιαννάκου-Κουτσίκου Μαριέττα
 Γιαννόπουλος Αθανάσιος
 Γκελεστάθης Νικόλαος
 Δαβάκης Αθανάσιος
 Δαϊλάκης Σταύρος
 Δεικτάκης Γεώργιος
 Δημοσχάκης Θεοφάνης
 Ζώης Χρήστος
 Κаланτζάκου Σοφία
 Καλαφάτης Σταύρος
 Καλλιώρας Ηλίας
 Καλογιάννης Σταύρος
 Καλός Γεώργιος
 Καμμένος Παναγιώτης
 Καρα Μαρία
 Καραμπίνας Κων/νος
 Καρασμάνης Γεώργιος
 Καρράς Κων/νος
 Κασσίμης Θεόδωρος
 Κατσαρός Νικόλαος
 Κατσιγιάννης Αθανάσιος
 Κατσίκης Θεόδωρος
 Κιλτίδης Κων/νος
 Κόλλια-Τσαρουχά Μαρία
 Κοντός Αλέξανδρος
 Κορκολόπουλος Βασίλειος
 Κορτσάρης Νικόλαος
 Κωνσταντόπουλος Γεώργιος
 Κωστόπουλος Δημήτριος
 Λαμπρόπουλος Ιωάννης
 Λέγκας Νικόλαος
 Λιάπης Μιχάλης
 Λιάσκος Αναστάσιος
 Λυκουρέζος Αλέξανδρος
 Λυμπερακίδης Λεωνίδα
 Μακρή-Θεοφίλου Ζωή

Μαντούβαλος Πέτρος
 Μελάς Παναγιώτης
 Μιχαολιάκος Βασίλειος
 Μπασιάκος Ευάγγελος
 Μπέζας Αντώνιος
 Μπούρας Αθανάσιος
 Νάκος Αθανάσιος
 Νικολόπουλος Νικόλαος
 Ορφανός Γιώργος
 Παναγιωτόπουλος Γιώργος
 Παναγιωτόπουλος Παναγιώτ.
 Παπαγεωργόπουλος Ελευθ.
 Παπαδημητρίου Έλσα
 Παπαδόπουλος Μιχάλης
 Παπαδόπουλος Σταύρος
 Παπαθανασίου Ιωάννης
 Παπακώστα Αικατερίνη
 Πάππας Βασίλειος
 Παυλίδης Αριστοτέλης
 Πετραλιά Φάνη
 Πολύζος Ευάγγελος
 Ρεγκούζας Αδάμ
 Σαλμάς Μάριος
 Σκανδαλάκης Παναγιώτης
 Σκρέκας Θεόδωρος
 Σπηλιόπουλος Αναστάσιος
 Σπηλιωτόπουλος Άρης
 Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος
 Σπύρου Σπύρος
 Στυλιανίδης Ευριπίδης
 Ταλιαδούρος Σπυρίδων
 Τασούλας Κων/νος
 Τατούλης Πέτρος
 Τζαμτζής Ιορδάνης
 Τρυφωνίδης Γεώργιος
 Τσιαρτσιώνης Νικόλαος
 Τσιπλάκης Κων/νος
 Τσιπλάκος Αριστείδης
 Τσίπρας Βασίλειος
 Τσούρνος Γεώργιος
 Φλωρίνης Αθηναίος
 Φουντουκίδου Παρθένα
 Φωτιάδης Ηλίας
 Χαϊτίδης Ευγένιος
 Χατζηγάκης Σωτήριος
 Χωματάς Ιωάννης")

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Επίσης, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα υπέβαλε την «Ετήσια Έκθεση 2002», η οποία και θα συζητηθεί σε συνεδρίαση που θα οριστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Συζήτηση επί της «Ετήσιας Εκθέσεως 2002» του Συνηγόρου του Πολίτη.

Η συζήτηση θα διεξαχθεί με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 137 του Κανονισμού της Βουλής.

Όσον αφορά στην οργάνωση της συζήτησης προτείνω να τηρήσουμε τη διαδικασία που ακολουθείται σε ανάλογες συζητήσεις. Δηλαδή κατ' εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 5 του άρθρου 65 του Κανονισμού να υπάρξει κατάλογος κατά προτεραιότητα ομιλητών που θα οριστούν από τα κόμματα ως εξής: Τρεις Βουλευτές από το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα, τρεις από το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας και ανά ένας συνάδελφος από τα άλλα δύο κόμματα, εκτός από τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και τους εκπροσώπους. Μετά από αυτούς όποιος συνάδελφος επιθυμεί θα εγγραφεί για να ομιλήσει. Η εγγραφή πρέπει να γίνει μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου ομιλητή.

Εάν τυχόν κάποιος από τα κόμματα δεν ορίσει τους ομιλητές του, θα μιλήσουν όπως θα εγγραφούν οι Βουλευτές του με την ηλεκτρονική τους κάρτα.

Οι τέσσερις πρώτοι ομιλητές, ένας από κάθε κόμμα, προτείνω να μιλήσουν δεκαπέντε λεπτά και οι λοιποί τέσσερις ομιλητές, δύο από το ΠΑΣΟΚ και δύο από τη Νέα Δημοκρατία μέχρι δέκα λεπτά. Οι λοιποί συνάδελφοι κατά τον Κανονισμό δικαιούνται να μιλήσουν πέντε λεπτά.

Δε θα υπάρξουν δευτερολογίες. Οι αναπληρωτές των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων θα μιλήσουν δεκαπέντε λεπτά, όπως προβλέπει ο Κανονισμός. Ο αναπληρωτής, εάν μιλήσει ο Πρόεδρος του κόμματός, θα μετασχει στη συζήτηση κατά το άρθρο 167, παράγραφος 2.

Το ΠΑΣΟΚ προτείνει στον πίνακα των ομιλητών του τον κ. Αναστάσιο Μαντέλη, τον κ. Νικόλαο Λεβογιάννη και τον κ. Εμμανουήλ Σκουλάκη. Η Νέα Δημοκρατία προτείνει τον κ. Ιωάννη Λαμπρόπουλο, τον κ. Απόστολο Ανδρεουλάκο και τον κ. Αντώνιο Μπέζα. Από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας θα μιλήσει η κ. Λιάνα Κανέλλη και από το Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου ο κ. Κουβέλης.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Εμείς δε δικαιούμαστε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Βεβαιότατα. Θα εγγραφείτε και θα μιλήσετε.

Στο τέλος της πρώτης σειράς θα μιλήσει ένας ανεξάρτητος Βουλευτής. Δηλαδή μετά τους αγορητές και την πρώτη σειρά των ομιλητών όποιος ανεξάρτητος Βουλευτής εγγραφεί θα πάρει το λόγο.

Προτείνω να ορίσουμε σαν χρόνο το αργότερο στις δώδεκα τα μεσάνυχτα.

Το Σώμα συμφωνεί;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το Σώμα συμφωνήσει.

Το λόγο έχει ο κ. Αναστάσιος Μαντέλης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, έχω τη τιμή να παρουσιάζω από την πλευρά του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος την Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη που αφορά βέβαια το έτος 2002. Επειδή όμως κλείνουν ταυτόχρονα και πέντε έτη από τη συμπλήρωση της αρχικής θητείας του Συνηγόρου του Πολίτη, είναι ευκαιρία να αξιολογήσουμε την πενταετή πορεία αυτού του καινούριου θεσμού που υπήρξε στη χώρα μας.

Θέλω να πω ότι για μένα είναι ιδιαίτερα ευτυχής αυτή η συγκυρία γιατί όπως είναι γνωστό ήμουν ως Υφυπουργός Εσωτερικών εκείνος ο οποίος εργάστηκε πάνω σε μια σημαντική δουλειά, που είχε κάνει ο προκάτοχός μου ο κ. Καστανίδης για το Συνήγορο του Πολίτη. Είχα την υποστήριξη του τότε Υπουργού Εσωτερικών, του κ. Αλέκου Παπαδόπουλου, ώστε όχι μόνο να παρουσιαστεί ο θεσμός πλήρης και να ψηφιστεί από τη Βουλή και μάλιστα με μια ευρεία συναίνεση που είναι αξιοσημείωτο να λεχθεί, αλλά στη συνέχεια και στην υπόδειξη των

προσώπων που ανέλαβαν να στελεχώσουν αυτό το θεσμό. Και εγγυήθηκαν τα πρόσωπα μια ιδιαίτερα θετική πορεία του θεσμού αυτού, ώστε στο τέλος της θητείας να υπάρχει η διεθνής αναγνώριση και του θεσμού και των προσώπων. Αναφέρομαι βέβαια κατεξοχήν στο πρόσωπο του κ. Διαμαντούρου, των βοηθών του, όλου του επιστημονικού προσωπικού, αλλά και του ολικού προσωπικού του Συνηγόρου του Πολίτη.

Ένα από τα ζητήματα που είχαμε να αντιμετωπίσουμε όταν ψηφίζαμε αυτόν το νόμο στην Ολομέλεια της Βουλής ήταν αν θα μπορούσε πράγματι ο Συνήγορος του Πολίτη με αυτά τα «χαλαρά» χαρακτηριστικά, τα οποία είχε, να έχει το κύρος για να επιβάλλει λύσεις υπέρ του πολίτη, να αντιμετωπίσει προβλήματα προστασίας των δικαιωμάτων του, κακοδιοίκησης, παραβίασης των αρχών της νομιμότητας κλπ.

Στα πέντε χρόνια ο απολογισμός είναι πέρα για πέρα θετικός. Θα μου επιτρέψετε να αναφέρω μερικά στατιστικά στοιχεία γιατί αυτά θεμελιώνουν τα νούμερα, αυτή τη θετική αποδοχή.

Στα πέντε χρόνια αντιμετωπίσε σαράντα μία χιλιάδες οκτακόσιες εξήντα πέντε αναφορές, λιγότερες την πρώτη χρονιά, περισσότερες χρόνο με το χρόνο. Απ' αυτές για τις δεκατέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες, το 34%, δεν είχε αρμοδιότητα ο Συνήγορος του Πολίτη, είχε για το υπόλοιπο 66%, δηλαδή είκοσι επτά χιλιάδες πεντακόσιες αναφορές. Απ' αυτές θετική εξέλιξη με την παρέμβαση, τη διαμεσολάβηση του Συνηγόρου του Πολίτη είχε το 80% των αναφορών. Περίπου είκοσι πέντε χιλιάδες πολίτες σ' αυτήν τη πενταετία βρήκαν το δικίο τους χωρίς να καταφύγουν σε δικαστήρια, χωρίς να ταλαιπωρηθούν, χωρίς να έχουν όλες εκείνες τις θολές καταστάσεις που αντιμετωπίσε και αντιμετωπίζει ακόμα βέβαια ο πολίτης σ' αυτό τον τόπο.

Είχαν θετική ανταπόκριση 10% χωρίς την παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη, δηλαδή από το σύνολο των αιτημάτων αυτών των αναφορών το 90% πήγε καλά και το 80% οφειλόταν στο Συνήγορο του Πολίτη. Το 10% δεν επιλύθηκε. Και αξίζει να σταθούμε ιδιαίτερα σ' αυτή τη συζήτηση με μια διάθεση ειλικρίνειας και αντικειμενικότητας περισσότερο στο 10% παρά στο 90% και να συμβάλουμε με μία ειλικρινή στάση απέναντι στα βαθύτερα αίτια του 10%, όπως βέβαια και στα αίτια που οδήγησαν το 90% των επιλυθεισών περιπτώσεων να θέλουν να βρουν διέξοδο στο Συνήγορο του Πολίτη.

Θα χρησιμοποιήσω την ίδια την ανάλυση που κάνει ο Συνήγορος του Πολίτη, γιατί είναι μια βαθιά ανάλυση του προβλήματος. Ακόμα και διαβάζοντας κάποιος αυτή την έκθεση που αξίζει να διαβαστεί, θα βρει ένα βαθύ επιστημονικό λόγο, απλό και λιτό, που δεν έχει καμία σχέση με τα δυσνόητα κείμενα που έχουμε συνηθίσει από τη διοίκηση.

Σύμφωνα, λοιπόν, με την έκθεση αυτή, τα αίτια της κατάστασης -είτε το 90% που οδήγησαν στην επίλυσή τους από το Συνήγορο του Πολίτη είτε το 10% που δεν επιλύθηκαν- ήταν ότι η αρχή του κράτους δικαίου στην Ελλάδα για πρώτη φορά επιχειρήθηκε να θεμελιωθεί μετά τη Μεταπολίτευση, το 1974. Μέχρι τότε είχε εμπεδωθεί στη διοίκηση η κακοδιοίκηση και η συστηματική παραβίαση της αρχής της νομιμότητας, έτσι όπως εκφραζόταν μέσα από ανώμαλες καταστάσεις που περνούσε η χώρα μας, το μετεμφυλιακό δηλαδή κράτος και το αυταρχικό κράτος της δικτατορίας.

Όμως, αυτός ο βαθύς εμποτισμός της Δημόσιας Διοίκησης από αυτές τις πρακτικές κακοδιοίκησης και παραβίασης της νομιμότητας από το μετεμφυλιακό κράτος και το αυταρχικό κράτος της δικτατορίας συνεχίζουν να επιβιώνουν ως απόρροια εκείνων των εποχών με δύο μορφές: Πρώτον με την ευθεία δράση της κακοδιοίκησης και της παραβίασης της αρχής της νομιμότητας και δεύτερον, με την έμμεση που προέρχεται από μια περίερη αντίδραση ανοχής απέναντι στην παρανομία ή ταύτιση του ελέγχου και της κύρωσης που πρέπει να ασκεί απέναντι στην παρανομία η διοίκηση με ένα «ανθρώπινο» πρόσωπο της παρανομίας. Δηλαδή πολλές φορές η Δημόσια Διοίκηση για να φανεί «καλή», ανέχεται την παρανομία για να μην ταυτιστεί με τις καταστάσεις εκείνες τις οποίες είχαμε κατά το μετεμφυλιακό κράτος ή κατά το αυταρχικό κράτος της δικτατορίας.

Ο δεύτερος λόγος ήταν ότι η πρακτική όλων των μετεμφυλιακών κυβερνήσεων, από τον πόλεμο και μετά μέχρι το 1994, στηριζόταν στη στελέχωση της Δημόσιας Διοίκησης με πελα-

τειακά κριτήρια. Ευτυχώς από το 1994 έχει πάψει να υπάρχει αυτή η πελατειακή αντίληψη. Θα σημειώσω και θα προσθέσω –το έχω ξαναπεί στη Βουλή– ότι σήμερα υπάρχει μια απόλυτα αντικειμενική στελέχωση της Δημόσιας Διοίκησης, όμως, κατά τη γνώμη μου αυτή δεν είναι αρκετή. Πρέπει να γίνει και αξιοκρατική. Πρέπει να ισχύει η ικανότητα να υπερισχύει των μορίων.

Το τρίτο χαρακτηριστικό αίτιο είναι η καθυστέρηση της διεκπεραίωσης των υποθέσεων του πολίτη, που οφείλεται στην αδυναμία της Δημόσιας Διοίκησης σε πολλά σημεία να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ)

Το τέταρτο είναι η πολυνομία, η ατέλεια, το δυσνόητο των νόμων, ιδιαίτερα της δευτερογενούς νομοθεσίας. Εδώ σημειώσω ένα φαινόμενο το οποίο έχει καλλιεργηθεί μέσα στη Δημόσια Διοίκηση που αποτυπώνεται με την έκφραση «απορύθμιση», δηλαδή να υπερισχύουν του Συντάγματος και του νόμου οι υπουργικές αποφάσεις και οι εγκύκλιοι. Εθίζεται η Δημόσια Διοίκηση να ακολουθεί μόνο την εγκύκλιο και την υπουργική απόφαση και ελάχιστα να ανατρέχει να διαβάσει το νόμο ή το Σύνταγμα. Μάλιστα πολλές φορές οι ερμηνείες, ο στείρος όπως λέγεται χαρακτηριστικά λόγος, δεν είναι μόνο αντίθετες προς το νόμο, αλλά και στην κοινή λογική.

Μια άλλη έκφραση αυτής της κατάστασης που οφείλεται στην πολυνομία και την απορύθμιση που σας ανέφερα προηγουμένως, είναι ότι η αρχή της αναλογικότητας, την οποία θεσπίσαμε μάλιστα στο τελευταίο Σύνταγμα ρητά στο άρθρο 25, εφαρμόζεται με μία πρωτότυπη αντίληψη, κατά την οποία η αρχή της αναλογικότητας είναι απλώς υποκατάστατο της αρχής της νομιμότητας και όχι ο πυρήνας της.

Να θυμίσω ότι η αρχή της αναλογικότητας είναι ότι οι πολίτες θα υφίστανται βάρη που προβλέπει το Σύνταγμα ή ο νόμος, αλλά αυτά τα βάρη θα πρέπει να γίνονται με τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση που μπορεί να σηκώσει ο πολίτης και όχι με την οποιαδήποτε επιβάρυνση που μπορεί να διαλέξει η Δημόσια Διοίκηση, επιλέγοντας τη βαρύτερη από την ελαφρότερη μεταχείριση του πολίτη σε σχέση με το νόμο.

Όμως, αποτυπώνεται στην έκθεση η αισιοδοξία ότι βρισκόμαστε σε μια ιστορική περίοδο, που βήμα προς βήμα όλα αυτά τα φαινόμενα φαίνεται να αντιμετωπίζονται και να δημιουργούνται πόλοι, όχι μόνο με το Συνήγορο του Πολίτη, αλλά και μέσα στη δημόσια διοίκηση, στην κοινωνία και στην ελληνική πολιτεία, στους οποίους υπερισχύει πλέον το πνεύμα των εγγυήσεων του κράτους δικαίου.

Η μεθοδολογία που ακολούθησε ο Συνήγορος του Πολίτη για να αντιμετωπίσει τα ζητήματα είχε τις εξής κατευθύνσεις ή –αν θέλετε– γενικές αξίες: Η πρώτη ήταν ότι έδωσε μεγάλη σημασία και συνέβαλε να εδραιωθεί η αντίληψη του λόγου, της αιτίας στη διοικητική πράξη. Χρειάζεται να υπάρχει απάντηση, αλλά η απάντηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Όπως λέγεται χαρακτηριστικά, η διοίκηση δεν οφείλει μόνο να απαντά, οφείλει πρώτα απ' όλα να αιτιολογεί.

Το δεύτερο είναι ότι εξοικείωσε τη Δημόσια Διοίκηση με την εξωδικαστική λογοδοσία. Ξέρετε ότι πολλοί λέμε: «Πήγαινε στα δικαστήρια», αλλά τα δικαστήρια για τον πολίτη πολλές φορές είναι κενός λόγος. Μία αίτηση ακυρώσεως στο Συμβούλιο Επικρατείας κάνει τέσσερα –κατ' ελάχιστον– χρόνια να δικαστεί και όταν δικαστεί, είναι πλέον αργά.

Πολλές φορές και η ίδια η Δημόσια Διοίκηση για να αντιμετωπίσει τα προβλήματά της έχει σαν ευκολότερο λόγο: «Δεν μπορώ εγώ», ενώ μπορεί στην πραγματικότητα, αν κουραστεί λίγο παραπάνω. Σου λέει και εκείνη: «Πήγαινε στα δικαστήρια». Για πρώτη φορά εισαγάγαμε σύστημα λογοδοσίας της Δημόσιας Διοίκησης. Έχουμε την πολιτική λογοδοσία, τη δικαστική λογοδοσία και την εξωδικαστική λογοδοσία του Συνηγόρου του Πολίτη.

Το τρίτο και σημαντικό είναι ότι το εργαλείο που δώσαμε στο Συνήγορο του Πολίτη και το άσκησε με επιτυχία ήταν η πειθώ. Το μόνο όπλο για να αντιμετωπίσει την κακοδιοίκηση και την παραβίαση της νομιμότητας είναι η πειθώ. Εδώ είχε γίνει μακρά

συζήτηση στη Βουλή. Συνεχίζω να υπεραμύνομαι αυτής της αντίληψης. Θεωρώ ότι αυτό δίνει ηθικό κύρος στο Συνήγορο του Πολίτη, γι' αυτό έλυσε το 80% μόνος του και το 90% με την αρχή που σας είπα προηγούμενα, όμως, για λόγους αντικειμενικότητας πρέπει να επισημάνω ότι ένας από τους βοηθούς του Συνηγόρου του Πολίτη που ασχολείται με τα ανθρώπινα δικαιώματα επισημαίνει ότι υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες χρειαζόταν μία έννομη συνέπεια στη διαμεσολαβητική λύση που έδινε ο πολίτης.

Εδώ θα μου επιτρέψετε να κάνω μία μικρή παρένθεση και να αναφερθώ στα ανθρώπινα δικαιώματα. Τα ανθρώπινα δικαιώματα στη σύγχρονη κοινωνία πλέον δεν είναι εκείνα που αντιμετωπίζαμε το 1967 ή το 1974. Έχουμε καινούρια ανθρώπινα δικαιώματα, τα οποία ενδεχόμενα παραβιάζονται και ιδιαίτερα έχουν να κάνουν όχι με τα δικαιώματα του Έλληνα πολίτη, αλλά κατερχόταν με τα δικαιώματα του οικονομικού μετανάστη.

Η έκθεση επισημαίνει μία ολόκληρη σειρά καταστάσεων, με τις οποίες ο οικονομικός μετανάστης δεν μπορεί να πάρει άδεια παραμονής στη χώρα. Οι διαδικασίες εγκρίσεων κρατούν πολλούς μήνες, ταλαιπωρείται με πάρα πολλές αιτήσεις και πολλές φορές φθάνει, μόλις πάρει την άδεια, να έχει λήξει και ο χρόνος που ισχύει η άδεια και να πρέπει από την επομένη να ξαναρχίσει την ίδια διαδικασία. Εν πάση περιπτώσει προτείνονται συγκεκριμένες λύσεις.

Δεύτερη είναι η αντιμετώπιση ορισμένων ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, όπως είναι οι Τσιγγάνοι, από τις τοπικές κοινωνίες και από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Τρίτη περίπτωση είναι τα οργανωμένα συντεχνιακά συμφέροντα που εμποδίζουν άτυπες μειονότητες να βρουν το δίκαιο και τις σπρώχνουν στη μειονότητα, όπως η αναγνώριση, η δυνατότητα να εγγραφούν οι διπλωματούχοι μηχανικοί αλλοδαπών πολυτεχνείων στο Τεχνικό Επιμελητήριο.

Ιδιαίτερα όμως για το θέμα της γενοκτονίας θα πρέπει να σας πω ότι προβληματισμό προκαλεί το γεγονός –και αυτό αφορά το 10% των περιπτώσεων, όχι ότι υπήρχαν περιπτώσεις, οι οποίες έπρεπε να λυθούν– ότι η Δημόσια Διοίκηση έδειξε πολλές φορές σε συγκεκριμένες περιπτώσεις έλλειψη συνεργασίας να αποδεχθεί λύσεις που πρότεινε ο Συνήγορος του Πολίτη, λύσεις ορατές.

Και εδώ πέρα νομίζω ότι αν δεν το έκανε ο Συνήγορος του Πολίτη, εδώ στην Αίθουσα εμείς πρέπει να ασκήσουμε την ποινή της δημοσιότητας και οι περιπτώσεις είναι τρεις που κατονομάζονται και πρέπει να ληφθούν. Η μία περίπτωση είναι του ΙΚΑ. Το ΙΚΑ έχει προβλήματα, είναι γνωστό ότι είναι πολλά τα προβλήματα, δεν αρκεί, όμως, αυτό και δεν χρειάζεται να αναφέρουμε την περίπτωση του ΙΚΑ γιατί έχει προβλήματα, αλλά γιατί αρνήθηκε να συνεργαστεί με το Συνήγορο του Πολίτη. Πρέπει να προσέξει το ΙΚΑ. Ο κ. Νεκτάριος, ονομαστικά, πρέπει να προσέξει.

Δεύτερη περίπτωση είναι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού. Είναι δραματική η κατάσταση με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού, ιδιαίτερα στα θέματα πολεοδομίας, χωροταξίας και προστασίας του περιβάλλοντος. Έχουν απορρυθμίσει το σύστημα. Έτσι καταγγέλλει ο Συνήγορος του Πολίτη στην έκθεσή του και μάλιστα λέει, ότι αρνούνται συστηματικά να αποδεχθούν βιώσιμες και συνετές προτάσεις. Και κατονομάζει: Η πρώτη περίπτωση είναι ο Δήμος Αθηναίων. Ο κ. Αβραμόπουλος δεν άσκησε σωστά εκείνα τα οποία έπρεπε να ασκήσει. Πρέπει να ευχηθούμε και να προτρέψουμε τη νέα δήμαρχο Αθηναίων, την κ. Μπακογιάννη, να μην ακολουθήσει αυτόν το δρόμο.

Επίσης, τρίτη περίπτωση, συνολικά δεύτερη για την Αυτοδιοίκηση, είναι οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις που ακολουθούν το ίδιο παράδειγμα των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων. Και ακραίο παράδειγμα που κατονομάζεται είναι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών. Δεν άσκησαν όπως έπρεπε την εξουσία την οποία είχαν, ούτε ο κ. Κατριβάνος, ούτε η κ. Μπεσμπέα, ούτε η κ. Τζανίκη. Θα πρέπει να προτρέψουμε και να ευχηθούμε η κ. Γεννηματά, ο κ. Σγουρός και ο κ. Μίχας να μην ακολουθήσουν αυτόν το δρόμο. Και πρέπει να το πούμε δημόσια και να ξέρουν ότι εδώ στη Βουλή θα αναφερθούν τα ονόματά τους εάν δεν ακολουθήσουν το σωστό δρόμο.

Να κλείσω λέγοντας ότι πέραν από την περιπτώσιολογία που αξίζει να την προσέξουμε ιδιαίτερα και ότι πρέπει να απαντάμε στον πολίτη γιατί το 65% των περιπτώσεων οφείλονται σε καθυστερήσεις και σε ελλιπή ή ανύπαρκτη απάντηση στον πολίτη, όλη αυτή η δουλειά η οποία έχει γίνει, πρέπει να προσπαθήσουμε και να συμβάλουμε όλοι, ώστε να συνεχιστεί με την ίδια ένταση και ευαισθησία.

Να επαναλάβω μια έκφραση που βρήκα γραμμένη μέσα στην Έκθεση του Συνήγορου του Πολίτη που είναι διατυπωμένη από τη βοηθό-συνήγορο που παρίσταται, την κ. Κουτσουμάρη και την υιοθετώ απόλυτα και θα προέτρεπα να την υιοθετήσει η Δημόσια Διοίκηση της χώρας μας: Ο αγώνας μας πρέπει να είναι η εδραίωση της πεποίθησης ότι η κακοδιοίκηση είναι πρωτίστως κακή για την ίδια τη διοίκηση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να σας ανακοινώσω ότι από τη Νέα Δημοκρατία ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος για τη σημερινή συζήτηση ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. Βύρων Πολύδωρας και από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας ορίζεται ως Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος η Βουλευτής Α' Αθηνών κ. Λιάνα Κανέλλη.

Επίσης έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Υπουργοί Εμπορικής Ναυτιλίας, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Γεωργίας, Δικαιοσύνης, Πολιτισμού, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Αιγαίου, κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Ναυτική επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση και επιμόρφωση και ρύθμιση άλλων θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διάρκη Επιτροπή.

Το λόγο έχει ο κ. Λαμπρόπουλος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα την «Ετήσια Έκθεση 2002 του Συνήγορου του Πολίτη» που ως γνωστό έχει συνταγματικές κατοχυρωθεί ως Ανεξάρτητη Αρχή με κύρια αποστολή να ελέγχει και να διαμεσολαβεί μεταξύ των πολιτών και της Δημόσιας Διοίκησης.

Μέχρι σήμερα, ο Συνήγορος του Πολίτη κατάφερε να κερδίσει την εμπιστοσύνη των πολιτών και τη στήριξη όλου του πολιτικού κόσμου της χώρας μας. Κάθε χρόνο, όλο και περισσότεροι συμπολίτες μας απευθύνονται στον Συνήγορο του Πολίτη με την ελπίδα να βρουν λύση στα προβλήματά τους που κατά κανόνα παρουσιάζονται από το ανίκανο και γραφειοκρατικό κράτος μας.

Κατά το έτος 2002 η αρχή δέχτηκε έντεκα χιλιάδες επτακόσιες εξήντα δύο νέες αναφορές πολιτών ενώ χειρίστηκε συνολικά δεκαεπτά χιλιάδες εκατόν δέκα τέσσερις υποθέσεις, δηλαδή υπήρξε αύξηση συγκριτικά με το 2001 κατά 4,26%. Αν δε, λάβουμε υπόψη μας ότι η πλειοψηφία των αναφορών προέρχεται από το λεκανοπέδιο της Αττικής που σημαίνει, ότι στην ύπαιθρο ο Συνήγορος του Πολίτη δεν είναι ακόμη τόσο γνωστός, τότε μπορούμε εύκολα να κατανοήσουμε το μέγεθος της κακοδιοίκησης και της εξ αυτής ταλαιπωρίας των πολιτών στη χώρα μας.

Στο αποτέλεσμα της εξέτασης των αναφορών των πολιτών, αξιοσημείωτη είναι η αύξηση των περιπτώσεων, διπλάσιας του 2001, που η διοίκηση δεν αποδέχθηκε ή δεν συμμορφώθηκε στις προτάσεις της Αρχής και μάλιστα σε υψηλά ποσοστά, κυρίως σε ό,τι αφορά τις προτάσεις του κύκλου ποιότητας ζωής 20,75%, των δικαιωμάτων του ανθρώπου 14,86% και των σχέσεων κράτους πολίτη, 13,19%.

Με δύο λόγια, η Δημόσια Διοίκηση αποδεικνύεται όχι μόνο κακή αλλά και κωφή και απροσάρμοστη στις υποδείξεις του Συνήγορου του Πολίτη.

Όπως και στις προηγούμενες εκθέσεις, και σε αυτή του 2002, οι οικονομικές υπηρεσίες, τα ασφαλιστικά ταμεία, οι δήμοι, οι πολεοδομίες και οι υπηρεσίες υγείας κατέχουν το ρεκόρ της ταλαιπωρίας για τον πολίτη. Για το 2002 από τις επτά χιλιάδες πεντακόσιες οκτώ αναφορές, των οποίων η κατ' ουσίαν διερεύ-

νηση περατώθηκε, οι τέσσερις χιλιάδες εκατόν σαράντα τέσσερις ποσοστό 55,2% διαπιστώθηκε ότι ήταν βάσιμες, δηλαδή η καταγγελία του πολίτη ήταν δικαιολογημένη και υπήρχε κακοδιοίκηση.

Τα προβλήματα εφαρμογής του νόμου, η ελλιπής ή ανεπαρκής αιτιολόγηση διοικητικών πράξεων, η κατάχρηση εξουσίας είναι τα πιο συχνά φαινόμενα στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης σύμφωνα με την έκθεση. Στις περισσότερες περιπτώσεις, κατά το Συνήγορο του Πολίτη, οι μεγάλες καθυστερήσεις διεκπεραίωσης οφείλονται σε αδιαφορία της διοίκησης να αντιμετωπίσει προληπτικώς φαινόμενα και πρακτικές που προκαλούν τη δυσφορία των πολιτών.

Οι καθυστερήσεις αυτές συχνά υπερβαίνουν κατά πολύ κάθε έννοια εύλογου χρόνου και οδηγούν σε ουσιαστική αποδυνάμωση του δικαιώματος του πολίτη την ίδια στιγμή που η διοίκηση είτε αναβάλλει με συνεχείς υποσχέσεις την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της είτε αποποιείται της ευθύνης της. Όλα αυτά είναι διαπιστώσεις που αναφέρονται στην έκθεση.

Στα ζητήματα διορισμών και προσλήψεων στο Υπουργείο Παιδείας η έκθεση περιγράφει πως η πολυνομία, η ελλιπής και αποσπασματική ρύθμιση της διαδικασίας διορισμών και προσλήψεων για τους κλάδους των εκπαιδευτικών, η περιορισμένη μηχανογραφική υποστήριξη, η έλλειψη στελεχών και ο μεγάλος όγκος εργασιών εντείνουν τις δυσλειτουργίες.

Για το πολυσυζητημένο ΔΙΚΑΤΣΑ, τα κύρια προβλήματα κατά την έκθεση είναι η μεγάλη καθυστέρηση στη διεκπεραίωση των αιτημάτων, η ελλιπής επικοινωνία με τους ενδιαφερόμενους πολίτες και η εν γένει προβληματική διαδικασία αναγνώρισης των τίτλων σπουδών. Για την επίλυση αυτών των προβλημάτων, ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε ειδική έκθεση στις 27.6.2002 στον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής και τον Υπουργό Παιδείας. Είδε καμία αλλαγή κανείς μέχρι τώρα στο ΔΙΚΑΤΣΑ;

Το Μάιο του 2002 ο Συνήγορος του Πολίτη έκανε αυτοψία στο Αστυνομικό Τμήμα Καρύστου με σκοπό τον έλεγχο του τρόπου κράτησης των λαθρομεταναστών και αιτούντων άσυλο. Διαπιστώθηκε η ανεπάρκεια του χώρου που είχε διατεθεί για την κράτηση των παρανόμων εισελθόντων αλλοδαπών στην Κάρυστο, λόγω μη τήρησης του κανόνα διαχωρισμού γυναικών και παιδιών από τους ενήλικες άντρες και λόγω πλήρους έλλειψης εγκαταστάσεων λουτρού, εξευτελιστικής όπως αναφέρει με την έννοια του άρθρου 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Επίσης, διαπιστώθηκε η ανεπαρκής ποσότητα τροφής, η πλήρης έλλειψη πρωινού ακόμα και για τα μικρά παιδιά και τέλος επιβεβαιώθηκε για μία ακόμη φορά η γενικότερη έλλειψη συντονισμού των αρμοδίων υπηρεσιών και πολλά άλλα.

Μπορείτε, κύριε Υπουργέ, να είστε υπερήφανος γι' αυτό το κράτος; Έχει αυτό σχέση με τη λέξη πολιτισμός; Τιμά αυτό τη χώρα μας;

Σε άλλη αυτοψία του Συνήγορου του Πολίτη στο πολεοδομικό γραφείο της Γλυφάδας διαπίστωσε κατ' επανάληψη συστηματικές οικοδομικές παραβάσεις και επεσήμανε την προνομιώδη μεταχείριση που φαίνεται να επιφυλάσσει η Υπηρεσία σε συγκεκριμένους κατασκευαστές.

Αυτή η προνομιώδης μεταχείριση είχε σαν αποτέλεσμα την άνιση μεταχείριση των πολιτών και την καταστροφή του οικιστικού περιβάλλοντος. Ειδική μνεία και μάλιστα καθόλου κολακευτική για την πολιτική της Κυβέρνησης στο θέμα των οικονομικών μεταναστών γίνεται στην έκθεση που ξεκάθαρα καταλογίζει ευθύνες για έλλειψη μεταναστευτικής πολιτικής μακροπρόθεσμης πνοής, έλλειψη που καθίσταται εμφανής πρώτα στο επίπεδο της νομοθεσίας, η οποία είναι αποσπασματικού χαρακτήρα και δυσεφάρμοστες ρυθμίσεις. Η νομοθεσία αυτή κατά το συνήγορο εκπονήθηκε χωρίς να έχει προηγηθεί κοινός σχεδιασμός από τα συναρμόδια Υπουργεία Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Τάξης και Εργασίας.

Σήμερα η απουσία συντονισμού εμφανίζεται στο στάδιο της εφαρμογής των νομοθετικών διατάξεων. Δύο περίπου χρόνια μετά την έναρξη εφαρμογής του ν.2910/2001 η διαδικασία ακόμη καρκινοβατεί λόγω αδυναμίας της διοίκησης να ανταποκριθεί στις υπερβολικές γραφειοκρατικές διατυπώσεις που

προβλέπει ο νόμος.

Ακόμη ο Συνήγορος του Πολίτη συχνά προσκρούει σε τείχος σιωπής. Η διοίκηση οχυρώνεται πίσω από την αδράνεια και πίσω από τη γραφειοκρατική διεκπεραίωση της καθημερινότητας. Έτσι αναπαράγονται φαινόμενα κακοδιοίκησης που κυφορούν μακροπρόθεσμες δυσμενείς συνέπειες για το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας. Αυτά γράφει η έκθεση και είναι βαριές κατηγορίες σ' ένα τόσο μεγάλο ζήτημα που είναι σήμερα για τη χώρα μας οι οικονομικοί μετανάστες.

Άλλη κατηγορία περιπτώσεων είναι αυτή που αφορά ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, οι οποίες υφίστανται αθέμιτες διακρίσεις και προσβολές των δικαιωμάτων τους κυρίως από τους ΟΤΑ ή από οργανωμένα επαγγελματικά και συντεχνιακά συμφέροντα. Πώς αντιδράει η διοίκηση η οποία έχει και την πολιτική ευθύνη για την επιβολή της νομιμότητας; Απλά κατά το Συνήγορο του Πολίτη αποφεύγει συστηματικά να ασκήσει την εποπτεία που της έχει αναθέσει ο νόμος και να επιβάλλει κυρώσεις όπου παραβιάζεται η νομιμότητα.

Στις σχέσεις κράτους-πολίτη ξεχωρίζουν οι περιπτώσεις κακοδιοίκησης λόγω έλλειψης συντονισμού των συναρμοδίων υπηρεσιών, αυτές που αφορούν μη εφαρμογή δικαστικών αποφάσεων, μη πρωτοκόλληση αιτήσεων, μη απαντήσεων ή καθυστέρημένων απαντήσεων. Για να αντιληφθούμε την τραγικότητα της κατάστασης στη διοίκηση διαβάζω ακριβώς από την έκθεση: «Πολίτης υπέβαλε κατά το έτος 1990 ερώτημα στην Πρυτανία του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Το Πρυτανικό Συμβούλιο αποφάνθηκε κατ' αρχάς θετικά. Ζήτησε, όμως, με έγγραφό του και τη γνώμη του Υπουργείου Παιδείας. Όταν κατόπιν αλληπάλληλων αιτήσεων η τελευταία των οποίων υπεβλήθη το έτος 2001 ο πολίτης ζήτησε να πληροφορηθεί την τύχη της υπόθεσής του ενημερώθηκε από τη Γραμματεία του Πρυτανικού Συμβουλίου ότι το Υπουργείο Παιδείας δεν είχε αποστείλει ακόμη απάντηση παρά την παρέλευση ενδεκαετίας ενώ η Πρυτανία δεν δίσταζε να απαντά στον πολίτη ότι το θέμα εκκρεμεί στο Υπουργείο».

Ανάλογες περιπτώσεις περιγράφονται στην έκθεση και αφορούν το Υπουργείο Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης για επί σειρά ετών αδιαφορία να απαντήσει και να διευθετήσει νόμιμα αιτήματα. Αλήθεια, πώς αλλιώς θα μπορούσε να περιγράψει η έκθεση τη σημερινή διοίκηση, τη γραφειοκρατία, την ανικανότητα, την κυβερνητική αποτυχία;

Πώς ένα κράτος με τέτοια διοίκηση μπορεί να πάει μπροστά, να γίνει ανταγωνιστικό στην Ευρωπαϊκή Ένωση όταν για την έκδοση άδειας επένδυσης για βιομηχανική εγκατάσταση απαιτούνται δέκα τυπικοί νόμοι, τρία προεδρικά διατάγματα, μία απόφαση Νομάρχη, δύο υπουργικές αποφάσεις, εμπλέκονται πέντε δημόσιες υπηρεσίες και χρειάζονται δεκάδες υποστηρικτικά έγγραφα και απροσδιόριστος χρόνος; Όταν χρειάζονται είκοσι επτά δικαιολογητικά έγγραφα για να φτιάξει κάποιος ένα φούρνο και να λειτουργήσει –το έγραφε πρόσφατα η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» σε μία έρευνα που είχε κάνει– όταν για την έκδοση άδειας αλιείας, άδεια ψαρά, απαιτούνται δύο τυπικοί νόμοι, τέσσερα προεδρικά διατάγματα, τέσσερις αποφάσεις, τέσσερις ευρωπαϊκές εγκύκλιοι, εμπλέκονται επτά δημόσιες υπηρεσίες, χρειάζονται δώδεκα υποστηρικτικά έγγραφα, και απαιτείται ένας τουλάχιστον χρόνος για να γίνει κάποιος ψαράς, πώς να μην προσφύγει ο απλός πολίτης στο γρηγορότεμο που είπε ο κύριος Πρωθυπουργός; Να γιατί εννιά στους δέκα Έλληνες πιστεύουν ότι υπάρχει διαφθορά στο δημόσιο –πρόσφατη έρευνα της «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ». Σύμφωνα μάλιστα και με έρευνα του Υπουργείου Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης, για γιατί η Ελλάδα αναδεικνύεται πρωταθλήτρια στη διαφθορά μεταξύ των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την έκθεση που συνέταξε το Συμβούλιο της Ευρώπης. Είναι τυχαία η διαπίστωση του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ότι η διαφθορά και η συναλλαγή είναι λέξεις που χωρίζουν μπροστά στην πραγματικότητα; Τι να πούμε εμείς όταν μόλις πριν ένα χρόνο η πρώην Υπουργός Δημόσιας Διοίκησης και νυν Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ κ. Παπανδρέου, κατά τη διάρκεια ομιλίας της σε ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης μιλούσε για κράτος μπάχαλο, που λειτουργεί μόνο με λαδώματα, δεν ασκείται καμία ορθολογική

πολιτική και τα πάντα βρίσκονται κυριολεκτικά στον αέρα με τραγικές επιπτώσεις στην οικονομική, επαγγελματική, αλλά και την ποιότητα ζωής των πολιτών.

Σήμερα αντί η Κυβέρνηση να αναζητήσει τις αιτίες που αρχίζουν από την ισοπέδωση της ιεραρχίας, τον κομματισμό, την αναξιοκρατία, τη γραφειοκρατία, την πολυνομία, την ατιμωρησία των επιόρκων, την έλλειψη ανεξάρτητων ελεγκτικών μηχανισμών, το μεγάλο κράτος και τους προμηθευτές, δημιουργεί κομματικούς επιθεωρητές και πιστεύει πως με την ευκαιριακή δημιουργία των ΚΕΠ θα λύσει το πρόβλημα στη Δημόσια Διοίκηση. Είκοσι χρόνια η ίδια κυβέρνηση φαίνεται πως δεν θέλησε και δεν μπόρεσε να φτιάξει ένα σύγχρονο κράτος.

Κύριε Πρόεδρε, θυμόμαστε όλοι στο ναυάγιο του ΣΑΜΙΝΑ τότε, όταν ο κύριος Πρωθυπουργός δήλωνε ότι αυτό είναι το κράτος μας. Εμείς και όλος ο λαός πιστεύω αυτό το κράτος το απορρίπτουμε, το καταγγέλλουμε, δεν το θέλουμε. Πιστεύουμε στην επανίδρυσή του, με στόχο μικρότερο κράτος στην οικονομία, καλύτερο και αποτελεσματικότερο σε υπηρεσίες. Πιστεύουμε στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μεταξύ των υπαλλήλων που στη συντριπτική τους πλειοψηφία κάνουν με πολλές δυσκολίες το καθήκον τους και των πολιτών από την άλλη μεριά. Πιστεύουμε στην απαραίτητη τήρηση της αρχής της αξιοκρατίας και αξιολόγησης όλων σε όλα τα επίπεδα με παράλληλη εισαγωγή νέων τεχνολογιών στη λειτουργία της διοίκησης.

Θεωρούμε απαραίτητη την αποκέντρωση της κρατικής μηχανής και της στήριξης της περιφέρειας. Θεωρούμε πως είναι δυνατή η άρση της πολυνομίας και η κατάργηση της γραφειοκρατίας με την απλούστευση των διαδικασιών, όπως ένα γραφείο, ένα έγγραφο και τέλος στη διεκπεραίωση των υποθέσεων του πολίτη.

Τέλος θεωρούμε αναγκαία την υπαγωγή στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όλων των συμβάσεων και προμηθευτών του δημοσίου. Κρίνουμε αναγκαία την αξιοποίηση του θεσμού του Γενικού Επιτρόπου. Πιστεύουμε πως πρέπει να καταργηθεί αμέσως κάθε διάταξη του νόμου που ανοίξε παράθυρο στη διαπλοκή και διαφθορά. Στηρίζουμε και θα στηρίζουμε με κάθε τρόπο το Συνήγορο του Πολίτη για να έχει ο πολίτης το συνήγορό του όταν διεκδικεί το δικό του.

Κύριε Πρόεδρε, η κοινωνία μας, το χθες και το σήμερα το απορρίπτει πλέον και πιστεύει πως το κράτος δεν υπηρετεί τον πολίτη, τον δυναστεύει και του βάζει εμπόδια σε κάθε του προσπάθεια. Η ώρα της κρίσης έφθασε και ο λαός θα γυρίσει τη σελίδα για μία άλλη Ελλάδα που όλοι θέλουμε σε αυτό τον τόπο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το λόγο έχει η κ. Κανέλλη.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Κομμουνιστικό Κόμμα μελέτησε σε βάθος και θεωρεί εξαιρετικά σημαντική τη φετινή έκθεση του Συνήγορου του Πολίτη, γιατί περιέχει μία αποτίμηση του έργου της Αρχής όχι μόνο για το έτος 2002, αλλά και από την έναρξη της λειτουργίας του, τον Οκτώβριο του 1998 μέχρι και 31 Δεκεμβρίου 2002, δεδομένου ότι στη συνέχεια, όπως όλοι γνωρίζουμε, ο κ. Διαμαντούρος αναδείχθηκε Ombudsman, Συνήγορος του Πολίτη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Από αυτήν την άποψη, έχει ιδιαίτερη αξία η πολιτική επιχειρηματολογία που θεμελιώνεται πάνω στη μελέτη των ολιγοσέλιδων αναφορών και απολογισμών στις οποίες προβαίνουν οι βοηθοί Συνήγοροι του Πολίτη για τον κύκλο που κάλυψε ο καθένας εξ' αυτών. Για όσους τυχόν συναδέλφους ή και πολίτες δεν είχαν τη δυνατότητα να μελετήσουν σε βάθος το σύνολο της έκθεσης, θα ήταν ιδιαίτερα σημαντική μία προσεκτική ανάγνωση των σελίδων 217 ως 241 της έκθεσης που εμπεριέχει τις αναλύσεις και τους απολογισμούς των βοηθών Συνηγόρων του Πολίτη.

Από την αρχή θα ήθελα να ξεκαθαρίσω το εξής. Δεν αμφισβητούμε ούτε κατ' ελάχιστο, την επιστημονική και επαγγελματική επάρκεια των προσώπων που στελεχώνουν την Αρχή, το Συνήγορο του Πολίτη, τους βοηθούς του, το επιστημονικό προ-

σωπικό που επικουρεί την Αρχή. Δεν αμφισβητούμε δε καθόλου τις προθέσεις των προσώπων που απαρτίζουν την Αρχή και τις προσπάθειές τους να βοηθήσουν τους πολίτες να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της κακοδιοίκησης.

Όμως για μας, ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη, όπως και άλλες λεγόμενες Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές, παρουσιάζουν εγγενείς αδυναμίες, εξυπηρετούν συγκεκριμένες πολιτικές σκοπιμότητες -των κυρίαρχων πάντα πολιτικών δυνάμεων στον τόπο- παράγοντες που κατά την άποψή μας μειώνουν και την αποτελεσματικότητα, αλλά και καταδεικνύουν τα όρια αυτών καθ' αυτών των θεσμών.

Αναλυτικά, αν θα μπορούσε κάποιος να βάλει ένα τίτλο –και ας μου επιτραπεί– και μάλιστα πολιτικό τίτλο στη δουλειά, στο έργο και στην αποτίμηση της πενταετίας του Συνηγόρου του Πολίτη, θα μπορούσε να ομιλεί αβίαστα για πολιτικό κυματοθραύστη. Και εξηγώ τι εννοώ. Η Αρχή αυτή καθ' αυτή, καλύτερα να λειτουργήσει με βάση ένα νομικό θεσμικό πλαίσιο αντιλαϊκό, αυταρχικό –ορατά ή άορατα– που εξυπηρετεί οπωσδήποτε συμφέροντα του «μεγάλου» κεφαλαίου και θίγει ολοένα και περισσότερο ατομικά, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα πολιτών.

Για παράδειγμα, δείτε στον τομέα των δικαιωμάτων του ανθρώπου την προώθηση και εφαρμογή μέτρων, όπως ο τρομονόμος, η ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων, το «χτύπημα» μέχρι σήμερα των κατακτήσεων της εργατικής τάξης, η εξάρθρωση κυριολεκτικά των δικαιωμάτων των οικονομικών μεταναστών και των πολιτικών προσφύγων. Όλα αυτά αποτελούν αντικείμενα χαρακτηριστικών επισημάνσεων του βοηθού Συνηγόρου του Πολίτη στον κύκλο των «Δικαιωμάτων του Ανθρώπου». Δεν έχετε παρά να ανοίξετε την αντίστοιχη σελίδα της έκθεσης για να δείτε επισημάνσεις για το νομοθετικό πλαίσιο που «υποθηκεύει» τη διαδικασία νομιμοποίησης των οικονομικών μεταναστών ή τη διαδικασία με την οποία αναζητούνται πειθαρχικές ευθύνες εις βάρος αστυνομικών οργάνων, για παράδειγμα που κατηγορούνται για παραβάσεις δικαιωμάτων στην ατιμωρησία των αστυνομικών οργάνων.

Τη λέξη «υποθηκεύει» τη χρησιμοποιεί ο ίδιος ο βοηθός Συνηγόρου του Πολίτη και αναφέρεται στο νομικό πλαίσιο που υπάρχει σ' αυτόν τον τόπο, σ' αυτόν το χώρο, σ' αυτόν το χρόνο και σ' αυτήν την κοινωνία.

Για παράδειγμα, στον τομέα «Ποιότητα Ζωής» όπου είναι χαρακτηριστικές οι επισημάνσεις του βοηθού Συνηγόρου του Πολίτη, αναφέρονται ανάμεσα στα άλλα, για παράδειγμα σε ό,τι έχει σχέση με το περιβάλλον –μεταφέρω αυτά που αναφέρονται στην έκθεση– ότι: «Έχουμε συρρίκνωση των νομικών διατάξεων που περιβάλλουν την προστασία του περιβάλλοντος και θέτουν όρους και περιορισμούς στην οικιστική εξάπλωση και δόμηση».

Στη συνέχεια ο Συνήγορος του Πολίτη παρατηρεί τα εξής: «Όταν η βασική νομοθεσία ενσωματώνει σύγχρονες κατευθύνσεις και στόχους βιωσιμότητας, παραμένει ανενεργός, καθώς παραλείπεται η έκδοση των απαιτούμενων για την εφαρμογή της κανονιστικών διατάξεων». Μάλιστα, ο Συνήγορος του Πολίτη καταλήγει στη διαπίστωση –και προσέξτε καλά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι– ότι «Η σύγχρονη τάση είναι να διαμορφώνεται μία πολιτική που προτάσσει τις οικονομικές ανάγκες προσανατολισμένες στην αξιοποίηση της ιδιοκτησίας και της δημόσιας γης, αποκλείοντας την ενσωμάτωση ποιοτικών και φιλοπεριβαλλοντολογικών παραμέτρων».

Τι χρειαζόταν άλλη επιχειρηματολογία θα είχε κανείς για να στηρίξει αυτά που το Κομμουνιστικό Κόμμα θεωρεί αντιλαϊκή πολιτική; Είναι χαρακτηριστικά νομοθετικά μέτρα, τα ξέρουμε όλοι μας, από εδώ έχουν περάσει, ιδιωτικοποίηση λιμανιών, αιγιαλών, εξημέρες απαλλοτριώσεις, προσβολή του περιβάλλοντος στο όνομα των Ολυμπιακών Αγώνων ή για παράδειγμα στον κύκλο κοινωνικής προστασίας είναι χαρακτηριστικά τα μέτρα που έχουν ήδη παρθεί για να κτυπηθεί ο δωρεάν και δημόσιος χαρακτήρας της κοινωνικής ασφάλισης, της υγείας και της πρόνοιας. Μη μιλήσουμε για τις σύγχρονες γαλέρες της τετράωρης μερικής απασχόλησης και να δούμε και τι ατομικά και ασφαλιστικά δικαιώματα θα έχουν οι ενδιαφερόμενοι ένθεν κακειθεν από υπηρεσιών εις υπηρεσιών προς τετράωρον απασχόληση.

Δεύτερον, θα σας καλούσα να σκεφτείτε ότι ο θεσμός απευ-

θύνεται σε μια Δημόσια Διοίκηση που είναι έτσι δομημένη με ευθύνη των κυβερνήσεων και όχι των δημοσίων υπαλλήλων. Δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι εδόμησαν τη Δημόσια Διοίκηση για την οποία μιλούμε. Είναι οι κυβερνήσεις. Γι' αυτό και προβαίνουμε σε κατ' εξοχήν πολιτική ανάλυση και επιχειρηματολόγηση της έκθεσης του Συνηγόρου του Πολίτη. Και μάλιστα είναι δομημένη κατά τέτοιο τρόπο από τις κυβερνήσεις ώστε να υπηρετεί αυτήν τη συγκεκριμένη για μας αντιλαϊκή πολιτική αλλά και τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου. Γι' αυτό και κατά καιρούς όποτε εμφανίζονται προβλήματα κακοδιοίκησης πολιτικών επιλογών και πολιτικών στρατηγικών έχουμε μέτρα αυταρχισμού σε βάρος των δημοσίων υπαλλήλων, σε μια Δημόσια Διοίκηση που λειτουργεί σκόπιμα με τρόπο απαξιοτικό για κάθε τι που έχει δημόσιο χαρακτήρα σ' αυτόν τον τόπο, ακριβώς για να δικαιολογηθεί στα μάτια των πολιτών –πιστεύουμε εμείς– η πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων σημαντικών τομέων της κρατικής δραστηριότητας. Επομένως είναι ιδιαίτερα κρίσιμος σε μια τέτοια πολιτική ένας θεσμός σαν τον Συνήγορο του Πολίτη. Γιατί; Γιατί η αρχή περιορίζεται με βάση τον ιδρυτικό νόμο 2477/97 και τον πρόσφατο 3094/2003 σε ένα διαμεσολαβητικό ρόλο. Απευθύνει μάλιστα προτάσεις η αρχή προς τη Δημόσια Διοίκηση, η οποία –να το σημειώσουμε νομοθετικά– έχει τη δικριτική ευχέρεια να τις κάνει δεκτές ή να τις απορρίψει, προτάσεις που έτσι κι αλλιώς κινούνται μέσα στα όρια του πολύ-πολύ βελτιωτικών κινήσεων στα πλαίσια πάντα του υπάρχοντος θεσμικού πολιτικού και νομικού πλαισίου, δεν θίγουν όμως τον πυρήνα αυτές οι παρεμβάσεις των πολιτικών επιλογών που προωθεί αυτό το πλαίσιο. Δηλαδή μπορεί το πλαίσιο να παραμένει βαθιά αντιλαϊκό, να γίνονται οι προτάσεις, να εκτονώνεται η αντίδραση του πολίτη με την επίλυση του ατομικού του προβλήματος αλλά το θεσμικό πλαίσιο να μένει ακέραιο και βασικά και θεμελιωδώς αντιλαϊκό.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην έκθεση για την αποτίμηση του έτους 2002 υπάρχει αξιοσημείωτη αύξηση των περιπτώσεων που η διοίκηση δεν αποδέχθηκε τις προτάσεις της αρχής. Βλέπουμε, δηλαδή, την αλαζονεία της εξουσίας έτσι κυρίως σε ό,τι αφορά τις προτάσεις του κύκλου ποιότητας ζωής που έγιναν αποδεκτές μόνο σε ποσοστό 20,75% και του κύκλου των δικαιωμάτων του ανθρώπου που έγιναν αποδεκτές σε ποσοστό μόλις 14,86%.

Είναι επίσης χαρακτηριστικό ότι ο αριθμός των περιπτώσεων που η διοίκηση δεν αποδέχθηκε τις προτάσεις της αρχής διπλασιάστηκε σε απόλυτους αριθμούς το 2001 σε σχέση με το 2002. Διπλασιάστηκε η μη αποδοχή των προτάσεων της αρχής.

Είναι επίσης χαρακτηριστικό –μέσα στην έκθεση αναφέρεται– ότι όσον αφορά τις προτάσεις της αρχής για νομοθετικά και οργανωτικά μέτρα, για παράδειγμα μέτρα που αφορούν μεγάλες και ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού –το ΙΚΑ, οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, το καθεστώς νομιμοποίησης των οικονομικών μεταναστών– ο ρυθμός αποδοχής των προτάσεων, αν μάλιστα οι προτάσεις της αρχής έχουν και οικονομικό κόστος, είναι εξαιρετικά χαμηλός. Το επισημαίνει η ίδια η έκθεση. Στα τέσσερα από τα χρόνια της λειτουργίας της αρχής τέτοιες προτάσεις έχουν γίνει δεκτές συνολικώς σε ποσοστό 39,3%. Σε περίπτωση απόρριψης των προτάσεων της η αρχή το μόνο που μπορεί να κάνει δυνητικώς μάλιστα είναι να δημοσιοποιήσει τη μη αποδοχή των προτάσεων της, εφόσον κρίνει ότι δεν αιτιολογείται επαρκώς.

Να σας θυμίσουμε εδώ κάτι πολύ σημαντικό. Η αρχή περιορίζεται στον έλεγχο της Δημόσιας Διοίκησης όσον αφορά την έκδοση ή την παράλειψη πράξεων που αφορούν ατομικώς τους πολίτες.

Για παράδειγμα αν ένας σεισμόπληκτος εκδιώκεται αυτήν τη στιγμή από το κοντέινερ και πάει να διαμαρτυρηθεί στο Συνήγορο του Πολίτη και να ζητήσει και τα ρέστα αν θέλετε από ένα κράτος που του είχε υποσχεθεί διά στόματος κ. Λαλιώτη ότι σ' ένα χρόνο θα βρίσκεται στο σπίτι του και έχουν περάσει τέσσερα χρόνια και δεν βρίσκεται ενδεχομένως από το Συνήγορο του Πολίτη σε ατομικό επίπεδο να δικαιωθεί.

Τι σημαίνει, λοιπόν, αυτό; Η συλλογική αντιμετώπιση του προβλήματος των σεισμοπαθών είναι κάτι που μπορεί να αντιμετωπίσει στα πλαίσια του παρόντος νομοθετικού και θεσμικού

πλαίσιο ο Συνήγορος του Πολίτη; Όχι. Θα πρέπει να πάει ένας ένας σεισμοπαθής στο Συνήγορο του Πολίτη. Αυτό είναι και το επικίνδυνο του θεσμού με τον οποίο εμείς διαφωνούμε πολιτικά όχι για τα πρόσωπα, όχι για την επιστημοσύνη τους, όχι για τις προθέσεις τους ή τις καλές περιπτώσεις τις οποίες –είκοσι πέντε χιλιάδες μέχρι σήμερα– επέλυσαν προσωπικά, ατομικά, πολιτικά προβλήματα. Έτσι εξηγείται επειδή υπάρχουν εξόφθαλμες αδικίες μέσα σ' αυτήν την αντιλαϊκή πολιτική ότι ένα μεγάλο ποσοστό από τις ατομικές παρεμβάσεις που έχουν γίνει στην αρχή γίνονται αποδεκτές. Γι' αυτό έχουμε το 90%. Πηγαίνουν άτομα. Όταν πάνε άτομα σε έναν πληθυσμό που ενδεχομένως ταλαιπωρείται από ένα θεσμικό πλαίσιο ή από τις πολιτικές επιλογές είναι φυσικό να έχουμε στις σαράντα χιλιάδες 90% αποδοχή. Είναι εξόφθαλμες περιπτώσεις αδικίας. Είναι οι ακρότατες μορφές εφαρμογής πολιτικών γι' αυτό και δικαιώνονται οι πολίτες από το Συνήγορο του Πολίτη. Αντίθετα όμως όπως είδαμε παρεμβάσεις προτάσεις της αρχής για γενικότερα ζητήματα στις οποίες τολμά και προβαίνει η αρχή που προκύπτουν από το χειρισμό ενδεχομένως ατομικών περιπτώσεων και υποθέσεων και τότε έρχεται απέναντι στην Κυβέρνηση, απέναντι στην πολιτεία η αρχή και ζητά γενναίες συλλογικές παρεμβάσεις που έχουν και κόστος οικονομικό η αρχή συναντά τουλάχιστον τη σωπή και στη χειρότερη των περιπτώσεων την απόρριψη. Και έχουμε να επιλέξουμε μεταξύ και απόρριψης.

Σημαντικοί τομείς –και κλείνω– της κρατικής δράσης με βάση και τον πρόσφατο ν. 3094/2003 μένουν έξω από τις αρμοδιότητες της αρχής. Και ανάθεμα και αν δεν επηρεάζουν την ποιότητα ζωής τα ανθρωπίνια δικαιώματα όλους τους κύκλους με τους οποίους ασχολείται κατά το νομοθετικό πλαίσιο η αρχή που λέγεται Συνήγορος του Πολίτη. Ποιοι είναι αυτοί; Στρατιωτικές υπηρεσίες ως προς τα θέματα που αφορούν εθνική ασφάλεια και άμυνα, η ΕΥΠ, οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών που ανήκουν στην εξωτερική πολιτική και στις διεθνείς σχέσεις της χώρας, δηλαδή, ουδείς πολίτης Έλληνας ή ξένος για ζητήματα που προκύπτουν να μη μιλήσει κανένας για προξενία, για βίζες, για καταστάσεις δεν μπορεί να παρέμβει. Δεν μπορεί να καταφύγει στο Συνήγορο του Πολίτη για όλα αυτά. Είναι ζητήματα εξωτερικής πολιτικής. Τώρα, αν η οικονομική πολιτική είναι και εξωτερική πολιτική και τούμπαλιν και μπορεί να παίρνει σβάρνα οποιονδήποτε πολίτη και τα δικαιώματά του είναι εκτός θεσμικού πλαισίου σε ό,τι αφορά το Συνήγορο του Πολίτη όπως ζητήματα που αφορούν την κρατική ασφάλεια και την υπηρεσιακή κατάσταση των δημοσίων υπαλλήλων. Δηλαδή, αμ που είναι υπεύθυνοι αλλά ως υπηρεσιακώς έχοντες πολιτικά ουσιαστικά ατομικά προβλήματα θεσμικά δεν μπορούν να καταφύγουν στο Συνήγορο του Πολίτη.

Εν κατακλείδι όπως συμβαίνει και με άλλες λεγόμενες ανεξάρτητες διοικητικές αρχές και αυτός ο θεσμός για εμάς αξιοποιείται από την Κυβέρνηση και τις κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις ως κυματοθραύστης των αντιδράσεων και της αντίστασης. Προσέξτε, όχι της ατομικής, της συλλογικής αντίστασης των πολιτών που ενδεχομένως θα θελήσουν να αντιδράσουν στην ασκούμενη αντιλαϊκή πολιτική. Και είναι και υποδειγματικά πολιτικά επικίνδυνος. Δείχνει στον πολίτη το δρόμο της ατομικής επίλυσης των ατομικών του προβλημάτων μέσα από θεσμοθετημένες ατομικές διαδικασίες και όπως γνωρίζετε όλοι σας και όλοι μας γνωρίζουμε αυτό δεν προάγει τη δημιουργία πολιτικής διά της συνθέσεως των επιλύσεων των ατομικών ή εξατομικευμένων προβλημάτων.

Χρησιμοποιείται, δηλαδή, για εμάς ο θεσμός για τη δημιουργία αυταπάτης του λαού ότι ο καθένας μπορεί ατομικά να βρει το δίκιο του ή κοινώς πως όπως θα έλεγαν στα πεζοδρόμια ή στα καφενεία έξω από τη Βουλή ότι η πολιτική μπορεί να ασκείται από τον καθένα και το δικαίωμά του για την πάρτη του ως επίλυση. Ενώ το ζητούμενο για εμάς είναι η συλλογική πάλη για την ανατροπή ενδεχομένως της ασκούμενης αντιλαϊκής πολιτικής που για εμάς δεν επιδέχεται φτιασιδώματα, δεν μπορεί να αντέξει στην ιδέα ότι επαρκούν κυματοθραύστες ή να συναινέσει στο να περνάει η λογική του συμβιβασμού και του διαλόγου με μια δομημένη διοίκηση και μια πολιτική που δεν έχει πρώτο της μέλημα το λαό.

Για μας αυτός ο θεσμός αξιοποιείται από την Κυβέρνηση, για

να αποκτήσουν μια δημοκρατική έξωθεν καλή μαρτυρία και νομιμότητα στις πολιτικές τους επιλογές, με το να εμφανίζουν ως προϊόν διαλόγου και αποδοχής των αιτημάτων των πολιτών μέσα από τις προτάσεις της Ανεξάρτητης Αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη.

Θα θυμίσω ότι ο παλαιότερος Συνήγορος του Πολίτη που λειτουργήσε ήταν στη Σουηδία. Λειτουργεί ήδη εδώ και εκατόν πενήντα χρόνια και δεν εμπόδισε η λειτουργία του Συνηγόρου του Πολίτη του Όπουτμαν στη Σουηδία την παραγωγή πολιτικής εθνοκάθαρσης και στείρωσης των μεταναστών δωρεάν, για να μην αλλοιωθεί ο πληθυσμός, η οποία, όταν αποκαλύφθηκε, προκάλεσε τεράστιο πολιτικό σκάνδαλο σε εποχή σοσιαλδημοκρατίας στη Σουηδία και καταργήθηκε μόλις το σωτήριο έτος 1978. Δεν υπήρξε κανένας Συνήγορος του Πολίτη που να μπορέσει να τη σταματήσει, διότι ουδεμία εκ των μεταναστατριών ή ουδείς εκ των μεταναστών που υφίσταται υποχρεωτική στείρωση, για να μην αλλοιωθεί ο πληθυσμός, δεν είχε τη δυνατότητα πρόσβασης για την επίλυση αυτού του κολοσσιαίου πολιτικού προβλήματος στο Συνήγορο του Πολίτη στη Σουηδία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Το λόγο έχει ο κ. Κουβέλης εκ μέρους του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι εξαιρετικά χρήσιμο να μελετήσουμε όλοι μας σε βάθος την έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη. Και λέω ότι είναι εξαιρετικά χρήσιμο για όλους μας, διότι η μελέτη αυτή κατατοπίζει συστηματικά τη Βουλή των Ελλήνων για όλα εκείνα τα οποία προσδιορίζουν τη δημόσια ζωή, τα θετικά της στοιχεία ή και την έντονη παθολογία η οποία συναντιέται σε πάρα πολλές δραστηριότητες με την άσκηση των δικαιωμάτων του πολίτη. Είναι ανάγλυφος ο χάρτης της δημόσιας ζωής με βάση αυτήν την έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη, που τούτη την ώρα συζητούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα συμφωνήσουμε όλοι μας ότι ο Συνήγορος του Πολίτη, η Ανεξάρτητη αυτή Αρχή, δεν είναι ούτε το άλλοθι ούτε το φίλτρο της κακοδιοίκησης και των ευθυνών της εκάστοτε κυβέρνησης που διαμορφώνει τα θεσμικά μεγέθη όσο και την καθημερινότητα στην άσκηση της δημόσιας ζωής. Βεβαίως, δεν είναι το άλλοθι και βεβαιότατα νομίζω ότι θα συμφωνήσετε όλοι και όλες ότι το προέχον είναι οι συλλογικές ρυθμίσεις μέσα στις οποίες μπορεί να αναζητεί ο καθένας και την επίλυση του ατομικού του προβλήματος.

Όμως, και η αντιμετώπιση του ατομικού προβλήματος, καθό αναφέρεται στις αρμοδιότητες του Συνηγόρου του Πολίτη, δεν είναι ένα ευκαταφρόνητο μέγεθος, δεν είναι μια αμελητέα ποσότητα. Πολύ περισσότερο από την ώρα που η ενασχόληση του Συνηγόρου του Πολίτη με το επιμέρους, με το ατομικό ζήτημα του κάθε πολίτη μπορεί να δίνει την καθολικότητα του ζητήματος και, όπως αυτή αναφέρεται στη Δημόσια Διοίκηση.

Κατά τούτο πιστεύω ότι θα ήταν ιδεολογισμός όσο και πολιτικό λάθος να θεωρήσουμε ότι είναι άχρηστος ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη, διότι μόνον οι συλλογικές ρυθμίσεις είναι εκείνες οι οποίες προσδιορίζουν το τελικό αποτέλεσμα της δημόσιας όσο και της πολιτικής –με την ευρύτητα του όρου– ζωής. Βεβαίως, η συλλογικότητα των ρυθμίσεων είναι καθοριστικό μέγεθος, αλλά θα ήταν –επιμένω– και ιδεολόγημα όσο και ιδεοληψία να περιφρονήσει κανείς την επίλυση του ατομικού ζητήματος, όταν αυτή μάλιστα επιδιώκεται και πρέπει να γίνεται στο πλαίσιο της συλλογικής ρύθμισης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι χαρακτηριστικά τα ποσοστά που αναφέρονται στις αναφορές των πολιτών προς το Συνήγορο του Πολίτη. Ο κύκλος δικαιωμάτων του ανθρώπου δέχθηκε το 12,10% του συνόλου των αναφορών. Ο κύκλος της κοινωνικής προστασίας δέχθηκε το 29,95% του συνόλου των υποβληθεισών αναφορών. Ο κύκλος της ποιότητας ζωής το 23,84% και ο κύκλος των σχέσεων κράτους-πολίτη το 34,11%.

Ας κρατήσουμε και χωρίς υπερβολές ας θεωρήσουμε τουλάχιστον ως συγκλονιστικό μέγεθος το ποσοστό 34,11% του συνόλου των αναφορών να συνδέονται με ζητήματα που έχουν την αναφορά τους στις σχέσεις πολίτη και κράτους. Και εδώ νομίζω ότι πρέπει να επικεντρώσουμε το ενδιαφέρον μας, διότι όταν συζητάμε την έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη, είναι

πρόδηλο ότι πρέπει να οδηγούμαστε και στη συναγωγή συμπερασμάτων, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι υποτιμώ, καθώς είναι έντονα σημαντικό, το γεγονός ότι από την έκθεση προκύπτει το επίσης συγκλονιστικό, κατά τη γνώμη μου, ποσοστό του 23,84% που αναφέρεται στην ποιότητα ζωής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι αριθμοί και τα μεγέθη έχουν διπλή ανάγνωση. Όσο και αν είναι αρνητικό το γεγονός ότι το 23,84% του συνόλου των αναφορών αναφέρεται σε θέματα ποιότητας ζωής, άλλο τόσο είναι θετικό. Και ακούστε κατά τη γνώμη μου γιατί: διότι σημαίνει ότι έχουμε μια αυξημένη ενεργοποίηση του πολίτη αναφορικά με τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων του όσο και την υλοποίησή τους στην ποιότητα ζωής και αντιστοίχως στην ύπαρξη του κοινωνικού κράτους, τομέας στον οποίο ο αριθμός είναι επίσης εξαιρετικά υψηλός, 29,95%. Περίπου, δηλαδή, το 30% των πολιτών που αναφέρθηκαν στον Συνήγορο του Πολίτη έθεσαν ζητήματα που σχετίζονται με τη λειτουργία του λεγόμενου κοινωνικού κράτους.

Και αξίζει στο σημείο αυτό να ακούσουμε τον Συνήγορο του Πολίτη να συμπεραίνει μέσα στην έκθεση ότι η κακή οργάνωση, η ανεπαρκής στελέχωση και η κατακερματισμένη κοινωνική νομοθεσία αποτελούν ενδεικτικά χαρακτηριστικά του κοινωνικού κράτους στην Ελλάδα. Όπως επίσης είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον όσο και διδακτικό να ακούσουμε τη φωνή του Συνηγόρου του Πολίτη να συμπεραίνει ότι οι παραβιάσεις της αρχής της νομιμότητας και η κακοδιοίκηση παραδοσιακά αντιμετωπίζονται ως ο κανόνας των πρακτικών της πολιτείας, καλλιεργώντας, κύριοι συνάδελφοι –έτσι λέει ο Συνήγορος του Πολίτη και συμπληρώνω απόλυτα μαζί του- ένα αίσθημα ηττοπάθειας έναντι των περισσότερων προσπαθειών για τη βελτίωση του καθεστώτος.

Και σε ό,τι αφορά, κύριοι συνάδελφοι, το μεγάλο ζήτημα του πώς υποδέχεται και πώς αντιμετωπίζει η διοίκηση τις παρατηρήσεις, τις προτροπές και τις επισημάνσεις του Συνηγόρου του Πολίτη, είναι επίσης αναγκαίο να ακούσουμε αυτό το οποίο μας λέει ο Συνήγορος του Πολίτη, κύριε Υπουργέ. Ιδιαίτερα αυξημένο σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη παρουσιάζεται το ποσοστό της μη αποδοχής των προτάσεων, των πορισμάτων της αρχής. Και εδώ υπάρχει ένα ζήτημα, το οποίο πρέπει να δει η ηγεσία του Υπουργείου, αυτή δηλαδή που εποπτεύει, ασκεί την εποπτεία στη Δημόσια Διοίκηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άκουγα το συνάδελφό μου, εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας και εισηγητή στην παρούσα συζήτηση, κ. Λαμπρόπουλο –αγαπητό κατά πάντα- να ομιλεί με έναν τρόπο καθησυχαστικό για τους δημόσιους υπαλλήλους. Εγώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα ισοπεδώσω και δεν θα πω ότι φταίνει όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι. Βεβαίως και δεν ισοπεδώνει κανείς και δεν φταίνει όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι. Και ας αφήσουμε τα πολιτικά «χαϊδέματα», κύριοι συνάδελφοι, αν θέλουμε να έχουμε αποτελεσματική Δημόσια Διοίκηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Δημόσια Διοίκηση δεν είναι απρόσωπη. Η Δημόσια Διοίκηση έχει συντεταγμένους κανόνες λειτουργίας, έχει συγκεκριμένες δομές, που αν δεν μας αρέσουν, να τις αλλάξουμε –κι εμένα πολλές απ' αυτές τις δομές δεν μου αρέσουν και θέλω να τις αλλάξω- αλλά έχει και πρόσωπα, που κάθε φορά καλούνται να εφαρμόσουν το νόμο. Και θα ήταν λάθος να μην επισημάνουμε τη διάσταση αυτή, διότι τότε, εάν δεν επισημάνουμε την προσωποποιημένη ευθύνη του δημόσιου υπαλλήλου, κινδυνεύουμε να οδηγηθούμε σε μια γενίκευση και τότε να χρεώσουμε το σύνολο των ζητημάτων της κακοδιοίκησης στο σύνολο, επίσης, των δημόσιων υπαλλήλων.

Αρα, η εξατομίκευση της ευθύνης, που αναφέρεται σε ζητήματα κακοδιοίκησης, είναι χρήσιμο, όσο και αναγκαίο μέγεθος, αν θέλουμε, στο πλαίσιο των υπάρχουσών δυνατοτήτων της Δημόσιας Διοίκησης, να αποκαταστήσουμε τα πράγματα και να επιδιώξουμε την αναγκαία ευρυθμία.

Και το λέω αυτό, κύριε Υφυπουργέ, για να συμπεράνω και να σας προτείνω να αυξήσετε τον έλεγχό σας ως Υπουργείο, αξιοποιώντας την πειθαρχική διαδικασία για όλους εκείνους τους δημοσίους υπαλλήλους, οι οποίοι καλυπτόμενοι πίσω από τη συλλογικότητα, ενώ έχουν ατομικές ευθύνες, δεν συμμορφώνονται με τις προτροπές και τις επισημάνσεις του Συνηγόρου του Πολίτη. Και περιμένω να ακούσω, κύριε Υφυπουργέ, όταν θα έρθετε στο Βήμα, να μας πείτε τι έχετε πράξει αναφορικά με

την επισήμανση του Συνηγόρου του Πολίτη, ότι ιδιαίτερα αυξημένος σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη παρουσιάζεται το ποσοστό μη αποδοχής των προτάσεων, των πορισμάτων της αρχής. Και βεβαίως δεν εισηγούμαι καθυστέρως διώξεων –μακριά από εμένα τέτοιες επιλογές- εισηγούμαι, όμως, τον έλεγχο εν αντιστοιχία και συγκρίσει των προτάσεων και επισημάνσεων από τη μια μεριά του Συνηγόρου του Πολίτη και από την άλλη μεριά της άρνησης συγκεκριμένου ή συγκεκριμένων υπαλλήλων που αρνούνται να συμμορφωθούν με τις υποδείξεις και τις επισημάνσεις του Συνηγόρου του Πολίτη. Και αυτό, κύριοι συνάδελφοι, αν θέλουμε να έχουμε τη δέουσα αποτελεσματικότητα στην παρέμβαση της Ανεξάρτητης Αρχής «Συνήγορος του Πολίτη».

Άκουσα τον κ. Μαντέλη να ομιλεί για την αξία της πειθούς στο πλαίσιο της λειτουργίας του Συνηγόρου του Πολίτη. Βεβαίως. Είναι πολύ σημαντικό αυτό που είπε ο συνάδελφός μας, αλλά δεν αρκεί μόνον αυτό. Χρειάζεται ταυτόχρονα να διαμορφώνεται και η συνείδηση μεταξύ των λειτουργών της Δημόσιας Διοίκησης ότι αυτό που υποδεικνύει ο Συνήγορος του Πολίτη είναι υποχρεωτικό αναφορικά με την υλοποίηση και την εκτέλεσή του. Και όποιος δεν το υλοποιεί και δεν εκτελεί αυτό που υποδεικνύει ο Συνήγορος του Πολίτη, θα έχει επίσης τις ευθύνες και όπως αυτές καταγράφονται στην κείμενη νομοθεσία.

Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να επισημάνω ένα εξαιρετικά θετικό στοιχείο το οποίο προκύπτει από τη μελέτη της έκθεσης του Συνηγόρου του Πολίτη. Ο Συνήγορος του Πολίτη –για όποιον προσεκτικά μελετήσει την έκθεσή του, θα το διαπιστώσει- δεν αντιμετώπισε με νομικό φορμαλισμό, δεν αντιμετώπισε τυπικά τα ζητήματα τα οποία έθεταν οι πολίτες που προσέτρεξαν σ' αυτόν. Είχε μια ουσιαστική αντιμετώπιση ο πολίτης και ιδιαίτερα σε έναν εξαιρετικά ευαίσθητο τομέα, όπως είναι ο κύκλος των δικαιωμάτων των ανθρώπου. Εκεί, μελετώντας την έκθεση και παρατηρώντας τα πράγματα και όπως αναδεικνύονται από την έκθεση αυτή, θα διαπιστώσουμε όλοι μας ότι ο Συνήγορος του Πολίτη, επαναλαμβάνω, χωρίς νομικούς φορμαλισμούς, οι οποίοι πολλές φορές επιτρέπουν την κακοδιοίκηση και την προσβολή των δικαιωμάτων, αντιμετώπισε όλα εκείνα που ήρθαν μπροστά του για να τα κρίνει και περαιτέρω να παρέμβει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνοντας, θα επαναλάβω εκείνο το οποίο είχα πει και στο πλαίσιο της λειτουργίας της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας. Η Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη» είναι η ανεξάρτητη αρχή που ίσως δικαιολογεί την ύπαρξη των άλλων ανεξαρτήτων αρχών, με την έννοια ότι έχει επιτύχει και έχει επιτύχει σημαντικό έργο, ότι έχει αρχίσει να μπαίνει στην πολιτική, με την ευρύτητα του όρου, όσο και στην κοινωνική συνείδηση του πολίτη. Και βεβαίως, συναφώς με αυτό που είπα, υπάρχει ένα ζήτημα: γιατί ακόμη δεν έχει εξοικειωθεί η περιφέρεια, δεν έχουν εξοικειωθεί οι πολίτες της περιφέρειας της χώρας, για να προστρέχουν και να αναζητούν την επίλυση του προβλήματός τους, να προστρέχουν στο Συνήγορο του Πολίτη. Και ενδεχομένως κάποια στιγμή, κύριε Υφυπουργέ, να χρειαστεί να δούμε συγκεκριμένες διαδικασίες για την αποκέντρωση της λειτουργίας του Συνηγόρου του Πολίτη.

Βεβαίως, αντιλαμβάνομαι ότι μια τέτοια συζήτηση σαν τη σημερινή θα αδικούσε και το σύνθετο του ζητήματος αλλά και τη σημαντικότητά του, με την έννοια ότι κάποιες φορές μια αποκεντρωμένη λειτουργία της ανεξάρτητης διοικητικής αρχής είναι ενδεχόμενο, αν δεν υπάρξουν ασφαλιστικές δικλίδες, να οδηγήσει σε χαλαρώσεις ή και σε αβελτηρίες, οι οποίες θα εκτρέψουν το Συνήγορο του Πολίτη από το καθήκον του και από εκείνα τα οποία επιτάσσει ο νόμος και το Σύνταγμα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει και ένα άλλο ζήτημα. Πρέπει να δούμε –το ζήτημα αυτό πρέπει να το αντιμετωπίσει η Βουλή και εγώ προσωπικά είμαι υποστηρικτής αυτής της θέσης- τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του Συνηγόρου του Πολίτη και σε άλλους τομείς. Είναι θετικό το γεγονός ότι με την πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση έχουμε έναν επιπλέον βοηθό Συνήγορο του Πολίτη που θα ασχοληθεί με τα δικαιώματα του παιδιού, έναν εξαιρετικά ευαίσθητο και εξαιρετικά χρήσιμο

τομέα. Νομίζω ότι η κοινή μας ευχή και διεκδίκηση είναι να επιτύχει και στον τομέα αυτό η ανεξάρτητη αρχή «Συνήγορος του Πολίτη».

Τέλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο έπαινος πρέπει να λέγεται. Αν θέλουμε ο λόγος να είναι αποτελεσματικός, πρέπει να είναι και ειλικρινής. Πρέπει να συγχαρούμε τον Συνήγορο του Πολίτη και τους βοηθούς του και προσωπικά θέλω να ευχηθώ στο νέο Συνήγορο του Πολίτη, τον κ. Καμίνη, να συνεχίσει με την ίδια και μεγαλύτερη επιτυχία, αυτόν το δρόμο, αυτήν την πορεία που έχει μέχρι σήμερα καταγράψει η Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη».

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το λόγο έχει ο κ. Λεβογιάννης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η αποψινή συζήτηση δεν προσφέρεται για την άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου. Οφείλω εδώ να πω ότι τουλάχιστον ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας ανέπτυξε μια επερώτηση. Πιστεύω ότι δεν είναι μια συζήτηση που δίνει την ευκαιρία να απαξιώσουμε θεσμούς και δομές στο όνομα της στείρας αντιπολίτευσης.

Δεν έπρεπε να λησμονούμε εξάλλου ότι ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη όπως και οι άλλες Ανεξάρτητες Αρχές, το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού, η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και άλλες, συστάθηκαν ακριβώς για να συμβάλλουν στην προσπάθεια που καταβάλλει η Κυβέρνηση για τον εκσυγχρονισμό του κράτους και τη βελτίωση των σχέσεων του πολίτη με το κράτος.

Παράλληλα δεν είναι αποδεκτό να υποστηρίζουμε σήμερα ότι μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα κράτος -χωροφύλακα, το οποίο να μπορεί να επεμβαίνει και να αντιμετωπίζει όλα τα προβλήματα. Θα έλεγα μάλιστα ότι η νομοθεσία που έχουμε είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό και επαρκής και αρκετά σύγχρονη.

Το ζητούμενο είναι πως εφαρμόζεται αυτή η νομοθεσία. Για μένα το ζητούμενο είναι -και νομίζω ότι αυτό επιβεβαιώνεται και από την έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη και από την εισήγηση του καθηγητή Νικηφόρου Διαμαντούρου- ότι χρειαζόμαστε ενεργούς πολίτες, οι οποίοι να διεκδικούν τα δικαιώματά τους κάθε μέρα σε όλες τις δραστηριότητες και ιδιαίτερα στις σχέσεις τους με τις αρχές, είτε αυτές είναι τοπικές αρχές είτε αιρετές είτε το ίδιο το κράτος.

Ο ίδιος ο καθηγητής Διαμαντούρος στην εισαγωγή του επισημαίνει ότι ο βαθμός αναγνώρισης και νομιμοποίησης του έργου του Συνηγόρου του Πολίτη, είναι υψηλός όχι μόνο μεταξύ των πολιτών, χρηστών ή μη, που χρησιμοποίησαν αυτόν το θεσμό, αλλά και μεταξύ των στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης. Αυτό, λοιπόν, είναι ένα σημαντικό συμπέρασμα.

Στα πέντε χρόνια λειτουργίας του σπουδαίου αυτού θεσμού, της Ανεξάρτητης Αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη, αναμφισβήτητα οφείλουμε να τονίσουμε ότι αυτός είναι μια πολύ σημαντική τομή στη δομή του ελληνικού κράτους, της ελληνικής κοινωνίας. Και μόνο το γεγονός -όπως αυτό αποτυπώνεται από το έργο του Συνηγόρου του Πολίτη, αλλά και από τα στοιχεία της πρώτης έρευνας αγοράς που έγινε- ότι ο βαθμός αναγνώρισης και νομιμοποίησης του έργου είναι πολύ υψηλός, επιβεβαιώνει πόσο αναγκαία ήταν η καθιέρωση αυτής της Ανεξάρτητης Αρχής και στη χώρα μας.

Η καταξίωση αυτή οφείλεται τόσο στο ίδιο το θεσμικό πλαίσιο πάνω στο οποίο δομήθηκε ο θεσμός, όσο βέβαια και στα αξιολογικά στελέχη που ανέλαβαν να κάνουν πράξη αυτόν το θεσμό, με επικεφαλής τον εκλεκτό καθηγητή κ. Νικηφόρο Διαμαντούρο. Ο νέος νόμος του Συνηγόρου του Πολίτη, που ψηφίστηκε τον Ιανουάριο του 2003 -πρόσφατα δηλαδή- σε συνδυασμό με τη συνταγματική κατοχύρωση του Συνηγόρου του Πολίτη ως Ανεξάρτητης Αρχής, δίνει νέα ώθηση στο θεσμό.

Αυτό γίνεται: με τη δημιουργία του Συνηγόρου του Παιδιού στο εσωτερικό του ίδιου του θεσμού πρόσφατα, με τη μετατροπή επίσης των εργασιακού καθοστώτος των εργαζομένων στην Αρχή από ορισμένου χρόνου σε αορίστου χρόνου, με την προσαρμογή στις νέες συνθήκες που προκύπτουν, με τη βελτίωση επίσης πολλών διατάξεων του ιδρυτικού νόμου 2477/1997.

Μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι ο Συνήγορος του Πολίτη είναι πλέον ο «καθρέφτης» όχι μόνον, θα έλεγα, της διοίκησης, αλλά και της κοινωνίας, μέσα στον οποίο η ίδια η κοινωνία, η πολιτεία, οι φορείς, οι πολίτες, η ελληνική Βουλή, βλέπουν πού πορεύεται αυτό το κράτος, πόσο στέρεες είναι οι δομές του, πόσο αυτό παρακολουθεί τις εξελίξεις στη σύγχρονη κοινωνία, πόσο αυτό προσαρμόζεται στις απαιτήσεις για μια ανοιχτή κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς, χωρίς ανισότητες, χωρίς διακρίσεις.

Τα φαινόμενα της κακοδιοίκησης, της πελατειακής σχέσης, της άνισης μεταχείρισης, της χαλάρωσης που συχνά διαπιστώνεται σε πολλές περιπτώσεις στον κρατικό μηχανισμό και άλλα πολλά που αποτυπώνονται ξεκάθαρα σ' αυτόν τον «καθρέφτη», έτσι όπως αυτός διαμορφώνεται από τις αναφορές, τις προσφυγές, τις διαμαρτυρίες των δεκάδων χιλιάδων πολιτών, που καταφεύγουν σ' αυτήν την Αρχή κάθε χρόνο, όλα αυτά δείχνουν πόσο σημαντική είναι η παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη. Γι' αυτό η ετήσια έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη και η συζήτηση της στη Βουλή είναι γεγονός σημαντικό. Και με τη δυναμική τους αυτά μπορούν να σηματοδοτήσουν πολιτικές, προγράμματα, παρεμβάσεις αντιμετώπισης των αρνητικών καταστάσεων και φαινομένων στις σχέσεις του πολίτη με οποιαδήποτε Αρχή που λειτουργεί στην κοινωνία μας.

Σε κάθε περίπτωση, η έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη δεν είναι μια έκθεση ιδεών. Επισημαίνει, καταγράφει, αναδεικνύει, προτείνει λύσεις για τα απλά, τα καθημερινά προβλήματα, για όλα όσα βιώνει ο πολίτης στον καθημερινό του Γολγοθά για να βρει το δικό του, για να λύσει το μικρό ή το μεγάλο πρόβλημά του.

Η έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη είναι σημαντικό ντοκουμέντο για όλους όσοι ασκούν μικρή ή μεγάλη εξουσία όχι μόνο για την Κυβέρνηση, αλλά και για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, όπου εκεί πολλές παρατυπίες εντοπίζονται. Είναι σπουδαίος οδηγός για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων της καθημερινότητας, τη σημασία των οποίων όλοι αναγνωρίζουμε. Γιατί, σε τελευταία ανάλυση, αυτά τα προβλήματα έχουν άμεση σχέση και με την ποιότητα της ζωής, -αγαθό το οποίο πάντα θα βρίσκεται μπροστά μας, πάντα θα είναι ζητούμενο- αλλά και γενικότερα με την όλη λειτουργία της κοινωνίας.

Για τον πολίτη -από τα στοιχεία προκύπτει αυτό- ο θεσμός αυτός είναι καταφύγιο και μάλιστα εύκολο, χωρίς -όπως επεσήμανε κι ο εισηγητής μας- δαπάνες, χωρίς ταλαιπωρίες, όπως πολλές φορές συμβαίνει όταν καταφεύγει κανείς στη δικαιοσύνη, όπου οι διαδικασίες της είναι χρονοβόρες και πολύ δαπανηρές. Γι' αυτό βλέπουμε και την αύξηση των προσφυγών στο Συνήγορο του Πολίτη. Σαράντα δύο χιλιάδες αναφορές υπεβλήθησαν στην πρώτη πενταετία δράσης του Συνηγόρου του Πολίτη.

Για τη διοίκηση σε τοπικό, αλλά και γενικό επίπεδο ο θεσμός είναι σε ένα βαθμό ένας εν δυνάμει έλεγχος και μάλιστα απρόβλεπτος, έξω από τη διοίκηση, άρα και μη ελεγχόμενος από κανέναν. Σε ένα κλίμα άμβλυνσης των κανόνων -όπως επισημαίνει η έκθεση- και των ορίων που συνδέονται με το κράτος δικαίου, όπου παρατηρούνται φαινόμενα αυθαιρεσίας και ασυδοσίας συχνά, ο Συνήγορος του Πολίτη λειτουργεί αποτρεπτικά. Βοηθάει τον πολίτη και την πολιτεία, ώστε το κράτος δικαίου να ενισχύεται και να ανθίσταται σ' αυτά τα φαινόμενα. Στον κύκλο της ποιότητας της ζωής η Αρχή δέχθηκε, κατά το 2002, τρεις χιλιάδες τετρακόσιες τριάντα έξι αναφορές έναντι δύο χιλιάδων διακοσίων πενήντα έξι το 2001. Σ' αυτές τις υποθέσεις έχει σημασία να δει κανείς ποια φαινόμενα, ποια προβλήματα κατέχουν κυρίαρχη θέση. Βλέπουμε εκεί μεγάλο αριθμό παραβάσεων της πολεοδομικής νομοθεσίας, μεγάλο αριθμό παραβάσεων της νομοθεσίας προστασίας του περιβάλλοντος, της ρύπανσης παραδείγματος χάρι.

Το φαινόμενο της παράνομης δόμησης, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις, οφείλεται στην απουσία ελέγχων, στην έλλειψη αυτοψιών στις οικοδομές, στη μη έγκαιρη και συχνά χαλαρή επιβολή κυρώσεων. Έχουμε περιοχές, ολόκληρους νομούς, που δεν έχει κατεδαφιστεί κανένα αυθαίρετο εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Παρατηρείται επίσης το φαινόμενο έκδοσης

ακόμη και παράνομων οικοδομικών αδειών, με καταστρατήγηση βέβαια της νομοθεσίας ή, αν θέλετε, με χαλαρή ερμηνεία της πολυνομοθεσίας, μέσα στο λαβύρινθο της οποίας εύκολα μπορεί να καταφύγει κάποιος μη ευσυνειδητός υπάλληλος και να προβεί σε παράνομες ενέργειες ακόμη και στην έκδοση παράνομων πολεοδομικών αδειών.

Και όλα αυτά βέβαια οδηγούν στην υποβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος και στην προσβολή και καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος. Και αυτό γιατί η παράνομη δόμηση συνοδεύεται από καταπατήσεις δημοσίων εκτάσεων από παράνομους αποχαρακτηρισμούς περιοχών όπου υπάρχουν ειδικά καθεστώτα χρήσεως γης, δασικές εκτάσεις, οικολογικά ευαίσθητες περιοχές κλπ. από παράνομες διανοίξεις δρόμων, από μπαζώματα ρεμάτων, από βιασμό γενικά του φυσικού περιβάλλοντος.

Πρόσφατα, όπως όλοι γνωρίζουμε, τα νησιά των Κυκλάδων επλήγησαν από πρωτοφανή σε ένταση φαινόμενα θεομηνίας. Οι καταστροφές που προκλήθηκαν ήταν πάρα πολύ μεγάλες και ιδιαίτερα στο φυσικό περιβάλλον και στις υποδομές βέβαια. Το κόστος αντιμετώπισης των καταστροφών αυτών είναι ανυπολόγιστο. Πολλές όμως από τις καταστροφές που υπέστη το φυσικό περιβάλλον δεν πρόκειται να αποκατασταθούν ποτέ και όλοι, ειδικοί και μη, επιστήμονες και μη, επιστήμουν ότι το μέγεθος των καταστροφών θα ήταν άλλης κλίμακας πολύ μικρότερης αν δεν υπήρχαν οι παράνομες, συχνά σε βαθμό βαρβαρότητας, ανθρώπινες παρεμβάσεις με την ανοχή ή την άγνοια των τοπικών αρχών. Το έτσι κι αλλιώς λίγο χρώμα στις πλαγιές των νησιωτικών βουνών έφυγε στη θάλασσα.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, παρεμβαίνει, διαμεσολαβεί, υποβάλλει προτάσεις, πορίσματα, ζητεί πειθαρχικούς ελέγχους, διαβιβάζει αν χρειαστεί, υποθέσεις στον αρμόδιο εισαγγελέα και έχει τη δυνατότητα να δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα των ενεργειών του. Είναι συνεπώς μια αρχή οικεία στον πολίτη, προσφέρει ο πολίτης σ' αυτή με πεποίθηση ότι θα δικαιωθεί. Τα στοιχεία το επιβεβαιώνουν, τα ανέλυσε ο κ. Μαντέλης. Είναι παράλληλα ο Συνήγορος του Πολίτη ο οποίος σύμβουλος της πολιτείας, που μέσα από τις εκθέσεις του, τόσο την ετήσια όσο τις ειδικές για θέματα εξαιρετικής σοβαρότητας, προτείνει βελτιώσεις οργανωτικές και λειτουργικές για τη διοίκηση, για τον τρόπο παροχής υπηρεσιών και επικοινωνίας με τους πολίτες, προτάσεις για νομοθετικές ρυθμίσεις, με στόχο την εξάλειψη των φαινομένων παραβίασης της νομιμότητας και της κακοδιοίκησης.

Ως Βουλευτής μιας νησιωτικής περιοχής με τις μικρές κοινωνίες των νησιών όπου όλα τα φαινόμενα αποτυπώνονται συχνά με την ένταση που δημιουργεί η φυσική απομόνωση, με τις στρεβλώσεις που αναγκαστικά παρουσιάζει η διοίκηση, που δεν μπορεί να είναι παρούσα παντού έτσι όπως τη φανταζόμαστε, διαπιστώνω με πολύ μεγάλη ανησυχία τη ραγδαία υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος του ιδιαίτερα ευαίσθητου. Οι μοναδικοί αυτοί τόποι, σπουδαία μνημεία της φύσης και του ανθρώπου, απειλούνται με καταστροφή από την αδυναμία όλων μας να συνειδητοποιήσουμε το μέγεθος και τις συνέπειες αυτής της κατάστασης. Οι παρεμβάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη, πολλές και έντονες σ' αυτές τις περιοχές είναι μια ελπίδα, γιατί οι τοπικές αρχές σκέφτονται πλέον και υπολογίζουν θα έλεγα, αγαπητοί συνάδελφοι, την παρουσία του Συνηγόρου του Πολίτη και οι πολίτες, που όλο και περισσότερο ευαισθητοποιούνται σ' αυτά τα θέματα καταφεύγουν σ' αυτήν την αρχή και μαζί της δίνουν τη μάχη τους.

Θα πρότεινα κύριε Πρόεδρε, πέραν της ετήσιας έκθεσης που συζητούμε στην Ολομέλεια να αναζητηθούν και άλλοι τρόποι, ώστε οι Βουλευτές να έχουμε συχνότερη ενημέρωση για τις δραστηριότητες της αρχής αυτής τόσο σε εθνικό επίπεδο, όσο και σε τοπικό. Εκτιμώ ότι αυτό θα βοηθήσει ακόμη περισσότερο τόσο τον κοινοβουλευτικό έλεγχο όσο και το νομοθετικό έργο. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Ανδρεουλός έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τη μελέτη της συζητούμενης σήμερα ετήσιας έκθεσης

του Συνηγόρου του Πολίτη γεννώνται δύο έντονα συναισθήματα.

Ένα ευχάριστο συναίσθημα ικανοποίησης ότι η συνταγματικά κατοχυρωμένη Ανεξάρτητη Αρχή ο Συνήγορος του Πολίτη, κατά την υπερτετραετή μέχρι σήμερα λειτουργία της επέτυχε στην αποστολή της και έχει να επιδείξει ένα πολύ σημαντικό έργο στη διαμεσολάβηση της μεταξύ των πολιτών και της δημόσιας λειτουργίας για την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας.

Και ένα δυσάρεστο συναίσθημα καταθλίψεως για το επίπεδο, τις διοικητικές πρακτικές, τη γραφειοκρατική νοστορπία, την αγκύλωση, την ευθυνοφοβία, το πνεύμα αυθαιρεσίας, οίησης και αλαζονείας αλλά και ιδιοτελείας και διαφθοράς που διέπει τη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης.

Το έτος 2002 διατηρείται η αυξητική ροή και σταθεροποιείται σε υψηλούς αριθμούς η υποβολή νέων αναφορών, πράγμα το οποίο φανερώνει μεταξύ των άλλων και τη, χρόνο με το χρόνο, καταξίωση του διαμεσολαβητικού αυτού θεσμού στη συνείδηση των πολιτών.

Ιδιαίτερα υψηλή ήταν η αύξηση των νέων αναφορών, που αφορούσαν στον Κύκλο Σχέσεων Κράτους Πολίτη -είχαμε τέσσερις χιλιάδες τετρακόσιες είκοσι νέες αναφορές- ο οποίος χειρίστηκε το 34,11% των υποθέσεων του έτους 2002 και στον κύκλο κοινωνικής προστασίας -είχαμε τρεις χιλιάδες τετρακόσιες τριάντα δύο νέες αναφορές- ο οποίος χειρίστηκε το 29,95% των υποθέσεων. Σημειώθηκε για πρώτη φορά μία αύξηση των βάσιμων αναφορών σε βάρος των αβασίμων που μειώθηκαν, πράγμα το οποίο υποδηλώνει μια πληρέστερη ενημέρωση και γνώση του κοινού γύρω από τις δυνατότητες διαμεσολάβησης και το θεσμικό ρόλο του Συνηγόρου του Πολίτη.

Το 2002 είναι η πρώτη χρονιά, κατά την οποία σημειώθηκε σημαντική αύξηση -κι εδώ αυτό πρέπει να το προσέξουμε- του ποσοστού των υποθέσεων κακοδιοίκησης, για τις οποίες η διοίκηση δεν αποδέχθηκε τις προτάσεις και συστάσεις της Αρχής και δεν επέλυσε το πρόβλημα του πολίτη. Αξίζει να τονιστεί ότι ο αριθμός αυτών των υποθέσεων σχεδόν διπλασιάστηκε σε απόλυτους αριθμούς σε σχέση με το 2001 -από τις διακόσιες εβδομήντα πέντε υποθέσεις του 2001, φθάσαμε στις πεντακόσιες δώδεκα υποθέσεις του 2002.

Το υψηλότερο ποσοστό θετικής επίλυσης παρατηρείται στον Κύκλο Κοινωνικής Προστασίας. Πρόκειται για ένα ποσοστό 96,29% των βάσιμων αναφορών του Κύκλου. Ο ίδιος Κύκλος παρουσιάζει και το χαμηλότερο ποσοστό μη αποδοχής των προτάσεων της Αρχής. Πρόκειται για ένα ποσοστό 3,71% των βάσιμων αναφορών του κύκλου.

Το χαμηλότερο ποσοστό θετικής επίλυσης παρουσιάζει ο Κύκλος Ποιότητας Ζωής (ποσοστό 79,25% των βάσιμων αναφορών του Κύκλου). Ταυτόχρονα αυξήθηκε σημαντικά το ποσοστό των υποθέσεων, η διερεύνηση των οποίων υπήρξε άκαρπη και δεν επελύθη το πρόβλημα λόγω μη αποδοχής των προτάσεων της Αρχής από τη διοίκηση (ποσοστό 20,75%).

Ανάλογα υψηλότερα -σε σχέση με τα προηγούμενα έτη- ποσοστά μη αποδοχής των προτάσεων της Αρχής παρατηρούνται και στους Κύκλους Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ποσοστό 14,86% των βάσιμων αναφορών) και Σχέσεων Κράτους-Πολίτη (ποσοστό 13,19% των βάσιμων αναφορών).

Οι φορείς που παρουσιάζουν περισσότερα προβλήματα κακοδιοίκησης είναι οι ασφαλιστικοί (ποσοστό 21,9%) των υποθέσεων κακοδιοίκησης- και οι ΟΤΑ α' βαθμού (ποσοστό 18,4%) και β' βαθμού (ποσοστό 10,2%). Ακολουθούν τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από το κράτος (κυρίως Δημόσιες Επιχειρήσεις Κοινής Ωφέλειας με ποσοστό 9,1%) οι υπηρεσίες και οι εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Παιδείας με ποσοστό 8,9%, του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών με ποσοστό 7,1%, του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με ποσοστό 6,9%.

Τα θέματα στα οποία η Αρχή έχει αντιμετωπίσει την αμετακίνητη αρνητική στάση της διοίκησης αφορούν κατά σειρά συχνότητας: Πρώτον, στις Δημόσιες Επιχειρήσεις Κοινής Ωφέλειας, δεύτερον, στο δικαίωμα στην εργασία και στην απασχόληση, τρίτον, στην παροχή υπηρεσιών και την αδιοπρακτική

και συμβατική ευθύνη του δημοσίου, τέταρτον, στην κακοδιοίκηση στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πέμπτον, στις οικοδομικές άδειες, έκτον, στα αυθαίρετα κτίσματα και το περιβάλλον, έβδομον, στην κοινωνική ασφάλιση, όγδοο, στη νομιμότητα εισόδου και παραμονής αλλοδαπών, ένατο, στην ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση, δέκατον, στα σχέδια πόλεων και στις απαλλοτριώσεις, ενδέκατο, στην υγεία και άλλα.

Όπως διαπιστώνει η συζητούμενη έκθεση οι συχνότερες μορφές κακοδιοικήσεων είναι: α) Η καθυστέρηση που παρατηρείται κατά την έκδοση πράξης, την επιτέλεση της ενέργειας, τη διαδικασία απάντησης σε αίτημα ή τη σύγκλιση διοικητικού οργάνου. β) Τα προβλήματα εφαρμογής του νόμου, όπως η παράβαση ή η εσφαλμένη ερμηνεία του νόμου, η ελλιπής ή ανύπαρκτη αιτιολόγηση διοικητικών πράξεων, η κατάχρηση εξουσίας και η μη συνεργασία με το Συνήγορο του Πολίτη. γ) Η ελλιπής και προβληματική ενημέρωση και πληροφόρηση του πολίτη. δ) Τα οργανωτικά προβλήματα και οι δυσλειτουργίες των δημοσίων υπηρεσιών. ε) Η παράλειψη της οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας από τη διοίκηση, συνήθως σε περιπτώσεις κατεδαφίσεων αυθαιρέτων, έκδοσης αδειών, ελέγχους κλπ. στ) Τα ελλείμματα ή ανύπαρκτα μέτρα και η κακή στάθμιση προστασίας συλλογικών και περιβαλλοντικών αγαθών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζητούμενη έκθεση με πληρότητα και χαρακτηριστική ενάργεια σκιαγραφεί όλη την παθογένεια της Δημόσιας Διοίκησης. Και βεβαίως γι' αυτή την παθογένεια είναι καιρός να πάψουμε να επικαλούμαστε την τουρκοκρατία. Είναι καιρός να σοβαρευτούμε και να βάλουμε τον δάκτυλο στον τύπο των ήλων.

Η κατάργηση της δημοσιοϋπαλληλικής ιεραρχίας, η καθιέρωση της αναξιοκρατίας και της μη αξιολόγησης του διοικητικού προσωπικού -διότι προφανώς αρκούσε η κομματική καταξίωση- η μισθολογική ισοπέδωση, η ατόνηση ακόμη και η κατάργηση των ελεγκτικών και κυρωτικών μηχανισμών, οι διορισμοί και οι προσλήψεις στο δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, χωρίς διαγωνισμό, αλλά με κομματική κριτήρια, η ακατάσχετη πολυνομία που δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου, η σύγχυση και η επικάλυψη των αρμοδιοτήτων, είναι μερικές από τις βασικές αιτίες αυτής της παθογένειας.

Και γι' αυτές έχετε κεφαλαιώδεις ευθύνες, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, διότι με συγκεκριμένες νομοθετικές ρυθμίσεις απλώσατε αυτό το μπάχαλο στη Δημόσια Διοίκηση, φτιάξατε μια διοίκηση που κατασπαταλά και διασπαθίζει το χρήμα των φορολογουμένων, καθηλώνοντας τις αναπτυξιακές δυνάμεις της χώρας. Μία κρατική μηχανή που για να κινηθεί χρειάζεται λάδωμα, μια Διοίκηση στην οποία βασιλεύει η αδιαφάνεια, η αસυνέπεια, η διαφθορά και η ατιμωρησία. Διότι δεν θέλατε Δημόσια Διοίκηση στην υπηρεσία του πολίτη και της πατρίδας, αλλά στην υπηρεσία του κόμματος και της προσωπικής ιδιοτέλειας των Υπουργών του. Ιδού οι συνέπειες!

Το κράτος στην υπηρεσία του κόμματος στον υπερθετικό βαθμό, τα πάντα στην υπηρεσία του κόμματος. Η νομιμότητα θυσιάστηκε στο βωμό του επί εικοσαετίας κυβερνώντος κόμματος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της κομματικοποίησης του κράτους είναι ότι επί τριακοσίων εξήντα διευθυντών στον κλάδο φοροτεχνικών, οι τριακόσιοι σαράντα είναι μέλη της ΠΑΣΚ, ενώ επί διακοσίων πενήντα τεσσάρων ψηφισάντων υπαλλήλων του ΣΔΟΕ πρόσφατα, η ΠΑΣΚΕ απέσπασε διακόσιες τριάντα εξήντα ψήφους. Σταλινικό ποσοστό.

Στο πρώτο στάδιο, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, θυσιάστηκε η νομιμότητα για να εξυπηρετηθεί το κόμμα. Στο δεύτερο στάδιο και πολύ γρήγορα -ήταν αναμενόμενο- η νομιμότητα άρχισε να θυσιάζεται και για την προσωπική οικονομική ιδιοτέλεια του κρατικού λειτουργού. Όχι κορόδο θα ήταν. Δηλαδή, ο άκρατος κομματισμός μετεξελιχθήκε στο γενικευμένο φαινόμενο της διαφθοράς, το οποίο βεβαίως τρέμει σήμερα ο Πρωθυπουργός ο οποίος απλώς προεδρεύει.

Κλεινόντας θέλω να τονίσω ότι ο Συνήγορος του Πολίτη δεν μπορεί να καλύψει ή να αναπληρώσει τα κενά της δυσλειτουργίας και της αδυναμίας της Δημόσιας Διοίκησης. Ο ρόλος του είναι διαμεσολαβητικός μεταξύ κράτους και πολιτών και συμβουλευτικός της Διοίκησης. Ο θεσμικός του ρόλος θα μεγιστοποιείται όσο θα βελτιώνεται η ποιότητα της Δημόσιας Διοίκησης.

της, διότι χρειάζεται ποιότητα και διαφορετική κουλτούρα για να δέχεται η Διοίκηση τις συστάσεις, τις προτάσεις και τις συμβουλές του Συνηγόρου του Πολίτη και να πάψει να τηρεί απέναντί του άκαμπτη αρνητική στάση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σκουλάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι η ετήσια έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη του 2002 έχει ταυτόχρονα και απολογιστικό χαρακτήρα για την πενταετή λειτουργία του θεσμού, αφού ο θεσμός λειτουργεί από τον Οκτώβριο του 1998 ως ανεξάρτητη αρχή. Χωρίς καμία μικροκομματική σκοπιμότητα θα πρέπει να αναγνωρίσουμε όλοι μας ότι η δημιουργία αυτού του θεσμού προκρίθηκε στις πολιτικές επιλογές της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ ως μείζον στόχος και έτυχε πολλαπλώς της προσωπικής στήριξης του Πρωθυπουργού κ. Σημίτη. Αυτό οφείλουμε να το αναφέρουμε όλοι και ευθαρσώς να αναγνωρίζουμε την συμβολή προσώπων σε καινοτόμους και πρωτοποριακούς θεσμούς που προάγουν το κράτος δικαίου και συνολικά την δημοκρατία.

Όπως αναφέρεται και στην έκθεση, ο θεσμός στηρίχθηκε συνολικά από την πολιτεία και σε επίπεδο οικονομικής στήριξης για τη λειτουργία του και σε επίπεδο στελέχωσης από ικανούς ανθρώπους, με αδιάβλητο και αντικειμενικό τρόπο όσον αφορά τις προσλήψεις του προσωπικού, και διαφανείς και αξιοκρατικές διαδικασίες στην πρόσληψή του.

Τα πρώτα εκατό άτομα που αποτελούσαν το επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό ήδη φτάνουν τους εκατόν ογδόντα, και οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου μετατράπηκαν σε αορίστου με δημόσια προκήρυξη για το σύνολο των θέσεων. Θα πρέπει επίσης να τονιστεί ότι οι υπηρεσίες του Συνηγόρου του Πολίτη χρησιμοποιούν ηλεκτρονική τεχνολογία αιχμής, έτσι ώστε να είναι εύκολη η ταξινόμηση και η επεξεργασία των δεδομένων.

Σε ό,τι αφορά το 2002, ως σημαντικότερα γεγονότα για τη λειτουργία του θεσμού θα πρέπει να αναφερθούν η υιοθέτηση από τη Βουλή του εκτελεστικού του Συντάγματος ν. 3051/2002 ο οποίος ρυθμίζει το πλαίσιο λειτουργίας των πέντε ανεξάρτητων αρχών συμπεριλαμβανομένου και του Συνηγόρου του Πολίτη, που κατοχυρώθηκαν συνταγματικά με την Αναθεώρηση του Συντάγματος του 2001 και επίσης, ως επακόλουθο της ψήφισης του νόμου αυτού, η κίνηση της διαδικασίας υιοθέτησης του νέου νόμου του Συνηγόρου του Πολίτη, ο οποίος ψηφίστηκε τελικά τον Ιανουάριο του 2003 ως ν. 3094/2003.

Στο νόμο αυτόν προβλέπεται, πρώτον, η δημιουργία κύκλου Συνηγόρου του Παιδιού στο εσωτερικό του θεσμού, δεύτερον η πρόβλεψη για τη μετατροπή του εργασιακού καθεστώτος των εργαζομένων στην αρχή με σχέση αορίστου χρόνου, όπως προέβλεπε η τροποποίηση σειράς διατάξεων του ιδρυτικού νόμου με βάση τη σωρευμένη εμπειρία της λειτουργίας της αρχής και παράλληλα των αλλαγών που παρατηρούνται στην ελληνική κοινωνία και ιδιαίτερα στον ευρύτερο δημόσιο τομέα τα τελευταία χρόνια.

Θα πρέπει να αναφερθεί ιδιαίτερα, κύριοι συνάδελφοι, ότι, σύμφωνα με έρευνα που διενεργήθηκε μεταξύ των πολιτών τη χρονιά που μας πέρασε, τα αποτελέσματα ήταν άκρως ικανοποιητικά και ενθαρρυντικά. Υψηλός βαθμός αναγνώρισης και νομιμοποίησης του έργου της ανεξάρτητης αρχής, όχι μόνο μεταξύ των πολιτών, χρηστών και μη, αλλά και μεταξύ των στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό και επιβεβαιώνει την καταξίωση του θεσμού. Στα τεσσεράμισι χρόνια λειτουργίας του θεσμού απευθύνθηκαν, όπως αναφέρεται στην έκθεση, στο Συνήγορο του Πολίτη πάνω από σαράντα δύο χιλιάδες άτομα, από τα οποία το μεγαλύτερο ποσοστό έμεινε ικανοποιημένο από το χειρισμό το θέματός τους.

Κύριοι συνάδελφοι, κανείς δεν ισχυρίζεται ότι η Δημόσια Διοίκηση λειτουργεί. Το ξέραμε, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας. Το παραδεχόμαστε ότι η Δημόσια Διοίκηση δεν λειτουργεί σωστά, ότι ταλαιπωρεί τους πολίτες και δεν νομίζω ότι ήταν ανάγκη να κάνετε επερώτηση απόψε και Αντιπολίτευση στην Κυβέρνηση με αυτό το σοβαρό θέμα. Δεν ισχυρίζεται, λοιπόν, κανείς ότι η Δημόσια Διοίκηση λειτουργεί εύρυθμα σήμερα σε όλες τις εκδοχές της και ότι ο πολίτης είναι ικανοποιημένος

και από τις υπηρεσίες που του παρέχονται.

Τα αίτια για την κακοδιαμονία του δημόσιου κυρίως τομέα είναι πολύμορφα και έχουν τις ρίζες και τις αιτίες τους στη λειτουργία του ελληνικού κράτους εδώ και πολλές δεκαετίες. Μία επιγραμματική προσέγγιση των αιτίων της κακοδιοίκησης αναφέρεται στην έκθεση, αλλά δεν νομίζω ότι είναι του παρόντος η ανάλυση του φαινομένου. Η μελέτη της έκθεσης είναι πολύτιμη για όλους μας, που θα μας βοηθήσει στη σωστή αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων. Παρ' όλα αυτά, πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι οι προσπάθειες που γίνονται για τη βελτίωση της σχέσης πολίτη-κράτους είναι υψηλού επιπέδου, επίπονες, αλλά ταυτόχρονα επίμονες και αυτή είναι η βούληση της Κυβέρνησης, παραβλέποντας το όποιο πολιτικό κόστος και ενόψει της κατάκτησης ενός υψηλότατου βαθμού κράτους δικαίου.

Κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να επικεντρώσω λίγο την προσέγγισή μου στον κύκλο κοινωνικής προστασίας, όπως αποκαλείται ο τομέας δράσης του Συνήγορου του Πολίτη και που αφορά αιτήματα, που άπτονται μιας δυσaréσκειας ορισμένων πολιτών απέναντι στην κοινωνική διοίκηση.

Οι περιπτώσεις που αφορούν αυτού του τύπου τις προσφυγές έφθασαν την τελευταία πενταετία τις δώδεκα χιλιάδες, το ένα τρίτο περίπου επί των υποβληθέντων αναφορών στην αρχή. Αυτές οι αναφορές αφορούσαν κυρίως ζητήματα πολιτών που άπτονταν των υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας, τη διευθέτηση ζητημάτων με οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, τη διακύβευση κοινωνικών δικαιωμάτων πολιτών ευάλωτων ομάδων, όπως ανέργων, αλλοδαπών, ατόμων με ειδικές ανάγκες, τοξικομανών και άλλων.

Ο κύκλος κοινωνικής προστασίας του Συνήγορου του Πολίτη έρχεται σε επαφή με τα νέα δεδομένα της πραγματικότητας, τα οποία επηρεάζουν σαφώς την ανάπτυξη του συστήματος κοινωνικής προστασίας. Πιο συγκεκριμένα, έρχεται σε επαφή με τον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, γιατί εκεί σημειώνονται αλλαγές στη σύνθεση του ενεργού πληθυσμού, αύξηση των μισθωτών, είσοδος στην αγορά εργασίας νέων ομάδων εργαζομένων –κυρίως αλλοδαπών- και ασφαλιστική αντιμετώπιση των αγροτών, ως μέρους του εργατικού δυναμικού περισσότερο απ' ό,τι στο παρελθόν.

Στον τομέα της υγείας, επίσης, εκεί που επιχειρείται –νομικά τουλάχιστον- η ανάδειξη μίας νέας σχέσης ιατρού-ασθενή, στον αντίποδα της πατερναλιστικής λογικής και σηματοδοτείται μία τομή σε σχέση με το ρόλο ιατρών-ασθενών-διοίκησης, στη διόρθωση των ελλειμμάτων του συστήματος υγείας. Τα δικαιώματα των ασθενών τοποθετούνται στο επίκεντρο της ιατρικής σχέσης. Επιπλέον, το δικαίωμα στην υγεία εκλαμβάνεται πλέον, ολοένα και περισσότερο, ως κοινωνικό δικαίωμα, θεμελιώνοντας απαιτήσεις για την ποιοτική λειτουργία και παροχή υπηρεσιών του δημοσίου συστήματος, του ΕΣΥ, των δομών δημόσιας υγείας, ασφαλιστικών οργανισμών και άλλων.

Τέλος, στον τομέα της πρόνοιας επαναπροσδιορίζονται, τόσο η έννοια της ανάγκης, όσο και οι κατηγορίες των αναγκών που καλύπτονται από το προνοιακό σύστημα και επηρεάζονται από τις έννοιες της αβεβαιότητας και του κινδύνου. Παράλληλα, ένα μέρος των πληθυσμού που χάνει τα ερείσματά του στην αγορά εργασίας και στην οικογένεια, ωθείται από τον κοινωνικό αποκλεισμό και τη φτώχεια προς το προνοιακό σύστημα.

Ένα πρόβλημα για το οποίο έχω ιδίαν αντίληψη ως Πρόεδρος της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής κατά των εξαρτησιόγνων ουσιών, ήταν η συμφιλίωση της δημοτικής αρχής και των πολιτών με τις κοινωνικές και υγειονομικές υπηρεσίες στην εγκατάσταση υπηρεσιών του ΚΕΘΕΑ στα Λαδάδικα του Δήμου Θεσσαλονίκης. Ενθυμείστε την αναταραχή που υπήρξε. Συνεδρίασε η Διακομματική επιτροπή της Βουλής, ασχολήθηκε με το θέμα, παρευρέθη ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης στη συνεδρίαση, εξετέθησαν οι απόψεις όλων των μελών της επιτροπής και, στη συνέχεια, τη σκυτάλη παρέλαβε ο Συνήγορος του Πολίτη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Καταφέραμε όλοι μαζί να μεταπείσουμε τη δημοτική αρχή να αλλάξει απόφαση το Δημοτικό Συμβούλιο, να πάρει θετική στάση απέναντι στη δημιουργία μονάδας επανένταξης στα Λαδάδικα και όλοι σήμερα να χαιρόμαστε που λειτουργεί αυτή

η μονάδα χωρίς κανένα πρόβλημα, με πλήρη κοινωνική αποδοχή από τους περιοίκους. Το πόρισμα του Συνήγορου του Πολίτη σχετικά μ' αυτό το ζήτημα έχει καταστεί οδηγός για ανάλογες εντάξεις ομάδων αποκατάστασης στον αστικό χώρο, αρμοδιότητας της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Αυτή η συμφιλίωση πολιτών με τις κρατικές παρεμβάσεις πρέπει να συνεχιστεί ιδιαίτερα για τέτοια ζητήματα απομονωμένων κοινωνικά ομάδων, όπως είναι οι πρώην χρήστες, οι ψυχικά πάσχοντες –έχουμε τεράστιο πρόβλημα και εκεί- και άλλες.

Ένα παρόμοιο θέμα, όπως το προηγούμενο των Λαδάδικων –το οποίο η αρμόδια επιτροπή της Βουλής αντιμετώπιζε αυτόν τον καιρό, όπως και ο ΟΚΑΝΑ και το Υπουργείο- που βρίσκει συμπαραστάτη το Συνήγορο του Πολίτη, είναι μία καινούρια μονάδα του ΟΚΑΝΑ στην Θεσσαλονίκη, στην οδό Αναγεννήσεως. Ελπίζω και εδώ οι κοινές προσπάθειες και η μέγιστη συμβολή του Συνήγορου του Πολίτη να φέρουν θετικά αποτελέσματα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ένα άλλο ζήτημα που καλείται να αντιμετωπίσει ο Συνήγορος του Πολίτη είναι η προσέγγιση των προβλημάτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, των μεταναστών, των ηλικιωμένων, των παιδιών –όπως είπαμε- και των εφήβων που θα απευθύνονται πλέον στον πέμπτο κύκλο της αρχής.

Επίσης, στρατηγικός στόχος θα πρέπει να είναι η εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από την κοινωνική διοίκηση και η εναρμόνισή του με την εθνική νομοθεσία.

Κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας την τοποθέτησή μου, θα ήθελα να επισημάνω ότι δια των εκθέσεων του Συνήγορου του Πολίτη, το Κοινοβούλιο μπορεί να προσεγγίσει κατά κάποιον τρόπο τα προβλήματα της δυσλειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αφού ως γνωστόν ο έλεγχος του θεσμού αυτού εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της Βουλής.

Νομίζω ότι αναγνωρίζοντας την προσφορά των ανθρώπων που εργάζονται γι' αυτόν το θεσμό πρέπει όλες οι πτέρυγες της Βουλής να τους στηρίξουμε και να τους οπλίσουμε με δύναμη, για να ανταποκριθούν στα πολλά και σύνθετα προβλήματα τους και να τους διαβεβαιώσουμε ως νομοθετική εξουσία ότι οι παρατηρήσεις τους και οι επισημάνσεις τους θα αποτελούν στοιχεία ουσίας στο νομοθετικό μας έργο για τη θωράκιση και τη διεύρυνση του κράτους δικαίου, που πρέπει να είναι μείζων στόχος του κοινοβουλευτικού μας έργου.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, καλό θα είναι η ετήσια έκθεση του Συνήγορου του Πολίτη να στέλνεται σε όλους όσους ασκούν εξουσία και διοίκηση, σε όλους τους δημάρχους και τους νομάρχες της χώρας, σε όλους τους διευθυντές οργανισμών. Και εμείς οι πολιτικοί θα πρέπει να μελετούμε πολύ καλά την έκθεση του Συνήγορου του Πολίτη, ιδιαίτερα οι Υπουργοί και τα στελέχη των Υπουργείων, γιατί θα είναι πάρα πολύ χρήσιμη και σ' εκείνους και σ' εμάς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ξγουρδίδης): Το λόγο έχει ο κ. Μπέζας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ξεκάθαρο από τη συζήτηση που έγινε μέχρι τώρα ότι αυτή η ανεξάρτητη διοικητική αρχή, που κατοχυρώθηκε με τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001, είναι ένας θεσμός εξαιρετικά χρήσιμος και αποτελεσματικός όχι μόνο για τον πολίτη –αυτό είναι αυταπόδεικτο, αφού αποτελεί ένα θεσμό πρόάσπισης του κράτους δικαίου και διασφάλισης των δικαιωμάτων του πολίτη- αλλά και για το ίδιο το κράτος και για την πολιτεία, γιατί μέσα από τη λειτουργία του παρουσιάζεται μια ακτινογραφία του δημόσιου βίου της χώρας, όπου φαίνονται οι μεγάλες σκιές της κακοδιαχείρισης και της αδιαφάνειας, εντοπίζονται τα βασικά τους αίτια και γίνονται προτάσεις για την υπέρβασή τους. Αυτός άλλωστε νομίζω ότι πρέπει να είναι και ο σημαντικότερος στόχος από τη λειτουργία του θεσμού, γιατί πιστεύω ότι σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να μετατραπεί ο θεσμός αυτός στην παρηγοριά του κάθε κατατρεγμένου, στο έσχατο καταφύγιο του κάθε πολίτη ο οποίος πλήττεται από την κακοδιοίκηση, την παραβίαση της νομιμότητας και τη διαφθορά.

Συμφωνώ γενικά με τις διαπιστώσεις της έκθεσης για τα βασικά αίτια αυτής της κατάστασης. Εντελώς επιγραμματικά θα πω ότι, η πρώτη αιτία είναι η στελέχωση της Δημόσιας Διοίκησης με κριτήρια τα οποία εξέφραζαν μια πελατειακή σχέση και όχι μια λογική αξιοκρατίας και βέβαια η οικοδόμηση, με κύρια ευθύνη των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, μιας Δημόσιας Διοίκησης που ισοπεδώνει πραγματικά τον έντιμο και υπεύθυνο υπάλληλο με τον ανέντιμο και αδιάφορο. Η δεύτερη αιτία είναι η χαλάρωση του κρατικού μηχανισμού σε ό,τι αφορά στην εφαρμογή του νόμου. Έχουμε ένα τεράστιο έλλειμμα στον έλεγχο και την εφαρμογή της νομοθεσίας. Η τρίτη αιτία είναι η πολυνομία και ο δυσνόητος χαρακτήρας που πολλές φορές έχουν οι νομοθετικές διατάξεις. Αυτή η πολυνομία τελικά οδηγεί στην ανομία και η ανομία δημιουργεί τη διαφθορά και την αυθαιρεσία που πλεονάζουν και ξεχειλίζουν παντού. Σ' αυτήν την τρίτη αιτία θα ήθελα να συμπληρώσω ότι παρά την πολυνομία ένας άλλος παράγοντας που εκτρέφει τη διαχείριση και τη συναλλαγή είναι ότι δεν υπάρχει ολοκληρωμένος εθνικός και περιφερειακός σχεδιασμός σε πολλούς τομείς της λειτουργίας του κράτους. Αν λοιπόν αυτά τα αίτια ισχύουν γενικά για τη λειτουργία του κράτους, πολύ περισσότερο ισχύουν για τον κύκλο της Ποιότητας της Ζωής που έχει θεματικά αντικείμενα την πολεοδομία, τα δημόσια έργα και το περιβάλλον, αντικείμενα όπου εμφανίζονται όλα τα προβλήματα μιας πιεστικής και αβάσταχτης καθημερινότητας για τον πολίτη.

Εδώ θα πρέπει να επισημάνουμε ότι εκείνος ο οποίος διαμορφώνει τις εστίες της κακοδιοίκησης δεν είναι ο απλός πολίτης. Από πού προκαλούνται οι εστίες της κακοδιοίκησης λόγω χάρη στη λειτουργία των πολεοδομίων; Από πού προκαλούνται οι εστίες της διαφθοράς και της διαπλοκής στην εκτέλεση των δημοσίων έργων της χώρας; Από πού πηγάζουν τα φαινόμενα παραβάσεων της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως η περίπτωση που αναφέρεται στην έκθεση που συζητούμε σήμερα, της παράνομης διενέργειας αεροψεκασμών και δακοκτονίας στην Κέρκυρα με τη σφραγίδα του ίδιου του Υπουργού Γεωργιάς;

Εκείνος που έχει την κύρια ευθύνη δεν μπορεί να είναι ο πολίτης ο οποίος κατά κάποιο τρόπο διεκδικεί το δικό του και τη διεκπεραίωση των υποθέσεών του. Εκείνος που έχει την κύρια ευθύνη είναι η πολιτεία που έχει τους μηχανισμούς και παίρνει τις αποφάσεις.

Έχουμε, για παράδειγμα, επισημάνει πολλές φορές ως Νέα Δημοκρατία ότι η βασική αιτία πολλών προβλημάτων είναι η πάγια άρνηση της Πολιτείας να θεσμοθετήσει και να εφαρμόσει έναν ολοκληρωμένο, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό. Και αυτό είναι ένα ζήτημα το οποίο αναφέρεται με ξεκάθαρο τρόπο στη σημερινή έκθεση.

Εγώ με ιδιαίτερη ικανοποίηση, θα έλεγα, διάβασα ένα κείμενο που πρόσφατα έδωσε στο Υπουργικό Συμβούλιο –νομίζω τον περασμένο Φεβρουάριο– η Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ για το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, ένα κείμενο μέσα στο οποίο αναφέρει πράγματα που εμείς ως Νέα Δημοκρατία λέμε εδώ και χρόνια.

Αναφέρει δηλαδή μεταξύ των άλλων χαρακτηριστικά ότι «μέχρι σήμερα δεν υπήρχε στη χώρα μας χωροταξικός σχεδιασμός» και ότι «πολλά προβλήματα θα είχαν αποφευχθεί αν είχαμε τις υποδομές του χωροταξικού και του πολεοδομικού σχεδιασμού και αν δεν παρεμβαίναμε κατά περίπτωση αποσπασματικά».

Παρά, όμως, τις χωροταξικές μελέτες –εκατοντάδες ανατίθενται κάθε χρόνο– τις μελέτες για χρήσεις γης, τις μελέτες για καθορισμό ζωνών οικιστικού ελέγχου, η πραγματικότητα είναι μία. Θεσμοθετημένος ολοκληρωμένος χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο στη χώρα μας ακόμα δεν υπάρχει.

Και επειδή σύμφωνα με πολλούς σύγχρονους ειδικούς ο χωροταξικός σχεδιασμός είναι μέρος αυτού που γενικότερα ονομάζουμε «περιβαλλοντικός σχεδιασμός», θα ήθελα να κάνω και μία ακόμη επισήμανση, στο πνεύμα πάντα της έκθεσης του Συνηγόρου του Πολίτη.

Ο ΟΟΣΑ είναι ένας διεθνής οργανισμός κύρους και σε μια

πρόσφατη έκθεσή του για τις περιβαλλοντικές επιδόσεις στην Ελλάδα λέει χαρακτηριστικά: «Η αδυναμία επιβολής και εξασφάλισης της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία, υπήρξε πάντοτε η αχίλλειος πτέρνα της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής στην Ελλάδα».

Αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μια χαρακτηριστική φωτογραφία της κατάστασης που υπάρχει σήμερα στη χώρα μας στα ζητήματα που έχουν σχέση και με το χωροταξικό σχεδιασμό και με την προστασία του περιβάλλοντος.

Πολλαπλές είναι οι αναθέσεις και οι εκπονήσεις μελετών. Οριοθετήσεις βιοτόπων βρίσκονται σε εξέλιξη, αλλά περιβαλλοντικός σχεδιασμός στη χώρα μας δεν υπάρχει. Και εκεί, όμως, όπου θεσμοθετείται, χρησιμοποιείται επιλεκτικά. Και αυτό δεν είναι μια διατύπωση και μια άποψη δική μου. Είναι μια διατύπωση που περιέχεται στην έκθεση που συζητούμε σήμερα. Χρησιμοποιείται επιλεκτικά για την ικανοποίηση ιδιωτικών συμφερόντων. Και αυτό γίνεται είτε μέσω ευέλικτων κανονιστικών ρυθμίσεων είτε –θα πρόσθετα εγώ– μέσω της μη έκδοσης των κανονιστικών πράξεων που απαιτούνται.

Εάν υπήρχαν, για παράδειγμα, θεσμοθετημένες χρήσεις γης, δεν θα δίνονταν τα περιθώρια στα τοπικά διαπλεκόμενα του νομού που εκπροσωπώ, της Θεσπρωτίας, να προωθήσουν μέσα από αποφάσεις της Διοίκησης, που φαίνονται σύννομες, την εγκατάσταση μονάδας πετρελαιοειδών σε μια περιοχή, στη λωρίδα της Σαγιάδας, όπου υπάρχει το σύνολο των ιχθυοκαλλιεργειών του Νομού.

Αν υπήρχε ολοκληρωμένος και θεσμοθετημένος εθνικός και περιφερειακός σχεδιασμός διαχείρισης απορριμμάτων, δεν θα είχαμε αυτά τα προβλήματα σε σχέση με τα σκουπίδια που βλέπουμε στην Αττική, και σε άλλες περιοχές της πατρίδας μας.

Αν υπήρχε η διάθεση για ουσιαστική προστασία του περιβάλλοντος, οι περιβαλλοντικές μελέτες θα είχαν ήδη ξεκάθαρες και σαφείς προδιαγραφές εκπόνησής τους.

Αν υπήρχε πρόθεση προστασίας του περιβάλλοντος, θα υπήρχε νομοθεσία για την προστασία της γεωργικής γης, για την προστασία του φυσικού εδάφους και για την προστασία των υδάτινων πόρων. Και τέτοιο θεσμικό πλαίσιο ακόμα στη χώρα μας δεν υπάρχει.

Εάν υπήρχε ουσιαστική πρόθεση για εφαρμογή σημαντικών νομοθετημάτων θα είχαν εκδοθεί μέχρι τώρα οι σχετικές κανονιστικές πράξεις, κάτι που ο Συνήγορος του Πολίτη επισημαίνει σε πολλές ετήσιες εκθέσεις του. Για το ν.2947/2001 που αναφέρεται στους επιθεωρητές περιβάλλοντος, για το ν.1650/1986 που αναφέρεται στην προστασία του περιβάλλοντος, για το ν.2508/1997, για παράδειγμα, που αναφέρεται στην οικιστική και βιώσιμη ανάπτυξη.

Έρχομαι τώρα στο θέμα της λειτουργίας των πολεοδομικών γραφείων. Έχω την εντύπωση ότι η Κυβέρνηση με το νομοθετικό πλαίσιο που επεξεργάζεται, προσπαθεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα με τη συντόμευση του χρόνου έκδοσης των οικοδομικών αδειών. Η συντόμευση, όμως, του χρόνου έκδοσης των οικοδομικών αδειών δεν είναι το πρωτεύον ζήτημα. Εδώ, οι περισσότερες πολεοδομίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των δήμων είτε δεν έχουν μηχανικούς όλων των ειδικοτήτων είτε δεν έχουν καθόλου μηχανικούς. Οι κτιριακές υποδομές στις περισσότερες περιπτώσεις είναι απαράδεκτες. Η μηχανοργάνωση δεν έχει εφαρμοστεί σε γενικευμένο επίπεδο. Υπάρχει μια πολυδαίδαλη πολεοδομική νομοθεσία, ένα πλήθος ειδικών ρυθμίσεων και εγκυκλίων που δυσχεραίνουν τους υπαλλήλους, οι οποίοι δεν προλαβαίνουν να επεξεργάζονται και να αρχειοθετούν όλα αυτά τα κείμενα. Και έχουμε δυστυχώς φθάσει στο σημείο η πολεοδομική νομοθεσία να εφαρμόζεται διαφορετικά σε διαφορετικά πολεοδομικά γραφεία. Δεν υπάρχει γνώση του αντικειμένου, από τους υπαλλήλους οι οποίοι τοποθετούνται στις πολεοδομικές υπηρεσίες, γιατί δεν έχουν εξειδικευτεί.

Η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον πολεοδομικό σχεδιασμό, από το ένα επίπεδο διοίκησης στο άλλο γίνεται συχνά και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τη διάχυση των ευθυνών. Και η διάχυση των ευθυνών έχει σαν αποτέλεσμα τις καθυστερήσεις στον πολεοδομικό σχεδιασμό. Και όπου δεν υπάρχει πολεοδομικός σχεδιασμός φουντώνει η αυθαίρετη δόμηση.

Δεν υπάρχει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέχρι σήμερα

ουσιαστικός έλεγχος στην κατασκευή των ιδιωτικών έργων στη φάση κατασκευής τους, όπως δεν υπάρχει πιστοποίηση των φορέων που ασχολούνται με την κατασκευή των ιδιωτικών έργων.

Αν λοιπόν, κύριε Υφυπουργέ, η Κυβέρνηση θέλει να χτυπήσει τη διαφθορά που υπάρχει στις πολεοδομίες, αυτό δεν μπορεί να γίνει με την «ασπιρίνη» της συντόμευσης της έκδοσης των οικοδομικών αδειών και με την επίρριψη των ευθυνών στους μηχανικούς. Αυτό μπορεί να γίνει με την αντιμετώπιση στη ρίζα τους όλων αυτών των προβλημάτων που εξέθεσα προηγουμένως.

Ο πολίτης απαιτεί ένα σαφές θεσμικό πλαίσιο, απαιτεί έγκαιρα πολεοδομημένη γη για να οικοδομήσει νόμιμα και σωστά. Και βέβαια θα έπρεπε να υπάρχει ήδη ένα ειδικό καθεστώς, όχι μόνο για τη μείωση του κόστους των οικοδομικών αδειών, αλλά γενικά για τη μείωση του κόστους της κατασκευής κτιρίων σε παραμεθόριες και ορεινές περιοχές, όπως είναι για παράδειγμα τα χωριά της Μουργκάνας στη δική μου περιοχή, ώστε να υπάρχει ένα κίνητρο για την εγκατάσταση νέου πληθυσμού, νέων κατοίκων, σε περιοχές που αποψιλώνονται πληθυσμιακά. Και αυτό φάνηκε ξεκάθαρα από τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής.

Σαθρό επίσης είναι το καθεστώς στην κατασκευή, τη συντήρηση και τη λειτουργία των δημοσίων έργων. Και αυτό το σαθρό καθεστώς δυσχεραίνει κυριολεκτικά τη διαμεσολάβηση του Συνηγόρου του Πολίτη. Και δεν λύνονται τα όποια προβλήματα υπάρχουν, με επικοινωνιακά τεχνάσματα του τύπου «η μάχη της λακούβας». Και αναφέρομαι στο γνωστό αριθμό κλήσης 1521.

Μήπως δεν έχουμε ένα παρωχημένο θεσμικό πλαίσιο για την εκπόνηση των μελετών; Μήπως ο μαθηματικός τύπος –και υπάρχει πρόσφατη επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής– δεν οδηγεί σε μονοπωλιακές καταστάσεις και σε καταστρατήγηση της διαδικασίας ανάθεσης των έργων; Μήπως δεν έχουμε αναθέσεις έργων με συμβάσεις παραχώρησης όταν δεν υπάρχει ακόμα θεσμικό πλαίσιο για τις συμβάσεις παραχώρησης;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Μήπως δεν υπάρχει συνεχής κατάτμηση των εργολαβιών και των μελετών; Μήπως δεν έχει γίνει ο κανόνας από την εξαίρεση που θα έπρεπε να είναι, η συνεχής αναθεώρηση του προϋπολογισμού των έργων και των χρονοδιαγραμμάτων των έργων; Μήπως δεν έχουμε εγκαταλείψει πλήρως τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης που στερούνται από στελεχιακό δυναμικό για τα ην εκπόνηση μελετών και την ορθή επίβλεψη των έργων;

Όλα αυτά, λοιπόν, συνθέτουν ένα σκουριασμένο παρελθόν, το οποίο αναπαράγει καταστάσεις διαφθοράς και διαπλοκής.

Ολοκληρώνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω ότι υπάρχει ένα κεντρικό συμπέρασμα με αφορμή και τη φετινή έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη: Υπάρχει μια μεγάλη απόσταση, η οποία χωρίζει τα προβλήματα της καθημερινότητας του πολίτη από το επίπεδο της Δημόσιας Διοίκησης στη χώρα μας. Ο Συνήγορος του Πολίτη χτυπάει εδώ και χρόνια το καμπανάκι του κινδύνου. Πολύ φοβάμαι όμως ότι τώρα πλέον είναι πολύ αργά για την Κυβέρνηση να πετύχει αυτό που πρέπει, να φέρει δηλαδή το επίπεδο της Δημόσιας Διοίκησης κοντά στα προβλήματα της καθημερινότητας του πολίτη.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριοι συνάδελφοι, θα δώσουμε το λόγο στον μοναδικό ανεξάρτητο Βουλευτή, ο οποίος τον ζήτησε, για πέντε λεπτά και μετά θα πάρετε το λόγο εσείς, κύριε Υπουργέ.

Ορίστε, κύριε Κεδίκογλου, έχετε το λόγο για πέντε λεπτά.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, με μεγάλη προσοχή παρακολούθησα τους συναδέλφους σχετικά με την έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη. Πράγματι αναφέρθηκαν πάρα πολλά παραδείγματα, τα οποία διαλαμβάνει η έκθεση, όπως και περιπτώσεις που ερευνήθηκαν, στη βάση ότι η αρχή είναι Συνήγορος του Πολίτη ατομικώς. Αν θέλαμε να κωδικοποιήσουμε

όλα αυτά που ελέγχθηκαν εδώ, νομίζω είναι ότι περιγράφονται στην αρχική εισήγηση που έχει κάνει ο απερχόμενος πρόεδρος, του οποίου η θητεία υπήρξε πάρα πολύ καλή. Αναφέρεται στην κακοδιοίκηση και τα βαθύτερα αίτια της.

Τι μας λέει λοιπόν; Ότι κακοδιοίκηση είναι: Πρώτον, αφορά τη μέχρι πολύ πρόσφατα πάγια πρακτική των ελληνικών κυβερνήσεων που είναι οι πελατειακές σχέσεις. Αυτό είναι το θέμα.

Δεύτερον, διαχρονικά ένα ιδιόμορφο και καινοφανές ιδεολογικό σκεπτικό που εντοπίζεται όπως λέει στην περίοδο της Μεταπολίτευσης –δεν είναι αυτό απολύτως, γράφτηκε πιστεύω για να δικαιολογήσει καταστάσεις– και το οποίο επικαλείται τη δημοκρατία και το ανθρώπινο πρόσωπό της, προκειμένου να δικαιολογήσει τη μη εφαρμογή της νομοθεσίας. Το σκεπτικό αυτό που, γενικώς και αορίστως, ταυτίζει τον έλεγχο και την κύρωση, με την καταστολή και στηρίζεται στην πλήρη ακύρωση της διάκρισης μεταξύ νομιμότητας και παρανομίας. Και αποφεύγει ο πρόεδρος να κάνει τη διάκριση μεταξύ παρανομίας και σκανδάλου. Το παράνομο είναι αδίκημα, το σκάνδαλο δεν είναι αδίκημα.

Εδώ λοιπόν τι λέει; Λέει: «Κύριοι, δεν μπορείτε να έχετε σώμα επιθεωρητών με προϊστάμενο πολιτικό πρόσωπο που να επιλέγει πού και πώς γίνεται ο έλεγχος. Δεν μπορείτε, κύριοι, να έχετε τον έλεγχο με την αστυνομική μορφή του εμφυλιακού κράτους. Ο έλεγχος είναι εκδήλωση του ενδιαφέροντος». Αυτά μας λέει.

Τρίτον, λέει πιο κάτω, αίτιο κακοδιοίκησης είναι δυσνόητες διατάξεις, έλλειψη γνώσεων, δεξιοτήτων και κατάλληλου πολιτισμικού κεφαλαίου. Σ' αυτό δίνει ιδιαίτερη σημασία.

Συνοψίζει, λοιπόν, ποια είναι τα βασικά αίτια της κακοδιοίκησης.

Τι προκύπτει από όλα αυτά; Ότι για τα συμπτώματα κακοδιοίκησης υπάρχει μία βασική αιτία σε όλο αυτό το πολιτικό σύστημα. Δεν λειτουργεί ορθώς το πολιτικό σύστημα. Όλα όσα αναφέρθηκαν και περιγράφονται εδώ στην εισαγωγή ως αίτια δεν είναι παρά συμπτώματα της κοινωνικής διεργασίας, λειτουργίας ή εξέλιξης –ό,τι θέλετε, διαλέξτε. Αυτό το βλέπουμε σε πολύ βαθύτερα αίτια.

Ποια είναι τα μεγάλα τα βαθύτερα αίτια; Για παράδειγμα, υπάρχει το μεγάλο πρόβλημα του ασυμβίβαστου των Βουλευτών. Προχθές δημοσίευσε ένα άρθρο ο έγκριτος νομικός και Σύμβουλος Επικρατείας κ. Παραράς και θέτει το εξής ερώτημα: Πώς είναι δυνατόν αύριο αυτοί οι έντεκα κύριοι δικαστές του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, από τους οποίους οι τρεις είναι διορισμένοι και ουδέποτε είχαν την ευχέρεια να παραιτηθούν οσάκις υπήρχε πολιτικό ζήτημα μεταξύ Κυβέρνησης και άλλων και να έρθουν οι επόμενοι –αναφέρομαι στους Προέδρους και Αντιπροέδρους των μεγάλων δικαστηρίων που μετέχουν στο δικαστήριο αυτό– να πουν αύριο στο δικαστήριο: «Εγώ, αναπληρώ τη Βουλή σε εκείνο που αποκλειστικά ο συνταγματικός νομοθέτης ανέθεσε σε αυτή, τον καθορισμό των επαγγελματιών που συνάδουν με τη βουλευτική ιδιότητα»; Είναι, λοιπόν, ένα βαθύτερο σύμπτωμα, που δημιουργεί σε όλα όσα αναφέρεται ο Συνήγορος του Πολίτη.

Τελευταία είχαμε την περίπτωση της αντιδικίας των κυρίων Μητσotάκη και Λαλιώτη, όπου ήρθε το δικαστήριο και επέβαλε κάποιες αποζημιώσεις, μη αισθανόμενο τη στοιχειώδη υποχρέωση να εξηγήσει το «νόμω» παραδεκτό της υπόθεσης. Από πού και ως πού ένας Βουλευτής σύμφωνα με τα άρθρα 61 και 62 του Συντάγματος μπορεί να διωχθεί χωρίς άδεια της Βουλής για συκοφαντική δυσφήμιση και να μην αισθάνεται υποχρέωση το δικαστήριο να το αιτιολογήσει λέγοντας ότι αυτό είναι συνταγματικώς δεκτό και «νόμω» παραδεκτό; Τόσο βασικά πράγματα δεν υπάρχουν!

Δεν θέλω να προχωρήσω περισσότερο στην περιρρέουσα ατμόσφαιρα και στο ότι θέλει να εμφανίζεται ο εντιμότατος κύριος Πρωθυπουργός ότι είναι υπεράνω όλων στην ιστορία των σκανδάλων που κουβεντιάζεται. Ο ίδιος μπορεί να ήταν ή να είναι ο εντιμότερος όπως αναφέρει κάθε φορά. Δεν παραβλέπω το γεγονός ότι είναι εντιμότατος –άλλωστε η εντιμότητα είναι προϋπόθεση και όχι απαιτούμενο. Θα έχουμε, όμως, την ευκαιρία να δούμε εάν αυτή η εντιμότητα σήμαινε και επάρκεια. Αυτά όλα δεν υπήρχαν.

Νομίζω ότι η έκθεση είναι καλή και δείχνει όλα αυτά τα πράγματα που είπαν οι συνάδελφοι σχετικά με την αρχαιότητα της αρχής, το επιστημονικό επίπεδο κλπ.

Κύριε Πρόεδρε, εδώ θα ήθελα να κάνω μια επισήμανση των επιφυλάξεων που εκδηλώνει, εμμέσως πλην σαφώς, ο Συνήγορος του Πολίτη στην κατάργηση της θητείας ορισμένου χρόνου. Έως τώρα οι επιστημονικοί συνεργάτες είχαν θητεία ορισμένου χρόνου, η οποία έγινε αορίστου. Έχω την άποψη ότι είναι αντισυνταγματική η θέσπιση το να γίνουν αορίστου χρόνου. Με μεγάλη αγωνία ο απερχόμενος Πρόεδρος αναφέρεται στην κατάργηση της θητείας ορισμένου χρόνου και την αντικατάστασή της με αορίστου χρόνου και σε κάποια άλλα ζητήματα σχετικά με την επιλογή και τη λειτουργία του προσωπικού.

Όλα αυτά τα ακούσαμε και προχθές. Ο Υπουργός κ. Σκανδαλίδης είπε ότι έχουμε πλέον ένα κακό μοντέλο διακυβέρνησης. Αυτό φαίνεται! Τι προκύπτει από όλη την Έκθεση; Ότι έχουμε ένα κακό μοντέλο διακυβέρνησης, ότι για όλα αυτά είναι υπεύθυνη η Κυβέρνηση –αυτή εισάγει- και ότι αυτή η Κυβέρνηση δεν στάθηκε ικανή να πείσει τη Βουλή να ψηφίσει ένα νόμο που θα καθόριζε ποια επαγγέλματα είναι αποδεκτά και ποια όχι –τόση η ανεπάρκεια της Κυβέρνησης.

Φυσικά αυτό το κείμενο της έκθεσης εάν το διάβαζε ένας Πρωθυπουργός που σέβεται τη θέση του θα παραιτείτο. Για όλα όσα αναφέρονται ως αίτια κακοδιοίκησης, υπεύθυνοι είναι η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός. Είναι πρωθυπουργικό το αίτιο. Κατόπιν αυτού, τι να συζητάμε;

Κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα είναι πρόβλημα εκτελεστικής εξουσίας και η χώρα ήρθε στην εποχή που πρέπει να αλλάξει εκτελεστική εξουσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, σπάνια έχουμε τη χαρά στο Κοινοβούλιο να κάνουμε τόσο ωραίες συζητήσεις. Σπάνια έχουμε τη χαρά να γευόμαστε τους κόπους ενός υπέροχου θεσμού, που τον έκαναν ακόμα πιο δυναμικό τα στελέχη που εκλήθησαν να τον υπηρετήσουν κατά την πρώτη πενταετία του.

Είναι πάρα πολύ ωραίο συναίσθημα για έναν εκπρόσωπο της Κυβέρνησης να υποδέχεται το Κοινοβούλιο με τόσο ωραίους τόνους και από όλες τις πλευρές και με έναν χαρακτήρα οικουμενικό την εξέλιξη του θεσμού. Παράλληλα είναι πολύ ωραίο να ακούει υπέροχες προτάσεις που ακούστηκαν σχεδόν από το σύνολο των συναδέλφων.

Είναι παρόντες σήμερα δύο συνάδελφοι που πρωταγωνίστησαν για το θεσμό αυτό. Πρέπει τα πράγματα να τα λέμε καμιά φορά με το όνομά τους. Είναι ο Χάρης Καστανίδης, ο οποίος τον ξεκίνησε, και ο Τάσος Μαντέλης, ο οποίος τον υπερασπίστηκε και τον ολοκλήρωσε εδώ στο Κοινοβούλιο. Εν συνεχεία πολύ ταπεινά και άλλοι προσπάθησαν να συνεχίσουν σε εσάς που είστε οι πρωτοπόροι. Θέλω επίσης να πω ότι ήρθε και η δικαίωση για τον κ. Διαμαντούρο που όμως να ξέρετε ότι είχε την τύχη να έχει εξαιρετικούς συνεργάτες για να υπάρχει αυτό το ωραίο αποτέλεσμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δική μου συνεισφορά νομίζω ότι θα είναι πολυτιμότερη αν σας πω πώς η Κυβέρνηση υποδέχεται τη λειτουργία και τις υποδείξεις του θεσμού. Εσείς μιλήσατε και ήταν πολύ φυσικό να μιλήσετε με μια εξωστρέφεια, όπως άλλωστε είναι και ο πυρήνας της φετινής έκθεσης του Συνηγόρου. Εγώ θέλω να σας μεταφέρω –γιατί έχω μια μακρά θητεία στο Υπουργείο αυτό σε δύο περιόδους, αθροιστικά πάνω από τρία έτη- την εσωτερική εμπειρία που είχαμε ως Κυβέρνηση από τη λειτουργία του θεσμού. Η εμπειρία λοιπόν και οι εισροές, όλες αυτές οι υποδείξεις έπαιξαν ένα σημαντικότατο ρόλο στην αλλαγή του τρόπου σκέψης των πολιτικών στελεχών του Υπουργείου, καθώς και των διοικητικών στελεχών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο θεσμός συνέπεσε με μία περίοδο που είδε μια κοσμογονία κυριολεκτικά σε όλον τον κόσμο, σε όλες τις προηγμένες χώρες για την αλλαγή των

συστημάτων της διοίκησης όλων των χωρών. Στο επίκεντρο αυτών των αλλαγών –που ξέρετε ότι είναι ένα μείγμα πολιτικών προτάσεων αλλά και επεξεργασιών διανοουμένων και πανεπιστημιακών- βρίσκεται ο πολίτης. Όπου και αν έγιναν πολύ σημαντικές απόπειρες –και έγιναν πολύ σημαντικές απόπειρες- είχαν στο επίκεντρο τον πολίτη, ότι δηλαδή το κράτος και οι δημόσιες υπηρεσίες υπάρχουν για να εξυπηρετούν τον πολίτη. Είχαμε μια συγκλονιστική αλλαγή σε πάρα πολλές χώρες που είχε ως αποτέλεσμα αυτό που ονομάζουμε στροφή στις διοικήσεις που έχουν στόχους και σαφή αποτελέσματα πάντα υπέρ των πολιτών.

Κρατώντας το παλιό αξιακό φορτίο που γεννήθηκε από τη γαλλική επανάσταση και μετά –γιατί το κράτος, αγαπητοί συνάδελφοι, ήταν μια πολύ μεγάλη κατάκτηση του ανθρώπινου γένους, δηλαδή το κράτος δικαίου, η ισονομία, η ισοπολιτεία αρχίζει να πυροδοτεί πλέον τις Δημόσιες Διοικήσεις και τη διοικητική σκέψη ένα νέο αξιακό φορτίο. Αυτό λοιπόν το ωραίο αξιακό φορτίο μπόλιασε στη σκέψη μας ο Συνήγορος του Πολίτη.

Έκτοτε, προσπαθούμε –και σας βεβαιώνω προσπαθούμε πολύ συστηματικά- να φέρουμε και στην πατρίδα μας αυτές τις καινούριες ιδέες και να αρχίσει να υπάρχει μια στροφή και στην πατρίδα μας του κράτους μας και της λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης υπέρ των πολιτών. Προσπαθούμε να αφήσουμε πίσω μας αυτό το γραφειοκρατικό σύστημα όπως έχει διαμορφωθεί και να παρέχουμε υπηρεσίες ταχύτερες αλλά κυρίως ποιοτικότερες στους πολίτες της χώρας. Πασχίζουμε να επαναφέρουμε την αξιοπρέπεια των πολιτών γιατί με το σημερινό κράτος, όπως λειτουργούσε, στην ουσία όλοι οι πολίτες είχαν μεταβληθεί σε άτυποι κλητήρες του κράτους.

Θέλω λοιπόν να σας αναφέρω ορισμένα μέτρα και παρεμβάσεις που εμφορούνται ακριβώς από αυτό το πνεύμα των αλληλόπληλων ωραίων εκθέσεων του Συνηγόρου του Πολίτη. Μία παρέμβαση που έγινε πριν από τέσσερα χρόνια, αγαπητοί συνάδελφοι, την οποία εγώ παρέλαβα ως ιδέα από τον Τάσο Μαντέλη, είναι η τηλεφωνική εξυπηρέτηση των πολιτών, η οποία –δεν ξέρω αν γνωρίζετε- πήρε παγκόσμιο βραβείο την προηγούμενη εβδομάδα από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Για πρώτη φορά που καθιερώθηκε αυτός ο διαγωνισμός η χώρα μας υπέβαλε την υπηρεσία του 1502, δηλαδή της τηλεφωνικής εξυπηρέτησης και βραβεύτηκε μάλιστα στη ζώνη των ανεπτυγμένων χωρών του κόσμου, της Βορείου Αμερικής και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σας διαβάζω ένα απόσπασμα από τη βράβευση αυτή: «Το τηλεφωνικό κέντρο 1502 αυξάνει την υπευθυνότητα της Δημόσιας Διοίκησης γενικά για τις ανάγκες των πολιτών διότι προσφέρει την ευκαιρία στους πολίτες να εκφράσουν απευθείας τις ανάγκες τους σε μια επίσημη υπηρεσία όπως είναι αυτή. Η λειτουργία του κέντρου προωθεί την ισότητα στην πρόσβαση στη δημόσια υπηρεσία και στην εξυπηρέτηση και των μη προνομιούχων ομάδων, άνθρωποι που κατοικούν σε νησιά και σε απομακρυσμένες περιοχές της Ελλάδος, ηλικιωμένοι και άτομα με ειδικές ανάγκες κλπ.»

Θα πρέπει να σας πω ότι ένας εκ των εισηγητών για την υποβολή αυτής της πρότασης ήταν η αρχή του Συνηγόρου του Πολίτη που φέρει μάλιστα και την υπογραφή ενός εκ των βοηθών που έχει τον κύκλο των σχέσεων κράτους-πολίτη της κ. Κουτσουμάρη, που διετέλεσε γενική διευθύντρια στο Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης.

Θα ήθελα να τα καταθέσω αυτά στα Πρακτικά, γιατί νομίζω ότι είναι μια πολύ σημαντική στιγμή για τη χώρα μας αυτή η βράβευση. Και να μη λέμε μόνο τα γκρίζα πράγματα, να μιλούμε και για τις καινοτομίες και για τις κατακτήσεις που έχει αυτή η χώρα.

Να σας δώσω και ένα στατιστικό στοιχείο. Από το σύστημα των τηλεφωνικών εξυπηρετήσεων που λειτουργεί περίπου τέσσερα χρόνια, έχουν ζητήσει τη συνδρομή του δύο εκατομμύρια εξακόσιες τριάντα τέσσερις χιλιάδες εξακόσιοι ογδόντα τρεις πολίτες και έχουν αντλήσει πιστοποιητικά ένα εκατομμύριο τριακόσιες οκτώ χιλιάδες τριάντα τέσσερις πολίτες.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός κ. Σταύρος Μπένος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης

Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αγαπητοί συνάδελφοι, το 1502 ήταν η αρχή. Θα σας μιλήσω και για τη θεματική συνέχεια, αλλά πρώτα να κάνω ένα διάλογο με τον πατριώτη μου κ. Λαμπρόπουλο.

Συμπίπτουμε στις απόψεις. Έχω ακούσει και τον Αρχηγό σας, έχω διαβάσει και το πρόγραμμά σας. Και εμένα μ' ενδιαφέρει η οικουμενικότητα αυτού του προγράμματος. Λέτε, θέλουμε να εγκαθιδρύσουμε ένα έγγραφο και ένα γραφείο. Αυτό είναι ο ορισμός των ΚΕΠ. Δηλαδή, η συνέχεια του 1502 που είναι τα ΚΕΠ, αυτή την αρχή καθιερώνει. Προηγείται σημαντική απλούστευση. Φεύγει η πολυνομία που υπάρχει και τελικώς αντιστοιχεί κάθε υπόθεση του πολίτη με ένα απλό ηλεκτρονικό έντυπο που είναι ίδιο για όλους τους πολίτες και για όλες τις υπηρεσίες της χώρας. Αυτό τοποθετείται στην κεντρική διαδικτυακή πύλη και μ' αυτό τροφοδοτούνται όλα τα ΚΕΠ.

Μέχρι τώρα έχουμε εξακόσια ΚΕΠ με εξακόσιες υποθέσεις. Και η χώρα μας μέχρι το τέλος του έτους θα αποκτήσει ένα πλήρες δίκτυο υποκαταστημάτων του κράτους –γιατί εμένα μ' αρέσει να το λέω έτσι– με το σύνολο των υποθέσεων της χώρας.

Θέλω να σας δώσω ένα διάγραμμα για να δείτε σε ποια φάση βρίσκεται η λειτουργία των ΚΕΠ.

Στο δεκαπενθήμερο 16-31 Μαρτίου είχαμε εκατόν τριάντα τέσσερις χιλιάδες πολίτες που επισκέφθηκαν τα ΚΕΠ. Δηλαδή έχουμε μια ροή περίπου διακόσιες πενήντα χιλιάδες πολίτων το μήνα. Η πρόβλεψή μου είναι ότι μέχρι το τέλος του έτους, που θα διπλασιαστεί το δίκτυο και θα μπουν και όλες οι υποθέσεις, θα έχουμε ένα εκατομμύριο πολίτες ετησίως που θα εξυπηρετούνται από τα ΚΕΠ.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Σταύρος Μπένος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν διάγραμμα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Η προσοχή μας για τα επόμενα βήματα εστιάζεται στις παρατηρήσεις που μας έκανε ο Συνήγορος του Πολίτη. Έχουμε βάλει στο στόχαστρο κρίσιμες και δύσκολες υπηρεσίες, όπως είναι οι πολεοδομίες, οι μετανάστες, τα ασφαλιστικά ταμεία. Θέλω να σας δώσω ορισμένα παραδείγματα. Και φέτος, αγαπητοί συνάδελφοι, θα δείτε τη θεματική αλλαγή που θα έχουμε με τον ΟΓΑ.

Οι συντάξεις του ΟΓΑ πλέον διευκολύνονται και γίνονται μέσα από τα ΚΕΠ.

Δηλαδή εκεί που ο εξηταπεντάρης απόμαχος της αγροτιάς προσπαθούσε να βρει τον ΟΓΑ για να διεκπεραιώσει τη σύνταξή του, τον καλεί το ΚΕΠ για να του μαζέψει τα δικαιολογητικά και μετά να του τα στείλει. Στείλαμε σε κάθε ΚΕΠ τους δικαιούχους. Μέχρι τώρα, από τα τετρακόσια ΚΕΠ που μπήκαν στο σύστημα εξυπηρέτησης του ΟΓΑ σε σύνολο δεκατρείς χιλιάδες εξήντα συντάξεων έχουν συγκεντρώσει ένδεκα χιλιάδες συντάξεις. Οι υπόλοιπες θα τελειώσουν το υπόλοιπο δεκαπενθήμερο. Φέτος συνολικά οι δικαιούχοι του ΟΓΑ είναι τριάντα χιλιάδες. Για τις δέκα επτά χιλιάδες δικαιούχους για τους οποίους τα ΚΕΠ δεν έχουν ενεργοποιηθεί ακόμη, γιατί δεν υπάρχουν ή γιατί είναι ακόμη σε σπαραγανώδη μορφή έχουν πάει στον ΟΓΑ μόνο τρεις χιλιάδες αιτήσεις.

Το νομοθετικό πλαίσιο λέει ότι οι συντάξεις υποβάλλονται μέχρι τέλος Ιουνίου. Και αρχίζει η έκδοσή τους από τον Ιούλιο και μετά. Όσοι πολίτες υπάγονται στα ΚΕΠ θα την πάρουν το πρώτο δεκαήμερο του Ιουλίου. Το επόμενο έτος θα προωθήσουμε νομοθετική ρύθμιση, οι συνταξιούχοι να παίρνουν την ημέρα των γενεθλίων τους τη σύνταξη. Αυτό θέλουμε να πετύχουμε και με το ΙΚΑ. Το ΙΚΑ μάλιστα, έχει κάνει ένα πολύ ωραίο φυλλάδιο που λέει ότι οι πολίτες μπορούν να αντλούν υπηρεσίες του ΙΚΑ και από τα ΚΕΠ.

Τα καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Σταύρος Μπένος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα φυλλάδια, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ο κ. Μπέζας μίλησε για το πολεοδομικό σκέλος. Αδίκησε τη ρύθμιση που προωθούμε. Βεβαίως χρειάζεται στελέχωση και

θα την κάνουμε όπου απαιτείται στις πολεοδομίες. Βεβαίως χρειάζεται υποδομή και θα την παρέξουμε, γιατί με το πρόγραμμα κοινωνία της πληροφορίας θα βάλουμε μέχρι και σήμερα τα GIS στις πολεοδομίες. Τώρα προσπαθούμε να δώσουμε την ευθύνη για το επιστημονικό μέρος της πολεοδομικής άδειας στον ιδιώτη μηχανικό. Η πολεοδομία θα έχει την ευθύνη μόνο για το κέλυφος, δηλαδή θα βλέπει την κάλυψη και τις όψεις. Θα δείτε ότι έτσι θα επιταχυνθεί η διαδικασία εξυπηρέτησης των πολιτών.

Μέσα στο επόμενο εξάμηνο για την κάθε υπόθεση θα θέσουμε προθεσμία διεκπεραίωσης. Αν η προθεσμία αυτή δεν τηρείται, ο πολίτης θα δικαιούται οικονομική αποζημίωση.

Φέτος μας έχετε κάνει δυναμικές προτάσεις για κρίσιμες υπηρεσίες που θα τις μελετήσουμε επισταμένα. Φέρνω για παράδειγμα το χώρο των μεταναστών όπου κάνατε σημαντικές προτάσεις. Θα υιοθετήσουμε προτάσεις όπως αυτή για τις αλληπάλληλες εξετάσεις υγείας. Θα υποχρεώσουμε επιπροσθέτως τις υπηρεσίες όταν ο μετανάστης υποβάλλει την αίτησή του στα ΚΕΠ τα χαρτιά που δίνονται, να δίνονται εσωτερικά. Δηλαδή να μην κάνει χωριστή αίτηση ο μετανάστης στο ΙΚΑ, στην εφορία. Τα έγγραφα αυτά θα αντλούνται εσωτερικά από τη διοίκηση και θα περάσουμε ειδική νομοθετική ρύθμιση γι' αυτό.

Εκ μέρους της ηγεσίας του Υπουργείου θα ήθελα να ευχαριστήσω την Αρχή για τη σπουδαία δουλειά που έχει κάνει, αλλά και σας, κύριοι συνάδελφοι, διότι αυτά τα ζητήματα απαιτούν οικουμενικότητα. Δεν έχουν σημασία οι πολιτικές εξελίξεις και ποια θα είναι η επόμενη κυβέρνηση. Όλα αυτά που ξεκινήσαμε θα πρέπει να τα διαφυλάξουμε –τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών είναι μια παγκόσμια καινοτομία– με οικουμενικότητα για το καλό της πατρίδας μας γιατί ένα από τα κρίσιμότερα ζητήματα είναι η μεταρρύθμιση στη Δημόσια Διοίκηση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Μπράβο, κύριε Υπουργέ. Είστε ίδιος τα τελευταία δέκα χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το λόγο έχει ο κ. Πολύδωρας ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Όπως άκουγα τον κύριο Υφυπουργό ο οποίος ήταν τόσο συγκαταβατικός, συναινετικός, ηδύς και αιμύλιος μου θύμισε μία βυζαντινή παροιμία την οποία διάβασα στο πολύ σπουδαίο βιβλίο μιας πολλής σημαντικής συγγραφέως, της κ. Καπάντη, με τίτλο «Το άλας της γης» στο οποίο λέει την αιτιαστή για τον Υφυπουργό και για όλο το ΠΑΣΟΚ βυζαντινή παροιμία του 15ου αιώνα «του αρέσει να τρώει με τους λύκους και να κλαίει με τα πρόβατα».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ενώ δηλαδή αυτή η κυβερνητική εικοσαετία είναι τόσο υπεύθυνη για το ότι δεν προχώρησε η διοίκηση και επομένως είναι τόσο αναγκαίος ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη και για τα όσα πράττει αλλά και για τα περισσότερα που θέλουμε, μοιάζει σαν να είναι από τον ουρανό και κλαίει με τα πρόβατα.

Εσφαλε το ΠΑΣΟΚ και της πρώτης εποχής και τώρα το ΠΑΣΟΚ της Σημιτικής εποχής, διότι κατήργησε την εσωτερική λειτουργικότητα της Δημόσιας Διοίκησης. Μάλιστα είχε και κοσμοθεωρία αλλά δεν είναι της παρούσης να την αναφέρουμε. Παραδείγματος χάρη, μιλούσε για την αρχή της κομματικής εμπιστοσύνης μεταξύ κυβέρνησης και γενικού διευθυντού. Και επειδή, λοιπόν, δεν έχω την κομματική εμπιστοσύνη της Δημόσιας Διοίκησης προς το γενικό διευθυντή, τον καταργώ και άλλα τέτοια παραδοξολογήματα που ήταν θανάσιμα λάθη.

Πέρασε η εικοσαετία για να φέρουν το σύμβουλο εκπαιδευσης, επειδή τώρα οι Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ ντρέπονται, πώς να γλείψουν εκεί που έφτυσαν. Και αυτός είναι δικό τους πρόσωπο, δηλαδή επιλέγεται με κομματικά κριτήρια, αλλά πάντως να τον φέρουν γιατί πριν από λίγο είχαν καταργήσει με μιας τον αδυσώπητο επιθεωρητή.

Απ' αυτό το Βήμα έχω ακούσει ότι ο επιθεωρητής ανέβαινε από το παράθυρο για να ελέγξει τον τρόπο διδασκαλίας της αναξιοπαθούς δασκάλας και «Η δασκάλα με τα χρυσά μάτια» του Μυριβήλη και να, λυρισμοί και διαλύθηκε το σύμπαν. Κόπος μήπως και ξαναφέρουμε την αξιολόγηση.

Και εμείς πολέμησαμε στον Intermezzo της τριετίας, των τριάντι ετών. Η εσωτερική λειτουργικότητα, στρατηγέ, κατοχυρώνεται από το πρώτο εγχειρίδιο οποιασδήποτε διοικητικής επιστήμης με τρία -και όχι δεκατρία- βασικά πράγματα. Εσωτερική ιεραρχία, αξιοκρατία και υπηρεσιακό αυτοματισμό. Αυτό το ξέρει ακόμη ο στρατός. Δηλαδή χωρίς τον Υπουργό. Αν βλέπουμε, παραδείγματος χάρη, τον Υπουργό ή το Γενικό Γραμματέα να παρεμβαίνει σε διοικητικές διευθετήσεις θεσμικού χαρακτήρα, τότε καταργεί, διασπείνει το διοικητικό ή υπηρεσιακό αυτοματισμό. Αυτά είναι λάθη διοικήσεως. Εννοώ λάθη της διοικητικής επιστήμης.

Επιπλέον, το ΠΑΣΟΚ δεν απηλλάγη ποτέ από το πελατειακό σύστημα. Μάλιστα, οφείλω να σας αποδώσω τα εύσημα για το γεγονός ότι είστε πάρα πολύ σοφιστικές στους τρόπους, δηλαδή δουλέψατε περίτεχνα το νέο πελατειακό σύστημα. Αντίθετα, η Δεξιά είχε έναν μπρούτο τρόπο, πολλές φορές όμως έναν πολύ κοινωνικό τρόπο. Οι παλαιές πελατειακές νόρμες της Δεξιάς στήριζαν τον «αδύνατο», ενώ εσείς στηρίζετε τον «ημέτερο». Κάνετε και νεόπλουτους και βολεμένους διπλά και τριπλά. Αυτή είναι η εικόνα που επικρατεί στη Δημόσια Διοίκηση.

Δεν θα με ενδιέφερε τόσο αν ήταν απλώς φαβορισμός -ευνοιοκρατία- όσο με ενδιαφέρει το τι κάματε μαζί με την ευνοιοκρατία. Καθιερώσατε το καθεστώς της ατιμωρησίας. Καλύψατε και καλύπτετε εκείνους τους έκνομους, τους παρὰ-σπονδους, τους επίορκους. Όταν ήρθε η κ. Βάσω Παπανδρέου στο Υπουργείο Εσωτερικών, βρήκε επτακόσιες υποθέσεις εκκρεμούσες στο πειθαρχικό και στο ποινικό μέρος. Ήρθε, έκανε τη θητεία της στο Υπουργείο Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης, έφυγε απ' αυτό, ήρθαν άλλοι και οι επτακόσιες εκκρεμούσες υποθέσεις στο διοικητικό πειθαρχικό και στο ποινικό αγνοούνται ως προς την έκβασή τους.

Εγώ δεν θέλω να κάνω κριτική. Σας λέω, όμως, ότι το ζήτημα είναι βαθύτατα πολιτικό. Το διαχειριζόμαστε με μια ευρύτατη συναίνεση ως θεσμό. Όταν πρωτοδοούλεψα στα μεταπτυχιακά μου στην Αμερική το θέμα του Ομπούντμαν, τους ζήλεψα τους Σουηδούς. Γιατί πράγματι όλοι μας -και εδώ από τη Νομική- προγραμματιστήκαμε στη Δημόσια Διοίκηση. Ήταν από τα πρώτα μεταξί των ιδεώδων. Ήταν το ιδεώδες «του δικαιούχου πολίτη» ή «του πολίτη μετά δικαιωμάτων», κατ' αντιδιαστολή προς το ραγιαδισμό, προς εκείνον που λέει «σφάξε με, αγά μου, ν' αγιάσω».

Έτσι, πολλοί -απ' όλες τις πτέρυγες φυσικά- υπηρετήσαμε αυτό το ιδεώδες του εξοπλισμένου μετά δικαιωμάτων πολίτη. Είναι ένα καταφύγιο. Όμως, είναι και η χαμηλή πολιτική. Ο κ. Λαμπρόπουλος, ο κ. Ανδρεουλάκος, όλοι οι συνάδελφοι εξέθεσαν θαυμάσια όλα τα στοιχεία. Στέκω, όμως, κυρίως στον κ. Μπέζα, ο οποίος μίλησε για το κατασκευαστικό. Μίλησε για το πολεοδομικό. Εννοώ ότι στον κύκλο των σχέσεων κράτους-πολίτη η έκθεση έχει πολύ σημαντικά ευρήματα. Όμως, αυτά τα πολύ σημαντικά ευρήματα εγώ θέλω να τα θέσω στην κρίση σας ως εξής:

Είδαμε τις επαρχιακές πόλεις να καταστρέφονται από την πολεοδομία τη σύνομη, πριν πάμε στην πολεοδομία την παράνομη και της διαφθοράς, που είναι μια από τις εστίες. Είδαμε μια διοίκηση, παραδείγματος χάρη, να κοντρολάρει τις γαίες, να τις παρέχει στους πολίτες και να τους βοηθάει και με σχέδια της γραμμής της Ηγουμενίσσας, της Παραμυθιάς, της Λάρισας, του κάμπου της Καρδίτσας, της δικής μου της Ανδρίτσαινας, της Άμφισσας. Γιατί φτιάξαμε ανώνυμες πόλεις; Γιατί δεν είναι η γραμμή; Εδώ χρειαζόμαστε διοίκηση, η οποία δεν υπήρξε.

Θέλετε να σας πω κάτι; Εγώ συνομολογώ ότι για τα σφάλματα της μετεμφυλιοπολεμικής Ελλάδας έχω μεγάλο μερίδιο ευθύνης. Η παράταξή μου ήταν στη διαχείριση εκείνα τα χρόνια. Όμως, οι καλές, ευαισθητοποιημένες αρχιτεκτονικές και πολεοδομικές προτάσεις του έμβιου -όχι του φυσικού- περιβάλλοντος εγεννήθησαν -είναι καινούρια απαίτηση κοινωνική- από το 1970 και μετά. Αδράνησε η πολιτεία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Γιατί οι βόρειες συνοικίες είχαν άλλο στυλ;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Δεν έχουν. Το ίδιο είναι. Αυτό έγινε από την αρχή με τις κηπουπόλεις. Είναι μια ειδικότερη ιστορία.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Γιατί; Το Χαλάνδρι και το

Μαρούσι τι είναι;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Είναι μια ειδικότερη ιστορία.

Προσέξτε τι σας λέω εγώ και πού εγείρω τώρα την ένστασή μου. Εγείρω την ένστασή μου στο ότι η κακοδιοίκηση πρέπει να σταματήσει και να αναλάβει η κυβέρνηση, είτε η σημερινή του ΠΑΣΟΚ που πνέει τα λοίσθια είτε η αυριανή της Νέας Δημοκρατίας, τις ευθύνες της. Δεν μπορεί να κρύβεται πίσω από τον καλό, τον άριστο, το ζηλευτό θεσμό του Συνηγόρου του Πολίτη!

Τι σημαίνει η διαμεσολάβηση;

Πολύ ωραία ως διαδικασία εξοπλισμένο με δικαιώματα πολίτη.

Οραματίζομαι και πρώτα-πρώτα συγκαίρω την κατάκτηση της χώρας στο πρόσωπο του κ. Διαμαντούρου ως διαμεσολαβητού της Ευρώπης. Και η χώρα και ο θεσμός του Έλληνα Συνηγόρου του Πολίτη λαμβάνουν τα εύσημα και η χώρα και ο θεσμός στο πρόσωπο του καθηγητή Διαμαντούρου. Θέλω οπωσδήποτε να ευχηθώ καλή επιτυχία στον άξιο Γιώργο Καμίνη το διάδοχο του κ. Διαμαντούρου και να δηλώσω ότι -έχει σημασία- ότι εμπιστευόμαστε και το διατυπώνω κατά πλεονασμό, γιατί εννοείται και έχει λεχθεί απ' όλους, την αρχή του Συνηγόρου του Πολίτη από την αρχή όταν εγεννήθη ο θεσμός μέχρι σήμερα.

Όμως, οραματίζομαι μια διοίκηση η οποία θα ανταποκρίνεται στο 80%, 90% ή και 100% των υποδείξεων της Αρχής. Επίσης οραματίζομαι μια μετεξέλιξη τριών στοιχείων. Βέβαια όταν μιλάμε για συμμόρφωση είναι μέγα το θέμα και έχω αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας που δε συμμορφώνεται η κακή διοίκηση. Έχω κάτι που μας αφορά όλους εδώ στο Κοινοβούλιο. Δεν συμμορφώνεται με την έννοια να αντιστοιχηθεί η διοίκηση στο κοινοβουλευτικό έλεγχο που ασκούν οι Έλληνες Βουλευτές. Ελάβατε ποτέ καλή και πειστική κυβερνητική απάντηση; Εξέπεσε ποτέ κανείς επίορκος διοικητικός της θέσεώς του έπειτα από τον έλεγχο που ασκούμε όλοι μας; Η συμμόρφωση είναι μέγα πράγμα.

Εγώ οραματίζομαι μια Αρχή του Συνηγόρου του Πολίτη με τρία σημεία από εδώ και μπρος. Πρώτον, να εξελιχθεί σαν ένα οδικό χάρτη διοικήσεως. Όπως λέει τώρα ο Μπούς για τον οδικό χάρτη ειρήνης της Μέσης Ανατολής προσαρμόζοντας όλα τα ευρήματα του Συνηγόρου του Πολίτη πρέπει να οργανωθούν έτσι ώστε να καταλήξουμε στα σημεία ευπάθειας για τη διοίκηση και να τα αναγνωρίσουμε θεσμικά και να τα διορθώσουμε.

Δεύτερον, η συμμόρφωση και το τρίτο επειδή όλα κινούνται εκατό τοις εκατό με κινητήριο γεγονός την αναφορά του πολίτη οραματίζομαι ένα συνήγορο που θα αυτενεργεί, θα κινείται αυτεπαγγέλτως, κυρίως στα ζητήματα κοινωνικής πολιτικής και σχέσεων κράτους-πολίτη.

Είδαμε αυτές τις μέρες όλους τους σεισμόπληκτους να τους βγάζουν από τα κοντίνερ. Ποιος επελήφθη; Εγώ με μια ερώτηση και μερικοί συνάδελφοι Βουλευτές που την συνυποβάλλαμε. Θέλω λοιπόν να αυτενεργήσει προς τον οποίο εκδηλώνουμε την ευαρέσκειά μας για το έργο, για την έκθεση και οραματιζόμαστε σύντομα και καλύτερη και αποτελεσματικότερη δράση από εδώ και μπρος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Ακριβάκης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Πολύδωρας δεν θα είχε την ευκαιρία απ' ενός μεν να εκτοξεύσει τους μύθους κατά της Δημόσιας Διοίκησης και κατά της πολιτικής των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ και απ' ετέρου να μας αναπτύξει και τους οραματισμούς του αν δεν υπήρχε σήμερα η έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη η οποία συζητείται σήμερα εδώ πέρα. Θα μπορούσε να μην υπάρχει η έκθεση και πρέπει να το πούμε. Αυτόν λοιπόν το Συνήγορο του Πολίτη οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ τον καθιέρωσαν για να εξηγούμαστε.

Αυτό δείχνει και αποδεικνύει την πολιτική βούληση της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ να δοθεί μια λύση, μια διεξοδος στο πρόβλημα της Δημόσιας Διοίκησης. Έτσι λοιπόν θα έλεγα ότι είναι λίγο αδικαιολόγητο το ύφος του κ. Πολύδωρα και η ύψωση της φωνής του και οι αντιπολιτευτικοί τόνοι που έδωσε στη σημερινή συζήτηση. Διότι το κυριότερο θέμα το ότι έχουμε

σήμερα Συνήγορο του Πολίτη, έναν επιτυχημένο θεσμό που πανθομολογείται, αυτό καθιερώθηκε επί Κυβερνήσεως ΠΑΣΟΚ.

Εγώ θα έλεγα ότι η έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη έχει και θετική πλευρά, έχει και αρνητική πλευρά. Η θετική πλευρά είναι η αύξηση κάθε χρόνο των αναφορών και όλων αυτών οι οποίοι προσφεύγουν στο Συνήγορο του Πολίτη. Δηλαδή αυτό σημαίνει ότι ο Έλληνας πολίτης απέκτησε εμπιστοσύνη σε αυτό το θεσμό και προσφεύγει ανεξαρτήτως αν θα επιλυθεί ή όχι το πρόβλημα το οποίο έχει. Το αρνητικό είναι ότι η αύξηση των αναφορών δείχνει ότι τα προβλήματα στη Δημόσια Διοίκηση υπήρχαν, υπάρχουν και πιθανόν θα υπάρχουν και στο μέλλον.

Η στατιστική η οποία αναφέρεται στην έκθεση και θα έλεγα αρκετά αναλυτικά αδικεί την εικόνα του Συνηγόρου του Πολίτη. Τι εννοώ για να είμαι σαφής. Αυτό νομίζω ότι δεν ελέγχθη αυτήν την ώρα στην Αίθουσα αυτή και ούτε αναφέρεται και στην έκθεση. Έγιναν την πενταετία αυτή σαρανταδύο χιλιάδες περίπου αναφορές- καταγγελίες. Επελήφθη σε αυτές ο Συνήγορος του Πολίτη. Είχαν θετική έκβαση οι είκοσι χιλιάδες. Όμως δεν είναι αυτό το αποτέλεσμα το πραγματικό, δεν είναι οι είκοσι χιλιάδες είναι πολλαπλάσιος ο αριθμός του θετικού αποτελέσματος, δοθέντος ότι με την επίλυση μιας διαφοράς από τη διοίκηση μετά από παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη, υπήρξε νομολογία στη διοίκηση. Ο ίδιος υπάλληλος ο οποίος τη υποδείξει του Συνηγόρου του Πολίτη έλυσε θετικά ένα θέμα και το αυριανό θέμα που θα του ήρθε θα το έλυσε κατά τον ίδιο τρόπο. Αλλάζει η νοοτροπία. Δεν είναι μόνο ότι επιλύθηκαν αυτές οι είκοσι χιλιάδες υποθέσεις. Άλλαξε σε μεγάλο βαθμό η νοοτροπία των δημοσίων υπαλλήλων. Απέκτησαν εμπειρία από τη σωστή επίλυση μιας διαφοράς και επιλύουν και στο μέλλον κατά τον ορθό τρόπο και τις ανάλογες παρεμφερείς ή όμοιες διαφορές. Αυτό πιστεύω είναι πολύ σημαντικότερο από τον αριθμό των δέκα, είκοσι, τριάντα χιλιάδων διαφορών, οι οποίες πράγματι επελύθησαν θετικά. Και το θεωρώ πολύ σημαντικό κέρδος και πολύ μεγαλύτερο επίτευγμα του Συνηγόρου του Πολίτη. Γι' αυτό είπα ότι η έκθεση όπως είναι διατυπωμένη με αριθμούς και στατιστικές αδικεί το έργο του Συνηγόρου του Πολίτη. Είναι κατά την άποψή μου πάρα πολύ μεγαλύτερο. Γι' αυτό δεν είναι και τυχαίο το γεγονός ότι όλες οι πτέρυγες της Βουλής με πλήρη ομοθυμία όχι μόνο σήμερα αλλά θυμάμαι και τον Ιανουάριο όταν ψηφιζόταν ο νόμος που τροποποίησε το νομοθετικό καθεστώς που υπήρχε στο Συνήγορο του Πολίτη όλες οι πτέρυγες της Βουλής επαίνασαν το έργο και ήταν πρόθυμες να προσφέρουν σαν Βουλή, σαν νομοθετικό σώμα την οποιαδήποτε βοήθεια στο Συνήγορο του Πολίτη. Και αυτό είναι πάρα πολύ θετικό.

Τώρα θα πω κι εγώ κάτι γιατί κανείς δεν θέλει να κρύβεται πίσω από το δάκτυλό του. Η Δημόσια Διοίκηση νοσεί στη χώρα μας από συστάσεως ελληνικού κράτους.

Αυτή είναι μια διαπίστωση που δεν μπορεί να αμφισβητήσει κανείς. Πέρασαν κυβερνήσεις από τη χώρα μας, διαφόρων αποχρώσεων, διαφόρων ιδεολογιών, όμως στη Δημόσια Διοίκηση δεν μπόρεσαν να γίνουν σοβαρά πράγματα. Πιστεύω ότι με τα νομοθετήματα των τελευταίων δύο χρόνων, που έχουν έλθει στη Βουλή και αφορούν τη Δημόσια Διοίκηση και τον εκσυγχρονισμό της –τα οποία όμως δεν έχουν αποδώσει ακόμα πιστεύω ότι θα υπάρξει μία κίνηση προς τα μπρος της Δημόσιας Διοίκησης.

Αν τώρα θέλουμε να κάνουμε αντιπολίτευση και να πούμε ότι φταίει που έφυγαν οι Γενικοί Διευθυντές όταν ήλθε το ΠΑΣΟΚ, το οποίο τους ξαναέφερε κλπ, όλα αυτά είναι δικαιολογίες εν αμαρτίαις, μόνο για να λέμε εδώ ότι κάνουμε αντιπολίτευση και τίποτα άλλο.

Υπήρξαν την πενταετία αυτή, απ' ό,τι λέει η έκθεση, σαράντα δύο χιλιάδες καταγγελίες και αναφορές. Εάν, κατά την άποψή μου, στις αρμοδιότητες του Συνηγόρου του Πολίτη είχαν ενταχθεί από τότε, από το 1998, και οι τράπεζες και υπήρχαν ένας, δύο, τρεις, πέντε, ίσως, βοηθοί του Συνηγόρου του Πολίτη που θα ασχολούντο με τις τράπεζες, να είστε βέβαιος, κύριε Πρόεδρε, ότι οι αναφορές θα ξεπερνούσαν τις διακόσιες χιλιάδες μέσα στην πενταετία.

Βάζω το θέμα αυτό, γιατί και στην προηγούμενη νομοθετική ρύθμιση του Ιανουαρίου είχα υποστηρίξει –και το είχαν υπο-

στηρίξει όλοι οι συνάδελφοι, όλων των πτερύγων- ότι πρέπει στις αρμοδιότητες του Συνηγόρου του Πολίτη να είναι και οι τράπεζες. Δεν έγινε όμως δεκτό. Και όμως είναι ένα κομμάτι από το οποίο στενάζει ο ελληνικός λαός. Και ατυχώς μέχρι τώρα δεν υπάρχουν μέτρα για να ανακουφιστεί.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Εξαιρέθηκαν ρητά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Και να πω αυτό που λέει και ο κ. Γιαννακόπουλος, ότι στο προηγούμενο νομοσχέδιο, που έγινε νόμος του κράτους, υπήρχε νομοθετική πρόβλεψη με την οποία ρητά εξαιρούντο οι τράπεζες, κατά τρόπο ιδιαίτερος προκλητικό νομοτεχνικά.

Εν πάση περιπτώσει, μείναμε τότε, μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου, με τη δήλωση του κυρίου Υπουργού ότι θα μελετήσει το θέμα και ότι, εφόσον υπάρξει ανάλογη εσωτερική οργάνωση της υπηρεσίας του Συνηγόρου του Πολίτη, θα μπορέσει να αντιμετωπιστεί. Αναμένουμε έκτοτε τις αποφάσεις της Κυβέρνησης επί του θέματος αυτού, το οποίο θεωρούμε όλοι οι Βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου εξαιρετικά σημαντικό.

Θέλω να πιστεύω ότι και ο Συνήγορος του Πολίτη, ο νέος Συνήγορος και οι βοηθοί του θα το σκεφθούν σοβαρά και θα κάνουν την πρόβλεψη εισήγηση προς την Κυβέρνηση, ούτως ώστε ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη να πιάσει και αυτό το κεφάλαιο, το μεγάλο κεφάλαιο, το οποίο απασχολεί πάρα πολύ κόσμο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σπυριούνης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Συζητούμε σήμερα την έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη για το 2002. Αυτή περιλαμβάνει δύο βασικά σκέλη. Απεικονίζει τη συνολική διαπίστωση του συζητούμενου χρόνου, του 2002, από τη μία μεριά και από την άλλη μεριά κάνει μία μακροσκοπική θεώρηση της όλης θητείας –για να μην απομακρυνθώ από την παλιά μου ιδιότητα- του Συνηγόρου του Πολίτη.

Και είναι αξιέπαινο το συνολικό έργο, κατά γενική αποδοχή του Κοινοβουλίου. Οι λεπτομέρειες, ο εντοπιζόμενος των προβλημάτων, η συναγωγή συμπερασμάτων, η συγκρότηση προτάσεων, η επισήμανση ειδικών κρίσιμων σημείων και φορέων και υπηρεσιών, οι οποίες σαν το νόμισμα με τις δύο όψεις, από τη μια μεριά συμμορφώνονται και υλοποιούν με εξαιρετική διάθεση τα εντοπιζόμενα προβλήματα και από την άλλη μεριά έχουν τους αρνούμενους, τους μη συμμορφούμενους να κάνουν πράξη τις επισημάνσεις. Το άρθρο 103 του Συντάγματος αναφέρει το ότι η Δημόσια Διοίκηση υπάρχει για να υλοποιεί την κρατική θέληση και για να υπηρετεί τον πολίτη –και τα δύο είναι συναφή- στη δημοκρατία. Όσο το δεύτερο δεν υλοποιείται, τόσο τα περιθώρια της δημοκρατίας για αγώνες θα μένουν ανοικτά, κύριοι συνάδελφοι. Όσο δεν υπηρετείται στη δημοκρατία ο άνθρωπος, τόσο ο αγώνας για τον άνθρωπο και επομένως για τη δημοκρατία θα μένει ανοικτός και επιτακτικός, θα αποτελεί ιερό καθήκον όλων.

Να πω ότι στα δέκα κεφάλαια και στους τέσσερις ειδικούς θεματικούς κύκλους προσδιορίζονται όλα εκείνα τα στοιχεία που οδηγούν στην εξαγωγή κάποιων σαφών συμπερασμάτων για το δέον γενέσθαι, κύριε Υπουργέ. Θυμάμαι –θαύμασα την ομιλία σας και δεν με ρυμουλκεί το συναισθηματικό, είμαι σκληρός στρατιωτικός όταν χρειάζεται- ότι ήμασταν οι πρώτοι που μιλήσαμε περί αναστολής ποινικής δίωξης του κ. Μητσotάκη. Θα πρέπει να ήσαστε ο τρίτος από τους πέντε που δεν ενδώσαμε στην ποινική του δίωξη. Εγώ δεν ψήφισα κύριοι την ποινική δίωξη του κ. Μητσotάκη. Αν μπορώ να το χρησιμοποιήσω –θα το πω από σεβασμό- και ο Γιαννόπουλος είναι ο δεύτερος. Υποπεύομαι ότι ο Μπένος είναι ο τρίτος. Συγγνώμη που το λέω.

Ο αγώνας για την πατριδούλα, για το λαό μας πρέπει να είναι διαυγής, υπερκομματικός, αλήθειας, ειλικρίνειας. Γι' αυτό εξέφρασα τον έπαινό μου, κύριε Υπουργέ, για το σύνολο της ομιλίας σας.

Το δέον γενέσθαι ποιο είναι; Τι κάνουμε; Τι πράττουμε; Και εδώ κύριε Υπουργέ θα πρέπει να δεχθείτε ότι υπάρχει πρόβλημα παρά τα μέτρα. Και εγώ τα άκουσα με κατάπληξη και πρέπει να λέγονται, κύριοι συνάδελφοι. Εγώ έκανα να πάρω σύνταξη

περίπου επτά, οκτώ μήνες. Ήταν από τις χειρότερες περιόδους της προσωπικής μου ζωής, η οποία έφτανε μέχρι να προβληματίζεσαι εάν θα παραγγείλεις έναν καφέ, δεν υπήρχε δραχμή στην τσέπη. Ο αντιστράτηγος Ξαφνικά συνειδητοποίησε ότι έπαιρνε 152.000 δραχμές σύνταξη το 1989.

Όταν ο αγώνας είναι ειλικρινής, όταν έχει τη διαύγεια και την αντικειμενικότητα που περιλαμβάνει η έκθεση, όταν λέει τα σκατά σκάφη και τη σκάφη σκάφη, θριαμβεύει η δημοκρατία, κύριε Πρόεδρε. Και όταν θριαμβεύει η δημοκρατία σ' αυτόν τον ωραίο τόπο, θριαμβεύουν η πατρίδα και ο άνθρωπος που είναι το κέντρο της δημοκρατίας. Και εγώ εκφράζω το σεβασμό μου στον ιδρώτα σας, τις ευχές μου για δύναμη και πραγμάτωση ενός ακόμη ωραιότερου έργου και προς την Κυβέρνηση να ολοκληρώσει αυτό τον κύκλο των στοχασμών για το καλό του πολίτη που είναι συνταγματική απαίτηση, συνταγματική επιταγή.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Όταν οι στρατηγοί το 1989 έπαιρναν 150.000, οι Βουλευτές έπαιρναν 250.000, όχι σύνταξη αλλά μισθό, αποζημίωση.

Ο κ. Προκόπης Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Τι εννοείτε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Εννοώ το ότι υπάρχουν και ανάλογα μεγέθη για το 1989.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Ανάλογα ή δυσανάλογα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Όταν η αποζημίωση είναι 250.000; Δεν ξέρω τι εννοείτε για το αν είναι δυσανάλογα. Εγώ βάζω ένα μέτρο σύγκρισης. Από εκεί και πέρα αν είναι ανάλογο ή δυσανάλογο, ας το κρίνει η Αίθουσα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΙΟΥΝΗΣ: Ήταν 152.000, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Και η βουλευτική αποζημίωση ήταν 250.000. Η σύνταξη ήταν 152.000, ενώ η βουλευτική αποζημίωση ήταν 250.000.

Κύριε Παυλόπουλε, έχετε το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρακολούθησα τους συναδέλφους της κυβερνητικής Πλειοψηφίας, και ιδίως τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο, ο οποίος όταν τελείωσε την παρέμβασή του είχε το ίδιο ικανοποιημένο βλέμμα με αυτούς που εξέρχονται του εξομολογητηρίου, οι οποίοι έχουν κάνει την εξομολόγησή τους, έχουν πάρει άφεση αμαρτιών, μπορούν να μεταλάβουν των αχράντων μυστηρίων και είναι έτοιμοι να κάνουν νέες αμαρτίες. Γιατί για ορισμένους το μυστήριο της μετανοίας έχει και αυτήν την ευκολία.

Το λέω αυτό το πράγμα, γιατί βλέπετε ότι το χαμόγελο με το οποίο κάνουν κριτική στην Κυβέρνηση, χωρίς όμως να αναζητούν τις ευθύνες εκείνων που βαρύνονται για αυτά που βλέπουμε, χρησιμεύει για να μπορούν να βγαίνουν προς τα έξω και να λένε ότι κάνουν το καθήκον και της Κυβέρνησης και της Αντιπολίτευσης. Με απλά λόγια, είναι ικανοποιημένος και ο «χωροφύλαξ» και ο «αστυφύλαξ».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι έτσι τα πράγματα. Οι μηχανισμοί που λειτουργούν στην Ελλάδα δεν μπορεί να είναι όλοι μηχανισμοί καταγγελτικοί. Πρέπει να υπάρχουν και κυρωτικοί μηχανισμοί. Είστε ικανοποιημένοι γιατί ο Συνήγορος του Πολίτη κάνει καλά τη δουλειά του –και τον ενισχύουμε όλοι για να το κάνει αυτό– αλλά καταγγέλλει πράγματα. Και το ζήτημα είναι γιατί υπάρχουν αυτά που καταγγέλλει ο Συνήγορος του Πολίτη, ποιοι ευθύνονται που υπάρχουν και τι κάνει η Κυβέρνηση για να προλάβει τέτοια φαινόμενα ή να επιβάλλει τις κυρώσεις σε αυτούς που ευθύνονται για αυτά. Γι' αυτά όμως δεν κάνει κουβέντα η Κυβέρνηση.

Εγώ θα περίμενα σε μία τέτοια συζήτηση να αναδειχθούν οι εστίες της διαφθοράς, που επισημαίνει ο Συνήγορος του Πολίτη, όπως και το ποιοι είναι υπεύθυνοι για αυτές και τι μέτρα λαμβάνονται για να οδηγηθούμε είτε στην πρόληψη είτε στην καταστολή τους. Όχι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να λέμε «τι καλά που τα λέει ο Συνήγορος του Πολίτη, γιατί τα δεινά είναι αυτά» ή να λέμε «πάντα έτσι ήταν η Δημόσια Διοίκηση»!

Η Ελλάδα σε επίπεδο κατάταξης διαφθοράς ποτέ δεν ήταν 44η μεταξύ των 102 χωρών, ούτε ήταν κάτω από χώρες όπως ο Άγιος Μαυρίκιος και το Μπαλί. Τώρα έγινε, επί αυτών των ημερών. Το κατόντημα είναι τωρινό. Η διαφθορά έχει γιγαντωθεί

τώρα, όπως και η διαπλοκή. Οι εστίες είναι συγκεκριμένες, εστίες θεσμικές, εστίες οικονομικές, εστίες πολιτικές. Δεν ξέρουμε τι γίνεται με τις θεσμικές εστίες της διαφθοράς, οι οποίες όχι μόνο καλύπτουν τη διαφθορά αλλά δημιουργούν ένα είδος ασυλίας; Για αυτές δεν θα πούμε τίποτα; Δεν ξέρουμε πως τα τελευταία χρόνια με την μέθοδο της θεμιτής παρανομίας που ήταν ολόκληρη νομοθεσία, καλύπτει τη διαφθορά και τη διαπλοκή, άρα και την αναποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης; Εκεί είναι το ζητούμενο.

Εγώ αυτά περίμενα να ακούσω από την Κυβέρνηση και δεν άκουσα απολύτως τίποτα. Άκουσα μάλιστα πρόσφατα τον Πρωθυπουργό να ομολογεί και εκείνος –με την ίδια μέθοδο που χρησιμοποιήσατε προηγουμένως– ότι δεν πάνε καλά τα πράγματα. Αλλιώς δεν θα μας εξήγγειλε ότι ο εκσυγχρονισμός έρχεται μετά το τέλος της Ελληνικής Προεδρίας.

Αλλά ποιος εκσυγχρονισμός; Ακούμε τον εκσυγχρονισμό τουλάχιστον από το 1996. Δεν τον είδαμε όμως ακόμα. Αυτό επισημαίνει η έκθεση του Συνήγορου του Πολίτη, την έλλειψη εκσυγχρονισμού, το κατόντημα της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Μπράβο του που το επισημαίνει! Αυτό δείχνει ότι είναι Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή.

Οι παραλήπτες αυτού του μηνύματος όμως ποιοι είναι και τι κάνουν; Παραλήπτες είναι και η Κυβέρνηση και η κυβερνητική Πλειοψηφία και η Αξωματική Αντιπολίτευση και η Αντιπολίτευση στο σύνολό της. Το ζήτημα είναι τι κάνουν. Η Κυβέρνηση «αγρόν αγοράζει». Η κυβερνητική Πλειοψηφία είναι ικανοποιημένη γιατί καταγγέλλει.

Εμείς το δηλώνουμε, κύριε Πρόεδρε. Η κατάσταση δεν πάει άλλο. Πρέπει να γίνουν συγκεκριμένες θεσμικές τομές εδώ και τώρα και καθένας να αναλάβει τις ευθύνες του. Όχι μετά την Ελληνική Προεδρία αλλά και πριν το τέλος της. Δεν μας «μάρνανε» η Ελληνική Προεδρία για να πάρουμε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, εκτός αν οι Υπουργοί ασχολούνται μόνο με αυτό το καθήκον. Δεν το βλέπουμε όμως και αυτό. Περὶ άλλα τυρβάζουν.

Εμείς ως Νέα Δημοκρατία θα την πάρουμε την πρωτοβουλία και θα μιλήσουμε για συγκεκριμένους τομείς για συγκεκριμένα πράγματα και θα κάνουμε και συγκεκριμένες προτάσεις. Και θέλω να δω την Κυβέρνηση τι θα πει τις αμέσως επόμενες ημέρες πάνω σ' αυτές τις προτάσεις. Και το λέω καλόπιστα. Γιατί εμείς αποδείξαμε μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα ότι ό,τι καλό ήρθε το στηρίξαμε. Δεν είμαστε ΠΑΣΟΚ το οποίο δεν είπε ούτε ένα «ναί» σε κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας. Εμείς ό,τι βρήκαμε σωστό, το ψηφίσαμε. Απόδειξη: ο θεσμός του Συνήγορου του Πολίτη. Και θα φέρουμε συγκεκριμένα μέτρα και θα προτείνουμε συγκεκριμένα μέτρα και ελπίζω η Κυβέρνηση να μη θεωρήσει ότι είναι αντιπολιτευτική η τακτική μας. Αν έχει τίποτα καλύτερο, να μας το πει.

Η καλύτερη απάντηση στο Συνήγορο του Πολίτη και στη μεγάλη προσπάθεια που κάνει αυτός ο θεσμός είναι να καταλάβουμε ότι αυτά που καταγγέλλει πρέπει του χρόνου να είναι λιγότερα και του παραχρόνου ακόμη λιγότερα. Και τότε ακριβώς θα δικαιώσει ο θεσμός αυτός την ύπαρξή του. Τότε κι εμείς θα έχουμε πάρει το μήνυμα. Διαφορετικά, το να είμαστε ικανοποιημένοι διότι κραυγάζουμε προς τον Ελληνικό Λαό ότι κάτι δεν πάει καλά σ' αυτόν τον Τόπο, σημαίνει ότι δεν κάνουμε τη δουλειά μας. Ο Ελληνικός Λαός ανησυχεί. Το να ανησυχούμε κι εμείς μαζί του αλλά να μην κάνουμε τίποτε απολύτως σημαίνει ότι δεν έχουμε καταλάβει γιατί βρισκόμαστε μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα και η Κυβέρνηση και οι Βουλευτές.

Εμείς ως Βουλευτές, από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, καταλαβαίνουμε το μήνυμα και θα πάρουμε την ευθύνη να φέρουμε την πρότασή μας στη Βουλή, έστω κι αν δεν είμαστε Κυβέρνηση, πιστεύοντας ότι και οι συνάδελφοι από το χώρο της Συμπόλιτευσης θα συμπράξουν μαζί μας, επιτέλους, για να μη μένουμε απαθείς σ' αυτό το κατόντημα μιας Δημόσιας Διοίκησης που βυθίζει τον Τόπο στο τέλμα και, βεβαίως, τους Έλληνες σε απελπισία. Ιδίως δε τους νέους Έλληνες. Γιατί η έλλειψη αξιοκρατίας και διαφάνειας πλήττει πρωτίστως τις μελλοντικές γενιές, εκείνες που δεν έχουν στην κυριολεξία στον ήλιο μοίρα, για να μπορέσουν να εξελιχθούν και να αναπτύξουν την προσωπικότητά τους.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Κουρουμπλής έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, συζητούμε σήμερα στην Εθνική Αντιπροσωπεία την έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη, ενός θεσμού που με τη λειτουργία του, τη δραστηριότητά του έχει εμπεδώσει τη σχέση εμπιστοσύνης του με την κοινωνία ολόκληρη και με τον πολιτικό κόσμο όλον.

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι με αυτήν την έκθεση ακτινογραφείται ο τρόπος λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης και αναδεικνύεται με εύληπτο τρόπο η λειτουργική θρόμβωση πολλών τομέων της δράσης της. Ωστόσο, θα ήθελα να επισημάνω ότι η κριτική που ακούγεται θα έπρεπε να είναι κριτική που να υποδεικνύει τα λάθη και να προτείνει συγκεκριμένες λύσεις. Διότι η κριτική που απαξιώνει ό,τι γίνεται νομίζω ότι έχει μέσα της την αντίληψη του εκμηδενισμού και δεν συμβάλλει στον παραγωγικό πολιτικό διάλογο, που πραγματικά προάγει και τον πολιτισμό της πολιτικής και την αισθητική της και δημιουργεί, αν θέλετε, ένα περιβάλλον μέσα στο οποίο μπορούμε να εργαστούμε και να συνεργαστούμε όλοι, αλληλοσυμπληρώνοντας με τις ιδέες και τις προτάσεις μας τις προσπάθειες που πρέπει να αναλαμβάνει η Κυβέρνηση προκειμένου να βελτιωθεί αυτός ο πολύ σημαντικός τομέας που έχει να κάνει όχι μόνο με αυτό που λέμε εν στενή έννοια «ανάπτυξη της χώρας», αλλά κυρίως με την ποιότητα της ζωής του πολίτη. Γιατί σήμερα τα μεγέθη έχουν σημασία όταν είναι μεγέθη ποιότητας κι όχι αριθμών.

Κύριε Πρόεδρε, η λογική της ωριοποίησης και η λογική του εκμηδενισμού είναι οι δύο όψεις ενός και του αυτού νοήματος που οδηγούν στη χειραγώγηση της πολιτικής σκέψης και δεν απελευθερώνουν την αντίληψη που πρέπει να έχουμε όλοι όσοι είμαστε εδώ, για να συμβάλουμε σ' αυτό που λέμε «βελτίωση της Δημόσιας Διοίκησης».

Οφείλουμε βεβαίως να αναγνωρίσουμε ότι η Δημόσια Διοίκηση έχει κάνει σημαντικούς βηματισμούς σε πάρα πολλούς τομείς. Ιδιαίτερα, αν θέλετε, ο τελευταίος θεσμός των ΚΕΠ είναι μια σημαντική συνεισφορά στη βελτίωση αυτής της υπόθεσης. Μπορούμε λοιπόν να αναγνωρίσουμε και σε αρκετούς δημοσίου υπαλλήλους την εργατικότητα, τη συνέπεια, τη μελέτη, αλλά δυστυχώς πρέπει να αναγνωρίσουμε και σε πάρα πολλούς άλλους την αδιαφορία, τη «λούφα», αν θέλετε, και πολλές φορές και το επίορκον της λειτουργίας τους, γιατί υπάρχουν και τέτοια φαινόμενα. Οφείλουμε λοιπόν να αποδωίσουμε αυτή την πραγματικότητα και βεβαίως να αποδώσουμε σ' εκείνους που εργάζονται εκείνα που πρέπει να αποδώσουμε, αλλά και να δούμε αν πραγματικά οι πειθαρχικές λειτουργίες της Δημόσιας Διοίκησης βρίσκονται σ' εκείνο το βαθμό που πρέπει, ώστε να αποδώσουν σε εκείνους που είναι επίορκοι, σ' εκείνους που αδιαφορούν και «λουφάρουν», εκείνο που πρέπει να αποδώσουν.

Και βεβαίως πρέπει να αναγνωρίσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακριβώς τις αδυναμίες της Δημόσιας Διοίκησης ώστε με την παρέμβασή μας και με τον πολιτικό μας λόγο η Κυβέρνηση να προσπαθήσει να βελτιώσει αυτές τις καταστάσεις. Το να προβαίνει κανείς σε μια εξομολόγηση –διότι μίλησε για εξομολόγηση ο κ. Παυλόπουλος– είναι μια γενναιότητα, το να μη μετανοεί για αυτά που έχει κάνει όμως είναι πάρα πολύ κακό. Και εδώ μας θύμισαν εποχές επιθεωρητών, μας θύμισαν εποχές πολεοδομίας αλλά δεν μας λένε γιατί τα βόρεια προάστια κράτησαν έναν άλλον πολεοδομικό χαρακτήρα και γιατί τα νότια προάστια, τα φτωχά προάστια έγιναν αυτά που έγιναν στην Αθήνα.

Λοιπόν, ας αναλογισθούμε τις ευθύνες που έχουμε όλοι, ας μην ωριοποιούμε την εποχή τη δική μας και ας μην απαξιώσουμε την εποχή των άλλων. Οφείλουμε λοιπόν με υπευθυνότητα, με ειλικρίνεια να αποτιμήσουμε αυτό που λέμε πραγματικότητα. Και η πραγματικότητα σε πάρα πολλούς τομείς είναι πάρα πολύ δυσχερής και δυσμενής, κύριε Υπουργέ. Εγώ πιστεύω ότι πρέπει να ρίξετε το βάρος στην αξιοποίηση των θεσμών για τους ελεγκτικούς μηχανισμούς. Οι ελεγκτικοί μηχανισμοί είναι σε μεγάλο βαθμό αναξιόπιστοι σε πάρα πολλούς τομείς της Δημόσιας Διοίκησης και παρά τις προσπάθειες που

μπορεί να κάνει η Κυβέρνηση –και κάνει προσπάθειες όπως και όλες οι κυβερνήσεις θέλουν να κάνουν προσπάθειες τέτοιες– είναι τέτοιοι αυτοί οι ελεγκτικοί μηχανισμοί που δεν απελευθερώνουν εκείνες τις δυνάμεις που θα βοηθήσουν πραγματικά την πρόοδο της κοινωνίας και της χώρας. Διότι πιστεύω, κύριε Υπουργέ, ότι τουλάχιστον το 30% των δαπανών που ξοδεύει το ελληνικό κράτος θα μπορούσε να παίξει ένα ρόλο αλλά κατασπαταλάται με κακό τρόπο, γιατί δεν υπάρχουν μηχανισμοί ελεγκτικοί που πραγματικά να μπορούν να βάζουν φρένο σε αυτές τις εξελίξεις.

Η γραφειοκρατία και η πολυνομία: Οφείλουμε και εμείς εδώ στο Κοινοβούλιο να βρούμε τον τρόπο με τον οποίο εργαζόμαστε. Παράγουμε νόμους, πάρα πολλούς νόμους, καλύπτει ο ένας νόμος τον άλλον, δημιουργείται μια σύγχυση, μια έλλειψη πληροφόρησης και όλα αυτά έχουν ένα αποτέλεσμα δυσμενές, το οποίο αποβαίνει εις βάρος των δικαιωμάτων του πολίτη.

Τα κοινωνικά δικαιώματα είναι ζητήματα τα οποία αναδεικνύονται μέσα από την έκθεση, δικαιώματα τα οποία πραγματικά δεν αποδίδονται στον πολίτη. Οφείλουμε, λοιπόν, να επιστήμουμε αυτόν τον ευαίσθητο τομέα που έχει να κάνει ιδιαίτερα με ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρώτου και δεύτερου βαθμού είναι ένας τομέας που πραγματικά είναι ουσιαστικά ανεξέλεγκτος. Και εδώ επαναφέρω μια πρόταση που είχα κάνει, κύριε Πρόεδρε, μαζί με άλλους συναδέλφους να θεσπισθεί στα πλαίσια του Κανονισμού της Βουλής η Επιτροπή Περιφέρειας, η μόνιμη επιτροπή του Κοινοβουλίου που θα ασχολείται με τον κοινοβουλευτικό έλεγχο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και της περιφέρειας, θεσμών που αποκτούν όλο και περισσότερες αρμοδιότητες, όλο και μεγαλύτερη δυνατότητα οικονομικής διαχείρισης και οι οποίοι ουσιαστικά δεν υφίστανται κανέναν έλεγχο από το Κοινοβούλιο.

Νομίζω, λοιπόν, ότι αυτός ο θεσμός, όπως και ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη είναι απαραίτητος να θεσπισθεί για να βελτιώσουμε και να διευρύνουμε τη δημοκρατία, για να δημιουργήσουμε ισχυρά αναχώματα αποθεσμοποίησής της από δυνάμεις που πραγματικά θέλουν να λειτουργούν ανεξέλεγκτα μέσα στην κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νίκος Κωνσταντόπουλος και ο Βουλευτής Βοιωτίας κ. Ευάγγελος Μπισιάκος, ζητούν ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Εγκρίνει η Βουλή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε.

Ο κ. Τσιπλάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, πάλι στο επίκεντρο των προβληματισμών και των διαξιφισμών μας το ζήτημα της Δημόσιας Διοίκησης, επ' αφορμή βέβαια και των πάμπολλων παρατηρήσεων μεγίστης αξίας που εμπεριέχονται σ' αυτήν τη συζητούμενη συγκεκριμένη έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη.

Εκείνο το οποίο αναμφισβήτητα γι' άλλη μια φορά προέκυψε είναι ότι έχουμε μία κοινή βάση, μία αφετηρία, η οποία εν ολίγοις έγκειται στο ότι όλοι αποδεχόμαστε ότι η Δημόσια Διοίκηση υποβοηθά την αναπτυξιακή διαδικασία, επηρεάζει την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των προβλεπόμενων από το θεσμικό μας πλαίσιο –η χρηστή Δημόσια Διοίκηση– και βεβαίως επηρεάζει αυτή την αποκαλούμενη τα τελευταία χρόνια «ποιότητα ζωής».

Όμως, πέραν της γενικής θεώρησης, το ζητούμενο είναι ποια είναι συγκριτικά –ανατρέχοντας σ' ένα βάθος χρόνου– η υπάρχουσα βιούμενη κατάσταση από τον πολίτη, εάν, δηλαδή, σε βάθος χρόνου και πάντα συγκρινόμενη αυτή η χρονική απόσταση με το παρόν με τα προσδοκώμενα εις το μέλλον και κατά πόσο μπορεί να διαφαίνεται μία εξελικτική πορεία, μία πορεία, δηλαδή, καταπολέμησης χρονίων υπαρχόντων προβλημάτων εις τη Δημόσια Διοίκηση.

Τα λέω αυτά, διότι θεωρώ ότι η ουσία της συγκεκριμένης

συζητούμενης έκθεσης έγκειται ακριβώς σε αυτό το σημείο με την έννοια ότι η συγκεκριμένη έκθεση επισημαίνει κυρίως και θεμελιακά ότι σε σχέση κατ'αρχήν με την περυσινή έκθεση και τις υποθέσεις που απετέλεσαν αντικείμενο ερεύνης αυτής της συγκεκριμένης ανεξαρτήτου αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη έχουμε διπλασιασμό σε απόλυτο αριθμό, αλλά και μεγάλη ποσοστιαία αύξηση των περιπτώσεων που επισημαίνονται ότι είναι ελεγκτές και χρειάζονται και παραπέρα νομοθετική αντιμετώπιση, πλην όμως σε όσες των περιπτώσεων οι επισημάνσεις, αιτιάσεις, απόψεις, τα πορίσματα του Συνηγόρου του Πολίτη απευθύνονται στη Δημόσια Διοίκηση, αυτές οι απόψεις δεν γίνονται δεκτές.

Αυτό είναι το σημαντικό ζήτημα και αντί σε αυτό να υπάρχει συγκεκριμένη απάντηση σε τι εμείς αυτήν τη στιγμή ως Νέα Δημοκρατία –και θέλω να πιστεύω αντικειμενικά και με λογισμό ο καθένας ακούσας τα όσα διεμείφθησαν- καταλήγουμε, καταλήγουμε στο ότι γι' άλλη μια φορά χρυσώνετε το χάπι στον ελληνικό λαό, βάζετε το κάρο μπροστά από τα βόδια, επικαλύπτετε με χρυσόχαρτο μία εκρηκτική πραγματικότητα.

Αυτό δεν θα έπρεπε να το κάνετε επικαλούμενοι μεμονωμένα και αποσπασματικά περιπτώσεις, οι οποίες μπορεί να προσδώσουν αυτό, το οποίο εσείς ως νόημα θέλατε αυτήν τη στιγμή να μεταφέρετε στην Αίθουσα και το οποίο προφανώς δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Διότι λίγο-πολύ εκείνο το οποίο ειπώθηκε είναι ότι καθιερώσαμε ένα θεσμό τηλεφωνικών κλήσεων –αυτός πήρε και παγκόσμιο βραβείο- καθιερώσαμε ένα άλλο θεσμό Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών.

Δεν ξέρω υπό ποιες άλλες –πέραν των άλλων συγκεκριμένων αναλύσεων- σκέψεις από πλευράς σας θεωρείτε ότι αυτός ο θεσμός λύνει το πρόβλημα της παθογένειας της Δημόσιας Διοίκησης και ως εκ τούτου είμαστε σε καλό δρόμο. Μπαίνει δε και η επίκληση ότι από συστάσεως του ελληνικού κράτους η Δημόσια Διοίκηση έτσι λειτουργεί και νομίζω ότι γι' άλλη μια φορά καταδεικνύεται ότι η κυβερνώσα παράταξη είναι αυτή που είναι απαραίτητη για τον τόπο, αυτή η οποία αντιμετωπίζει τα προβλήματα, πλην όμως θέλει αρκετές ακόμα δεκαετίες να βρίσκεται στην Κυβέρνηση, για να μπορέσει να επιλύσει και κάποια προβλήματα!

Αυτή η επίκληση θεωρείται και βάσιμη –γιατί αυτός είναι ο ισχυρισμός σας- διότι μας λέτε λίγο-πολύ ότι κάθε χρόνο λύνουμε και κάποια προβλήματα, χωρίς όμως να μας λέτε ότι σε πάμπολλους τομείς τα προβλήματα διευρύνονται. Σίγουρα σαν Κυβέρνηση κάποια στιγμή λύνετε και κάποια προβλήματα. Είναι αυτό επιχειρηματολογία, είναι αυτός ισχυρισμός για να μας πείτε ότι κάνετε αναγκαίες και θεσμικές παρεμβάσεις στη Δημόσια Διοίκηση;

Κατάληξη: Γι' άλλη μια φορά η Νέα Δημοκρατία δεν μένει μόνο σε αυτή την ελεγκτική επιχειρηματολογία, την αντιπολιτευτική –με την καλή όμως του όρου έννοια, δηλαδή της ουσιαστικής και βάσιμης άποψης- αλλά προχωρά σε προτάσεις. Αυτές ειπώθηκαν από πλευράς και του εισηγητού μας με την έννοια ότι εμείς έχουμε επαναφέρει στο πολιτικό προσκήνιο την άποψη περί επανιδρύσεως του κράτους, της Δημόσιας Διοίκησης, μία άποψη η οποία έχει ουσιαστικό περιεχόμενο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ θα σας έλεγα πολύ απλά ότι αυτή η άποψη δεν στηρίζεται παρά σε αναγκαίες παραδοχές, οι οποίες επιβάλλονται από την ομαλή, φυσιολογική πορεία των πραγμάτων, όταν κάποιος με λογισμό και σύνεση και ανυστερόβουλα και ανυπόκριτα θέλει να προσεγγίσει μία συγκεκριμένη απαξιωμένη κατάσταση και θέλει πράγματι να την αντιμετωπίσει επί της ουσίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει ξανά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς πράγματι θα λειτουργήσουμε αντιγραφειοκρατικά. Εμείς θα άρουμε την πολυνομία. Εμείς θα άρουμε τις περιπτώσεις, που ανεξέλεγκτα υπάρχει διακριτική ευχέρεια στη Δημόσια Διοίκηση. Εμείς θα κάνουμε μικρότερο το κράτος στην οικονομία. Πράγματι κάποιες συγκεκριμένες διαδικασίες θα τις απλουστεύσουμε και να είσθε βέβαιοι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, κύριε συνάδελφε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ: Τελείωσα, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς σε ζητήματα μείζονος ενδιαφέροντος, όπως ασφαλιστικών ταμείων που απασχολούν πολλούς πολίτες, φορολογικών ζητημάτων ή άλλων ζητημάτων ποιότητας ζωής, καθημερινότητας του πολίτη να είσθε βέβαιοι –αυτή είναι η υπόσχεσή μας και πιστεύω ότι συντόμως θα την υλοποιήσουμε- ότι θα κάνουμε τις αναγκαίες θεσμικές παρεμβάσεις για να προκύψει ότι η Δημόσια Διοίκηση πρέπει να λειτουργεί κατά χρηστό τρόπο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, κύριε Τσιπλάκη.

Ο κ. Πολύζος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο Συνήγορος του Πολίτη αποτελεί αναμφίβολα ένα θεσμό μεγάλης σημασίας. Με το έργο του έχει αναδειχθεί σε βασικό παράγοντα προστασίας των συμφερόντων των πολιτών και εντοπισμού φαινομένων κακοδιοίκησης.

Δυστυχώς ενώ στις υπόλοιπες χώρες όπου εφαρμόζεται ο θεσμός, οι παρατηρήσεις του Συνηγόρου του Πολίτη γίνονται αφορμή για διορθωτικές παρεμβάσεις στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης, στη χώρα μας υπάρχει μια διαρκής στασιμότητα. Με άλλα λόγια, σε ότα μη ακουόντων πηγαίνουν οι υποδείξεις του Συνηγόρου του Πολίτη με αποτέλεσμα η πιο σημαντική λειτουργία να παραμένει ανενεργή, με ολοκληρωτική ευθύνη της Κυβέρνησης.

Στα πέντε χρόνια λειτουργίας της αρχής μόνο το 39% των νομοθετικών και λειτουργικών προτάσεων της έχει γίνει αποδεκτό. Είναι χαρακτηριστικό ότι στον κύκλο ποιότητας ζωής το 81% των προτάσεων του Συνηγόρου δεν έχουν γίνει αποδεκτές. Και ενώ η Κυβέρνηση του κ. Σημίτη πασχίζει να μας πείσει για το κοινωνικό της πρόσωπο, δεν εφαρμόζει το 69% των προτάσεων του κύκλου κοινωνικής προστασίας. Μάλιστα παρά την ομόφωνη στήριξη του Συνηγόρου του Πολίτη από όλα τα κόμματα και την υψηλή αποδοχή του από το λαό, το 2002 ήταν χρονιά κατά την οποία διπλασιάστηκε το ποσοστό των υποθέσεων κακοδιοίκησης, για τις οποίες η διοίκηση δεν αποδέχθηκε τις προτάσεις της αρχής και δεν επέλυσε το πρόβλημα.

Αυτή η Δημόσια Διοίκηση, η αναποτελεσματική, η βραδυκίνητη, η χωρίς αντανάκλαστικά είναι εκείνη που έχτισαν οι διαδοχικές κυβερνήσεις των τελευταίων ετών με αναξιοκρατία, με πελατειακή και καθεστωτική νοοτροπία.

Θέλω επίσης να σταθώ σε μία ακόμα σημαντική παρατήρηση του απερχομένου συνηγόρου του κ. Διαμαντούρου για τις αιτίες της κακοδιοίκησης, γιατί το νόημα που απέδωσε ο κ. Μαντέλης δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Ανέφερε για τις αιτίες της κακοδιοίκησης και της διαφθοράς ότι στην Ελλάδα διαχέεται ένα ιδιόμορφο ιδεολογικό σκεπτικό από ορισμένους κύκλους, οι οποίοι επικαλούνται έννοιες, όπως «το απολυταρχικό μετεμφυλιακό παρελθόν» και διαστρεβλώνουν έννοιες, όπως «το ανθρώπινο πρόσωπο της δημοκρατίας», προκειμένου να δικαιολογήσουν την παντελή έλλειψη ελέγχου, την ασυδοσία και την ατιμωρησία στη Δημόσια Διοίκηση.

Αυτή όμως είναι ακριβώς και η φρασεολογία του Πρωθυπουργού κ. Σημίτη. Τα υιοθετεί προκειμένου με την παρελθοντολογία να διχάσει τον ελληνικό λαό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα νομοσχέδια που έχουν ψηφιστεί τα τελευταία χρόνια για τη Δημόσια Διοίκηση είναι δεκάδες. Όμως, το μόνο αποτέλεσμα που έχουν είναι να δημιουργούν κάθε φορά σύγχυση, χωρίς να επιφέρουν καμία ουσιαστική βελτίωση στην ποιότητα ζωής του πολίτη, γεγονός που αποτυπώνεται, βέβαια, σε όλες τις δημοσκοπήσεις.

Οι πολίτες βλέπουν σαν Γολγοθά τη Δημόσια Διοίκηση, όταν πρόκειται να αποταθούν σ' αυτή. Απορώ, κύριε Υπουργέ –χωρίς να θέλω να διαφωνήσω μαζί σας- και μόνω με την εντύπωση ότι, όπως ο κ. Σημίτης, έτσι και εσείς οι Υπουργοί δεν ζείτε την πραγματικότητα. Έχετε αντιληφθεί ότι οι συνταξιούχοι του ΟΓΑ μπορούν να παίρνουν τη σύνταξή τους σε τρεις, σε πέντε ή σε οκτώ μήνες; Δεν έχετε αντιληφθεί ότι υπάρχουν συνταξιούχοι,

οι οποίοι ταλαιπωρούνται δύο και τρία χρόνια, προπαντός όταν υπάρχει διαδοχική ασφάλιση με το εξωτερικό ή ότι οι εκτιμήσεις από τα καιρικά φαινόμενα δεν καταβάλλονται;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τέλος, το μόνο που μπορώ να πω είναι ότι και εγώ, όπως και όλοι στη Νέα Δημοκρατία, έχουμε απόλυτη εμπιστοσύνη στο Συνήγορο του Πολίτη, ο οποίος αποτελεί μία ελπίδα γι' αυτούς τους ανθρώπους και, ειδικότερα, τους ταλαιπωρημένους που ζουν στην ελληνική επαρχία, στην ελληνική ύπαιθρο, προκειμένου να βρουν λύση στα χρόνια ζητήματά τους.

Κύριε Υπουργέ, έχετε αποταθεί τηλεφωνικώς, χωρίς να πείτε την ιδιότητά σας, σε κάποια υπηρεσία, για να δείτε πόσα τηλεφωνήματα θα κάνετε, πόσα τηλεφώνω θα σας δώσουν οι υπάλληλοι, προκειμένου να βρείτε εκείνον που πρόκειται να σας εξυπηρετήσει; Γι' αυτό σας είπα ότι μένω με την εντύπωση ότι η Κυβέρνηση έχει χάσει αυτό που λέγεται «επαφή με το περιβάλλον, με τους πολίτες».

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Το λόγο έχει ο κ. Τασούλας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, η συζήτηση φέτος επί της εκθέσεως Συνηγόρου του Πολίτη για το έτος 2002 γίνεται ενώπιον μίας εν αποδρομή Κυβερνήσεως και ενώπιον ενός ελληνικού λαού, ο οποίος με τεράστια δυσπιστία αντιμετωπίζει πλέον την επαγγελία ή την εξαγγελία ότι υπάρχει περιθώριο για μία πολύ πιο διαφορετική Δημόσια Διοίκηση.

Κύριε Υπουργέ, είναι «επιτυχία» σας -μεταξύ άλλων- το γεγονός ότι έχει πεισθεί ο ελληνικός λαός ότι είναι τόσο μεγάλο το χάλι και τόσο βαθύ το πρόβλημα στη Δημόσια Διοίκηση που, αν κανείς θέλει να πει ειλικρινώς ότι αισθάνεται την ανάγκη να απευθυνθεί προς τους συμπολίτες του και να υποσχεθεί κάποια ριζική βελτίωση της Δημοσίας Διοικήσεως, μάλλον θα αντικρίσει δύσπιστα βλέμματα και μάλλον κινδυνεύει να γίνει -σιωπηλά ή φανερά- περιγέλος, διότι είναι τέτοιο το κακό που έχετε προξενήσει στη Δημόσια Διοίκηση που η μοναδική ελπίδα σας, για να μη σας καταλογίσει κανείς ευθύνες, είναι να αντιμετωπίσει κανείς το θέμα με μία περίπου απέλπιδα στάση.

Υπερπηδώντας, λοιπόν, την αμηχανία που προκαλεί σε κάποιον η επιθυμία του να υποστηρίξει και να πιστέψει ότι υπάρχει και μία διαφορετική Δημόσια Διοίκηση που δικαιούται ο ελληνικός λαός και που το ΠΑΣΟΚ εδώ και δεκαετίες του την έχει στερήσει, θα πω ότι και φέτος η υπό συζήτηση έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη δίνει αυτά τα φωτεινά σημεία, τα οποία πρέπει κανείς να αδράξει, να αξιοποιήσει και να πείσει ότι αποτελούν ένα θεμελιωμένο αφετηριακό σημείο για την επανίδρυση, την επανασύσταση ή την αναδιάρθρωση της καταρρακωμένης σήμερα Δημόσιας Διοικήσεως.

Δεν είναι διατύπωση αντιπολιτευτική το γεγονός ότι η κακοδιοίκηση σήμερα αποτελεί φαινόμενο συστημικό, διάχυτο και εκτενές.

Αυτό λέει στον πρόλογο της συζητούμενης εκθέσεως ο καθηγητής κ. Διαμαντούρος, ο οποίος σήμερα ατενίζει το νεοελληνικό διοικητικό βάραθρο από το ύψος της ευρωπαϊκής του καταξίωσης. Και δεν είναι νεοδημοκρατική αντιπολιτευτική τοποθέτηση αυτή που κατατάσσει τις αιτίες αυτής της διοικητικής καταβαράθρωσε στην ανεξέλεγκτη πολυνομία, στην κακώς εννοούμενη επιείκεια, στο χρονοβόρο των διαδικασιών και στον άκρατο κομματισμό.

Από εκεί και πέρα, για εσάς μεν ασθενής παρηγορία είναι η δυσπιστία του ελληνικού λαού σε οποιαδήποτε εξαγγελία περί διορθώσεως της Δημοσίας Διοικήσεως, για εμάς βαρύ φορτίο είναι να αποδείξουμε στην πράξη περισσότερο από το να πείσουμε προκαταβολικά -γιατί σας εξήγησα ότι υπάρχει μια δυσπιστία πλέον γι' αυτό το θέμα- ότι υπάρχει Δημόσια Διοίκηση ότι μπορεί να επανασταθεί, ότι μπορεί να σταθεί στα πόδια της. Τότε ο Συνήγορος του Πολίτη δεν θα είναι αυτό που λέγεται σήμερα στην έκθεση, δηλαδή το αντίβαρο στη σημερινή κακοδαιμονία της διοικήσεως, αλλά ένας άλλος μηχανισμός που θα βοηθά τη διοίκηση να είναι πιο αποτελεσματική και πιο κοντά στον πολίτη.

Σήμερα ο Συνήγορος του Πολίτη λόγω της αποσαθρώσεως της Δημόσιας Διοικήσεως κατήντησε, όπως ομολογείται από τον ίδιο το Συνήγορο του Πολίτη, να είναι ένα ουσιαστικό αντίβαρο στις δυνάμεις της κακοδιοικήσεως και της παρανομίας. Είναι ένας, λέει, νέος διοικητικός πολιτισμός. Για εμάς διοικητικός πολιτισμός είναι να στήσουμε και πάλι τη Δημόσια Διοίκηση στα πόδια της και να κερδίσουμε στην πράξη την εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού που σήμερα θεωρεί ότι το κυρίαρχο πρόβλημα της χώρας είναι η Δημόσια Διοίκηση, η οποία δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τα προβλήματά του. Μάλιστα, πολλοί συμπολίτες και συμπατριώτες μας έχουν φτάσει στο σημείο τέτοιας δυσπιστίας που δεν πιστεύουν, κύριε Υπουργέ, ότι μπορεί κάποια πολιτική δύναμη να ανατάξει αυτό το φαινόμενο. Είμαι βέβαιος ότι η Νέα Δημοκρατία θα ξανακερδίσει την εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού και δεν θα χρειαζόμαστε επικοινωνιακά αντίβαρα ή μη, αλλά θα έχουμε μια Δημόσια Διοίκηση που θα θυμίζει εποχές, τις οποίες εσείς θεωρείτε αυταρχικές ή μετεμφυλιοπολεμικές, αλλά στην πραγματικότητα υπήρξαν πολύ πιο αποτελεσματικές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Το λόγο έχει ο κ. Στυλιανίδης.

ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, νιώθω την ανάγκη να επαναλάβω μια διαπίστωση που έκανα, όταν συζητούνταν τα ζητήματα των ανεξαρτήτων αρχών στην Επιτροπή Αναθεωρήσεως του Συντάγματος. Τότε είχα πει ότι οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές αποτελούν τη θεσμική ομολογία της αποτυχίας της εκτελεστικής εξουσίας. Θα έπρεπε σήμερα ο ρόλος του Συνηγόρου του Πολίτη να είναι συμπληρωματικός και επικουρικός. Επειδή επιτυχώς ασκεί το έργο του ο θεσμός και τα πρόσωπα, θεωρώ ότι έχει μεταβληθεί ουσιαστικά σ' ένα κυρίαρχο όργανο, το οποίο εκτελεί την εργασία ενός διαγνωστικού κέντρου που διαπιστώνει καθημερινά την ανικανότητα της εκτελεστικής εξουσίας, δηλαδή της ίδιας της Κυβέρνησης, διαπιστώνει την πολυνομία, την κακονομία, τη διαφθορά, πολλές φορές τη διαπλοκή, τη γραφειοκρατία και την ανευθυνότητα των δημόσιων λειτουργιών. Ο Συνήγορος του Πολίτη, οι ελεγκτές Δημόσιας Διοικήσεως και το Ελεγκτικό Συνέδριο ουσιαστικά έχουν γίνει οι πιο αξιόπιστες, οι πιο τεκμηριωμένες πηγές απόδειξης της διαλύσεως του κράτους.

Σκεφθείτε ορισμένα χαρακτηριστικά επιχειρήματα: Όσες αναφορές εξέτασε όλα αυτά τα χρόνια ο Συνήγορος του Πολίτη στην Ελλάδα, εξέτασαν αντίστοιχοι θεσμοί στη Γαλλία ή στη Γερμανία ή σε κράτη πολύ μεγαλύτερα της Ελλάδος. Είναι ένα αποδεικτικό στοιχείο για ένα θεσμό που ξεκινά, που δείχνει πόσο αγωνιά ο πολίτης να εκφράσει κάπου το αίσθημα αδικίας ή την αγανάκτησή του για τη διάλυση του κράτους.

Αυξήθηκε, σύμφωνα με την έκθεση του 2002, κατά 4,2% ο αριθμός των αιτήσεων. Αυτό δείχνει ότι η κατάσταση στη Δημόσια Διοίκηση όχι μόνο δεν διορθώνεται, αλλά επιδεινώνεται. Σαράντα ένα τοις εκατό (41%) των υποθέσεων φέτος διεκπεραιώθηκαν. Από αυτές το 52% δικαίωσε τους ίδιους τους πολίτες. Τι αποδεικνύει άραγε αυτό; Ότι το ίδιο το κράτος είναι απέναντι σε κάθε δημιουργική πρωτοβουλία, το ίδιο το κράτος εμπόδιζε ή αδίχισε τους πολίτες. Σε πολλές δε περιπτώσεις η διοίκηση δεν αποδέχθηκε καν την ετυμηγορία του Συνηγόρου του Πολίτη. Οι περιπτώσεις αυτές είναι 20,7% στον κύκλο της ποιότητας της ζωής, 14,8% στον κύκλο των δικαιωμάτων του ανθρώπου και 13,1% στον κύκλο των σχέσεων κράτους - πολίτη.

Απόδειξη της αποτυχίας της Κυβέρνησης να ασκήσει μία χρηστή και αποτελεσματική Δημόσια Διοίκηση αποτελεί η απόρριψη επιστολή του ίδιου του Πρωθυπουργού που είχε σταλεί πριν ένα χρόνο, αν θυμάμαι καλά, σε όλους τους Υπουργούς. Είναι η μυστική ομολογία της αποτυχίας της Κυβερνήσεως να εξυγιάνει τη Δημόσια Διοίκηση, να την εκσυγχρονίσει και να την κάνει να λειτουργήσει αποτελεσματικά. Η μυστική ομολογία της ασυνέπειας της ίδιας της Κυβέρνησης που οι Υπουργοί της αρνήθηκαν εμπράκτως να εφαρμόσουν τις οδηγίες του Συνηγόρου του Πολίτη.

Εγώ σήμερα εδώ διέιδα περισσή υποκρισία από την κυβερνώσα παράταξη. Η διαπίστωση με την οποία καταλήγω είναι η

εξής: Ότι τα ποσοστά επιτυχίας του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη στην Ελλάδα είναι αντιστρόφως ανάλογα από τα ποσοστά αποτελεσματικότητας της ελληνικής Κυβέρνησης.

Και επειδή ξέρετε, κύριε Υφυπουργέ, ότι είμαι οπαδός και υποστηρικτής και των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών και του θεσμού της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και γενικώς του θεσμού του one stop shop εγώ θα σας πω το εξής: Ξεκινήσατε προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά πάρα πολύ αργά. Υλοποιείτε έναν θεσμό πολλές φορές με πολλές παραλείψεις και λάθη και φυσικά με πολύ αργό ρυθμό. Και υπάρχει και μία αντίφαση σε αυτήν τη διακήρυξη που ακούσαμε από του Βήματος της Βουλής και στην ελληνική πραγματικότητα. Όταν μαζί παρευρισκόμασταν όλοι οι συνάδελφοι στα εγκαίνια των αντιστοιχών Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών στη Θράκη, την ίδια στιγμή Αλβανοί μετανάστες δημιουργούσαν άτυπη εταιρεία για να πηγαίνουν στις εφορίες και να κρατούν τη σειρά από τις έξι η ώρα το πρωί μέχρι αργά το μεσημέρι στους μικρομεσαίους επαγγελματίες που ήθελαν να πάνε να σφραγίσουν τα μπλοκ των αποδείξεών τους.

Αυτή είναι η πραγματικότητα από τη μία πλευρά και από την άλλη η θεωρητική διακήρυξη περί αποτελεσματικής διοίκησης και Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών που εύχομαι να επισπεύσουν επιτέλους τη σωστή τους λειτουργία.

Επαναλαμβάνω, κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, αυτό το οποίο είναι η κεντρική ιδέα της τοποθέτησής μου. Τα ποσοστά επιτυχίας του Συνηγόρου του Πολίτη στην Ελλάδα είναι αντιστρόφως ανάλογα της αποτελεσματικότητας άσκησης χρηστής διοικήσεως και αποτελεσματικότητας διακυβέρνησης. Αυτή είναι η δική μου διαπίστωση. Και νομίζω ότι η έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη αποτελεί την πιο επίσημη ομολογία αποτυχίας αυτής της Κυβέρνησης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Λεονταρίδης έχει το λόγο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο ρόλος του Συνηγόρου του Πολίτη στην καταπολέμηση μιας νοσηρής κατάστασης που μαστίζει την ελληνική κοινωνία, με τα φαινόμενα κακοδιοίκησης, αδιαφάνειας, διαφθοράς να ανθούν όλο και περισσότερο, είναι γνωστός και θετικός. Η επίλυση, όμως, μεμονωμένων προβλημάτων κακοδιοίκησης, που εκφράζουν οι αναφορές των πολιτών, η διορθωτική παρέμβαση και διαμεσολάβηση του Συνηγόρου του Πολίτη έχουν βελτιώσει τα πέντε τελευταία χρόνια, από τότε δηλαδή που έγινε ο Συνήγορος του Πολίτη, τη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και τη σταδιακή διαμόρφωση κλίματος εμπιστοσύνης στις σχέσεις πολίτη – κράτους, ναι ή όχι;

Η καθημερινότητα μας διδάσκει ότι ο πολίτης ταλαιπωρείται αφάνταστα από το κράτος, δεν εξυπηρετείται από τις υπηρεσίες του, αναπτύσσεται ένα κλίμα ανοχής και ατιμωρησίας που αμέσως ή εμμέσως λειτουργεί ως εστία για την ανάπτυξη σχέσεων συναλλαγής και διαφθοράς.

Είναι μία πρώτης τάξεως ευκαιρία να συζητήσουμε για τη σωστή λειτουργία των θεσμών, για την αποτελεσματικότητα των λειτουργιών του κράτους, για το όφελος που μπορεί να προκύψει στην ποιότητα ζωής του πολίτη, στην καθημερινή του ζωή από το ρόλο που μπορεί να διαμορφώσει ως ένα βαθμό ο Συνήγορος του Πολίτη, στην καταπολέμηση αυτής της νοσηρής κατάστασης, της κακοδιοίκησης που ταλαιπωρεί καθημερινά τον πολίτη.

Η απ' άκρου εις άκρον διαφθορά του δημόσιου τομέα έχει και διεθνή αναγνώριση. Σύμφωνα με τα στοιχεία της οργάνωσης «Διεθνής Διαφάνεια» η Ελλάδα είναι πρώτη στη διαφθορά μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διάφορες αποκαλύψεις που βλέπουμε καθημερινά στον Τύπο για ταρίφες που έχουν καθιερωθεί για διεκπεραίωση υποθέσεων, για γνωστά φακελάκια που έχουν γίνει σχεδόν θεμιτή ανταμοιβή δίνουν μία θλιβερή και απαξιωτική εικόνα της ελληνικής κοινωνίας μέσα στη σύγχρονη Ευρώπη.

Το κεντρικό συμπέρασμα που προκύπτει από τη συσσωρευμένη εμπειρία του Συνηγόρου του Πολίτη για τον κύκλο που αναφέρεται στα δικαιώματα του ανθρώπου είναι ότι η κακοδιοίκηση υπό την ευρύτερη έννοιά της αποτελεί τη σοβαρότερη

ίσως αιτία προσβολής των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Ο κύκλος κοινωνικής προστασίας διαπιστώνει ότι τα κυριότερα προβλήματα που εντοπίστηκαν συνδέονται με φαινόμενα κακοδιοίκησης ιδίως στους ασφαλιστικούς οργανισμούς και στα επικουρικά ταμεία.

Καθυστερήσεις παρατηρούνται στην έκδοση συνταξιοδοτικών αποφάσεων, ελλιπής ή ανύπαρκτη η πληροφόρηση των δικαιούχων, απουσία ή καθυστέρηση στην παροχή απάντησης προς τους πολίτες, αλλά και οργανωτικές και λειτουργικές παθογένειες.

Εμείς θεωρούμε απαραίτητο σήμερα στον 21ο αιώνα, στην εποχή της ηλεκτρονικής τεχνολογίας, η έκδοση μιας σύνταξης γήρατος να απαιτεί διάστημα πάνω από δώδεκα μήνες και πολλές φορές πολύ περισσότερο ιδίως σε συντάξεις που έχουν σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου ο χρόνος για να δοθεί η σύνταξη είναι πάνω από δύο χρόνια.

Στον κύκλο σχέσεων κράτους-πολίτη, που εκτείνεται στο σύνολο σχεδόν των φορέων του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα και περιλαμβάνει όλο το φάσμα του φαινομένου της κακοδιοίκησης, το αντικείμενο που αφορά στα προβλήματα που ανακύπτουν στις καθημερινές συναλλαγές των πολιτών με τις υπηρεσίες του δημοσίου σε ζητήματα φορολογίας, λειτουργίας των ΟΤΑ, των ΔΕΚΟ, της δημόσιας εκπαίδευσης, της προστασίας των εργασιών, της αγροτικής πολιτικής και γεωργίας αναδεικνύονται τα χρόνια οργανωτικά προβλήματα των δημοσίων υπηρεσιών που δεν δίνουν σημάδια βελτίωσης όσο θα έπρεπε.

Αναγνωρίζουμε μέχρι στιγμής το έργο του Συνηγόρου του Πολίτη, δεν φθάνει όμως αυτό. Είναι ευκαιρία να προτείνουμε τα αναγκαία μέτρα, να κάνουμε τις απαραίτητες τομές για να υπάρξουν προληπτικές και κατασταλτικές λειτουργίες ώστε να λιγοστεύουν τα φαινόμενα κακοδιοίκησης και διαφθοράς προς όφελος του πολίτη, αλλά και της κοινωνίας μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι εστάλη προς τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Απόστολο Κακλαμάνη επιστολή από το συνάδελφο Βουλευτή κ. Αθανάσιο Ασκητή, η οποία λέει τα εξής:

«Αγαπητέ, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, σήμερα σας καταθέτω την επιστολή παραίτησής μου από το βουλευτικό μου αξίωμα που απέκτησα στις Εθνικές Εκλογές του 2000.

Ο λόγος παραίτησής μου συνδέεται με το άρθρο 57 του Συντάγματος, το οποίο καθορίζει σαφώς το ασυμβίβαστο της βουλευτικής ιδιότητας και της επαγγελματικής δραστηριότητας. Η απόφασή μου να διατηρήσω την επαγγελματική ιδιότητα με οδηγεί να αποπύξω σας, με την παρούσα επιστολή.

Θέλω να σας ευχαριστήσω που είχα την τιμή να ασκώ τα βουλευτικά μου καθήκοντα υπό την Προεδρία σας στο Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Μετά τιμής, Αθανάσιος Ασκητής».

Ο κ. Αριστείδης Τσιπλάκος έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, πήρα το λόγο για να καταθέσω και τις δικές μου εμπειρίες σχετικά με τη συσσώρευση των προβλημάτων, που ταλαιπωρούν καθημερινά τον πολίτη, ο οποίος αναγκάζεται να απευθυνθεί σε διάφορες υπηρεσίες για να επιλύσει τα θέματά του και να υπερπηδήσει τα εμπόδια που του τίθενται από ορισμένους υπαλλήλους είτε σκόπιμα είτε από ευθυνοφοβία.

Η δική μου εμπειρία, κύριε Πρόεδρε, περιορίζεται σε δύο τομείς: Ο πρώτος είναι αυτός της πολεοδομίας, που είχα την ευκαιρία να ασχοληθώ στην εικοσαετή επαγγελματική μου ασχολία και ο δεύτερος αφορά στις επιδοτήσεις των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με τον οποίο και πάλι είχα την ευκαιρία την περίοδο 1990-1993 από υπεύθυνη κυβερνητική θέση να ασχοληθώ.

Και στους δύο τομείς ένα από τα βασικά αίτια της κακοδιοίκησης, κύριε Πρόεδρε –απευθύνομαι και στον κύριο Υπουργό, ο οποίος φυσικά το ξέρει– της ταλαιπωρίας των πολιτών, καθώς και ο χρηματισμός ελαχίστων έστω υπαλλήλων οφείλεται στην πολυνομία, στις χιλιάδες εγκυκλίους που αντικρούονται μεταξύ

τους και στα χέρια των υπαλλήλων χρησιμοποιούνται είτε θετικά είτε αρνητικά, ανάλογα με τον πολίτη τον οποίο αντιμετωπίζουν. Βρίσκουν πάντα τη λύση που τους συμφέρει είτε απορριπτικά είτε θετικά, με το αζημίωτο βέβαια, εις βάρος του Έλληνα πολίτη.

Υπάρχουν αποφάσεις πολεοδομικών γραφείων που μπορούν να σας παρουσιάσω, που για τις ίδιες περιπτώσεις βγαίνουν διαφορετικές αποφάσεις, οι οποίες στηρίζονται σε διαφορετική νομοθεσία και που οι δύο είναι σύννομες. Τούτο γιατί υπάρχουν εγκύκλιοι, που η μια αλληλογρονθοκοπεί την άλλη.

Για να γίνω πιο σαφής, θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ σε μια χαρακτηριστική περίπτωση την οποία αντιμετώπισα ως Υπουργός για να δείτε το θέμα της πολυνομίας. Παρά το αστείο της υποθέσεως που θα προκαλέσει η διήγηση αυτής της ιστορίας, είναι αντιπροσωπευτική του τρόπου με τον οποίο λειτουργούν οι υπηρεσίες, στις οποίες υπηρετούν υπάλληλοι με στόχο το χρηματισμό.

Ένας γνωστός μου από την εκλογική μου περιφέρεια ήθελε να κάνει μια επιδότηση για κάποια επιχείρηση την οποία είχε. Ήρθε, λοιπόν, στο γραφείο μου να ζητήσει πληροφορίες για το πώς θα πάρει την επιδότηση αυτή. Μάλιστα μου είπε πως είχε μάθει ότι έπρεπε να δώσει ένα παράβολο 15% μίζα και με ρώτησε πού να τη δώσει. Ήρθε στον Υπουργό! Με ρωτήσει πού θα δώσει το παράβολο. Εκεί είχαμε φθάσει! Είχε καθιερωθεί το θέμα της μίζας του 15%.

Έξαλλος του είπα να κάνει την αίτησή του. Εγώ υπέγραφα, ήμουν ο αρμόδιος Υπουργός και δεν επρόκειτο να δώσει ούτε δραχμή. Μου απάντησε: «Εάν είναι έτσι τα πράγματα, καλώς».

Μετά από είκοσι μέρες, αρμόδιος υπάλληλος με υπό μάλης τους φακέλους έρχεται στο γραφείο μου για να υπογράψω εγκρίσεις επιδοτήσεων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Χωρίς να του πω τίποτα, φθάνει και στην περίπτωση του ενδιαφερόμενου που με είχε ενοχλήσει. «Τι γίνεται με αυτόν;», τον ρώτησα. «Αυτός απορρίπτεται, κύριε Υπουργέ». Τον ρωτάω γιατί και μου βγάζει τον τάδε νόμο, τον άλλο νόμο. Είδα τους νόμους όπως μου τους παρουσίασε, απορριπτικοί ήταν, παίρνω το φάκελο και τον βάζω στο συρτάρι μου.

Φωνάζω τον ενδιαφερόμενο και του λέω ότι σύμφωνα με τους τάδε νόμους δεν δικαιούσαι να πάρεις επιδότηση. Γυρίζει και με κοιτάει υποτιμητικά, λέγοντάς μου: «Φταίω που ήρθα και σε ρώτησα. Δεν πήγα να κάνω τη δουλειά μου, όπως μου έλεγαν οι διάφοροι!».

Μετά από δύο μήνες έρχεται ο ίδιος υπάλληλος με τους φακέλους υπό μάλης τους οποίους αρχίζουμε να μελετάμε. Φθάνουμε πάλι στον ίδιο φάκελο που είχε ξανά υποβάλει ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος ήταν πανομοιότυπος, ίδιο χρώμα, ίδιο περιεχόμενο, ίδια στοιχεία. Χωρίς να ξέρει τίποτα λέω στον υπάλληλο «με αυτόν τι γίνεται;». «Αυτός, κύριε Υπουργέ, δικαιούται επιδότηση». «Πώς δικαιούται;». Μου βγάζει άλλους νόμους.

Βγάζω το φάκελο από το συρτάρι μου και έξαλλος του λέω: «Αυτοί οι δύο φάκελοι είναι ίδιοι. Πόσα δεν πήρες στην πρώτη περίπτωση και πόσα πήρες στη δεύτερη; Θα του επιστρέψεις ό,τι πήρες, δεν υπογράφεται ο φάκελος».

Τον έστειλα στην Αλεξανδρούπολη στην περιφερειακή διεύθυνση. Βεβαίως, μετά από έξι μήνες γύρισε μετά φανών και λαμπάδων ως διωχθείς από τη Νέα Δημοκρατία, επανήλθε στο πόστο του και μάλιστα διευθυντής. Πήρε και περισσότερες αρμοδιότητες για να συνεχίσει το θεάρεστο έργο του.

Θέλω να πω λοιπόν ότι η πολυνομία είναι αυτό που μαστίζει τη Δημόσια Διοίκηση. Πρέπει να γίνει κωδικοποίηση της νομοθεσίας ώστε να ασκείται μονοσήμαντα σε κάθε περίπτωση για να μην δίνουμε όπλα στους υπαλλήλους για να χρησιμοποιούν τους νόμους κατά το δοκούν.

Αυτό ήθελα να προσθέσω και νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι προς αυτήν την κατεύθυνση πρέπει να στραφούμε, να κωδικοποιήσουμε τη νομοθεσία και στην πολεοδομία και στον τομέα αυτό, ώστε να μην υπάρχει αυτή η κατάσταση που ευνοεί τους κακούς υπαλλήλους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Και το συμπέρασμα είναι ότι πρέπει ένας υπάλληλος ο οποίος τιμωρείται να μη

δικαιώνεται εκ των υστέρων, γιατί εγώ δεν έχω δει κανένα δημόσιο υπάλληλο, ο οποίος να τιμωρείται.

ΑΡΙΣΤΟΔΙΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Εδιώχθη δήθεν επί Νέας Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το λόγο έχει η κ. Μπενάκη. Είστε η τελευταία ομιλήτρια έστω και καθ' υπέρβαση. Και εμείς κάνουμε χατίρια εδώ, κύριε Τσιπλάκο, άρα το ανθρωπινό δεν σταματάει. Και στη Δημόσια Διοίκηση υπάρχει το ανθρωπινό και έτσι πρέπει να το αντιμετωπίζουμε.

Ορίστε, κυρία Μπενάκη.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βου - λής): Λυπάμαι γιατί, ενώ ήθελα να είμαι παρούσα σε όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης, δεν μπόρεσα λόγω της λειτουργίας της Επιτροπής των ΔΕΚΟ. Ενδεχομένως η βασική παρατήρηση που ήθελα να κάνω και για την οποία ζητήσα το λόγο έχει συζητηθεί και, ενδεχομένως, εξαντληθεί.

Μου κάνει εντύπωση από τα συμπεράσματα της έκθεσης του Συνηγόρου του Πολίτη ότι διαπιστώνει πλέον αυτήν τη χρονιά μια σκλήρυνση της Δημόσιας Διοίκησης στη συμμόρφωσή της απέναντι στις υποδείξεις του και γενικά στη συμμόρφωσή της προς τις αρχές της χρηστής διοίκησης. Σημαίνει φαίνεται ότι υπήρξε αρκετά αποτελεσματικός μέχρι τώρα ο Συνήγορος του Πολίτη, έβαλε αρκετά εμπόδια και επενέβη αποτελεσματικά σε περιπτώσεις κακοδιοίκησης και ήδη αρχίζει να σημειώνεται μια αντίδραση πλέον στις παρεμβάσεις του, πράγμα το οποίο πρέπει να μας απασχολήσει πάρα πολύ ως νομοθετικό Σώμα και ιδιαίτερα την Κυβέρνηση, γιατί βέβαια οι μηχανισμοί αντιδράσεων είναι πάντα πολύ εφευρετικοί και πολύ ανθεκτικοί.

Βλέπω, λοιπόν, ότι ο Συνήγορος του Πολίτη σημειώνει ότι το 2002 είναι η πρώτη χρονιά κατά την οποία σημειώθηκε σημαντική αύξηση του ποσοστού των υποθέσεων κακοδιοίκησης για τις οποίες η διοίκηση δεν αποδέχθηκε τις προτάσεις της αρχής και δεν επέλυσε το πρόβλημα. Μάλιστα ο αριθμός αυτών των υποθέσεων σχεδόν διπλασιάστηκε σε απόλυτους αριθμούς σε σχέση με το 2001. Το επισημαίνω και εγώ αυτό, γιατί φαντάζομαι ότι και άλλοι συνάδελφοι θα το έχουν επισημάνει, και νομίζω ότι είναι κάτι το οποίο πρέπει να απασχολήσει πάρα πολύ την Κυβέρνηση και να μελετήσει τις περιπτώσεις των υπηρεσιών εκείνων που παρουσίασαν αυτήν την αντίδραση.

Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι εκείνος ο κύκλος που παρουσιάζει το χαμηλότερο ποσοστό θετικής επίλυσης των προβλημάτων, είναι ο κύκλος ποιότητας ζωής, ο οποίος καταγράφει τη μη αποδοχή των συστάσεων της αρχής σε ποσοστό 20% από τις βάσιμες αναφορές.

Εδώ πρέπει να σημειώσουμε και μια άλλη πράξη απελπισίας του πολίτη έναντι αυτής της στάσης των υπηρεσιών που ασχολούνται με την ποιότητα ζωής, ότι, όπως επισημαίνει ο Συνήγορος του Πολίτη, τις περισσότερες φορές δεν δόθηκε λύση, διότι πρόκειται για υποθέσεις όπου ο πολίτης επέλεξε τη δικαστική οδό για τη διεκδίκηση του αιτήματός του, στηριζόμενος βέβαια στα πορίσματα του Συνηγόρου του Πολίτη, και αυτό συνέβη από τη διαπίστωση της αδιάλλακτης στάσης της διοίκησης.

Συνεπώς θα πρέπει από δω και πέρα και ο Συνήγορος του Πολίτη να είναι περισσότερο ενοχλητικός, εντός εισαγωγικών, για τη Δημόσια Διοίκηση αλλά και σε αυτές τις περιπτώσεις, που επισημαίνεται πράγματι άρνηση συμμόρφωσης και υποχρέωση του πολίτη να πάει στα δικαστήρια για να βρει το δίκιο του, θα πρέπει η Κυβέρνηση και το εκάστοτε αρμόδιο Υπουργείο να λάβει τα μέτρα του.

Θα ήθελα να σχολιάσω την κατάταξη που κάνει ο Συνήγορος του Πολίτη για τους φορείς και τις υπηρεσίες, που παρουσιάζουν τα περισσότερα προβλήματα κακοδιοίκησης. Είναι δυστυχώς οι ασφαλιστικοί οργανισμοί. Αυτό δείχνει ότι οι οργανισμοί που έχουν περισσότερες συναλλαγές και από τους οποίους εξαρτάται πάρα πολύ ο πολίτης είναι αυτοί που έχουν και τα μεγαλύτερα φαινόμενα κακοδιοίκησης. Ακολουθούν οι ΟΤΑ -και αυτό είναι μια μόνιμη διαπίστωση που την κάνουμε κάθε χρόνο και μέτρα δεν λαμβάνονται- και από τις υπηρεσίες του δημοσίου και τα Υπουργεία, στη πρώτη θέση είναι το Υπουργείο Οικονομικών και δυστυχώς στη δεύτερη θέση είναι το Υπουργείο Παιδείας. Δηλαδή είναι Υπουργεία που έχουν άμεσες συναλλα-

γές και επαφές με τους πολίτες.

Κύριε Πρόεδρε, αυτές ήταν οι παρατηρήσεις που ήθελα να θέσω και να εκφράσω την ικανοποίησή μου, διότι ο Συνήγορος του Πολίτη έκανε μέχρι τώρα πολύ καλά τη δουλειά του και είχε και αυτήν την εξαιρετική διάκριση να γίνει και ευρωπαίος διαμεσολαβητής. Να ευχηθώ και ο διάδοχός του και οι βοηθοί του να συνεχίσουν και να ξεπεράσουν αυτό το έργο, λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις εξελίξεις, οι οποίες είναι δυσάρεστες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε την κ. Μπενάκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει άλλος εγγεγραμμένος να μιλήσει.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της «Ετήσιας Εκθέσεως 2002» του Συνήγορου του Πολίτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τρίτης 8 Απριλίου 2003 και ερωτάται το Σώμα εάν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς τα Πρα-

κτικά της Τρίτης 8 Απριλίου 2003 επικυρώθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 22.38', λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τετάρτη 7 Μαΐου 2003 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος νομοθετική εργασία: α) ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης: «Οργάνωση και άσκηση του εκλογικού δικαιώματος των ετεροδημοτών και άλλες διατάξεις» και β) συζήτηση και ψήφιση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και των συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Γεωργίας: «Ρύθμιση θεμάτων αγροτικής γης, επίλυση ζητημάτων αποκατασταθέντων και αποκαθισταμένων κτηνοτρόφων και άλλες διατάξεις» σύμφωνα με τα άρθρα 72 παράγραφος 4 του Συντάγματος και 108 παράγραφος 7 του Κανονισμού της Βουλής, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη, που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ